

Nota beantwoording zienswijzen

Ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport (OER)

Datum: 25 juni 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 De nieuwe omgevingsvisie	4
1.2 De inspraakprocedure	4
1.3 Leeswijzer	5
2. Algemene beantwoording	7
2.1 Omgevingsvisie	7
2.2 OER	10
2.3 Omgevingsvergunning	10
2.4 Melding openbare ruimte	10
3. Beantwoording per zienswijze.....	11
3.1 Inleidende hoofdstukken van de omgevingsvisie.....	11
3.1.1 Thema's.....	11
3.1.2 Dromen.....	11
3.1.3 Ambities.....	13
3.1.4 Scenario's.....	16
3.1.5 Ontwerp Omgevingsvisie inleiding en omgevingsvisiekaart	22
3.2 Aangenaam leven	25
3.2.1 Groene kwaliteit Boxtel	25
3.2.2 Identiteit van de plek.....	26
3.2.3 Duurzame verstedelijking	28
3.2.4 Passende voorzieningen	36
3.2.5 Gezonde leefomgeving	37
3.2.6 Veilige leefomgeving.....	38
3.3 Verbindend netwerk.....	41
3.3.1 Iedereen doet mee	41
3.3.2 Centrale ligging	41
3.3.3 Fietsnetwerk.....	47
3.4 Krachtige economie	50
3.4.1 Bedrijventerreinen bereikbaar	50
3.4.2 Goed vestigingsklimaat.....	50
3.4.3 Agrarische bedrijvigheid.....	52
3.4.4 Verduurzaming bedrijventerreinen	56
3.5 Inclusieve duurzaamheid.....	57
3.5.1 Water en bodem sturend	57

3.5.2	Klimaatadaptieve maatregelen.....	60
3.5.3	Energietransitie.....	60
3.5.4	Duurzame landbouw	72
3.5.5	Grondstoffen.....	82
3.6	Deelgebieden.....	83
3.6.1	Stedelijk centrum.....	83
3.6.2	Robuuste woonwijken	84
3.6.3	Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde	85
3.6.4	Bedrijfsfuncties	87
3.6.5	Natuurgebieden.....	89
3.6.6	Beekdalen	94
3.6.7	Landelijk gebied.....	99
3.7	Het OER	109
3.8	Overige zienswijzen; algemene opmerkingen, participatie, doorwerking.....	113
3.8.1	Participatie en samenwerking	113
3.8.2	Doorwerking en totstandkoming.....	118
3.8.3	Algemene opmerkingen over de Omgevingsvisie	123
3.8.4	Algemene opmerkingen over de openbare ruimte	129
3.8.5	Spoorzone.....	131
3.8.6	Overige onderwerpen	133
4.	Wat is er gedaan met de binnengekomen zienswijzen? Welke wijzigingen zijn er gemaakt?	134
4.1	Omgevingsvisie	134
4.1.1	Wijzigingen aan de hand van zienswijzen	134
4.1.2	Ambtshalve wijzigingen	136
4.2	OER	136
4.3	Uitwerkingen omgevingsplannen en programma's	138

1. Inleiding

Deze nota beantwoording zienswijzen gaat over de adviezen en zienswijzen die zijn ingediend op de ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage.

1.1 De nieuwe omgevingsvisie

De gemeente Boxtel is bezig om een omgevingsvisie 2040 te maken. Deze omgevingsvisie beschrijft hoe Boxtel de fysieke leefomgeving voor een lange periode wil inrichten. De gemeente stelt 1 omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast. Gemeenten moeten op grond van de Omgevingswet voor 1 januari 2027 hun omgevingsvisie hebben vastgesteld. Omdat de omgevingsvisie belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben is het nodig om een omgevingseffectrapportage (OER) uit te voeren. Gelijktijdig met het proces van de omgevingsvisie is het OER opgesteld. Het OER heeft als doel om (milieu) effecten integraal mee te wegen in de besluitvorming voor de omgevingsvisie. Daarnaast is er een passende beoordeling Wet natuurbescherming opgesteld vanwege mogelijke nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden Kampina en Oisterwijkse Vennen.

1.2 De inspraakprocedure

De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft van 22 januari tot en met 4 maart 2024 ter inzage gelegen. De formele aankondiging van de ter inzage legging is gemeld in het gemeenteblad. Daarnaast is de ter inzage legging breed aangekondigd via de gemeentelijke kanalen (website, advertentie in de krant en social media). De stukken waren digitaal in te zien via de website van de gemeente of via een link bij de publicatie. Daarnaast hebben de stukken ter inzage gelegen op het gemeentehuis van Boxtel.

Ketenpartners, stakeholders en degenen die zich hebben aangemeld om op de hoogte te blijven, zijn per e-mail op de hoogte gebracht van de ter inzagelegging. De instanties die de NRD (Notitie Reikwijdte Detailniveau) toegestuurd gekregen hebben, zijn nu ook weer geraadpleegd. Het gaat om de volgende instanties:

- De Veiligheidsregio
- De provincie Noord-Brabant
- De Gasunie
- Rotterdam-Rijn Pijpleiding
- Rijksdienst voor Cultuur Erfgoed
- GGD Hart van Brabant
- De gemeenten Sint-Michielsgestel, 's-Hertogenbosch, Meierijstad, Best, Oirschot, Oisterwijk, Vught en Bernheze.
- Waterschap De Dommel
- Rijkswaterstaat Zuid-Holland
- Defensie Pijpleiding Organisatie
- Prorail
- Brabant Water
- Regio Noordoost Brabant

Voor geïnteresseerden hebben we nog twee inloopmomenten georganiseerd. Tijdens deze inloopmomenten konden ze de stukken inzien en vragen stellen aan projectteamleden. In totaal hebben ongeveer 50 burgers en/of belanghebbenden één van de twee inloopmomenten bezocht.

Tijdens de inspraakperiode zijn 89 zienswijzen ingediend. Deze worden behandeld in deze nota beantwoording zienswijzen. Volgens de wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) mogen NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aangeboden worden.

Een uitzondering geldt voor gegevens van:

- Ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- Personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden.

Als het voor de uitvoering van een publieke taak moet, mogen persoonsgegevens wel digitaal aangeboden worden. Deze nota wordt digitaal aangeboden. NAW-gegevens zijn niet vermeld, behalve waar de wet dat toelaat. Zienswijzen ingediend door een particulier of op persoonlijke titel zijn geanonimiseerd in dit document.

1.3 Leeswijzer

Deze reactienota is opgebouwd in lijn met hoofdstukken van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk 2 beantwoordt de algemene vragen die gesteld zijn. Hoofdstuk 3 beantwoordt de individuele zienswijzen. Deze zijn ingedeeld conform de hoofdstukindeling van de omgevingsvisie. Het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 4) beschrijft welke wijzigingen zijn aangebracht in de omgevingsvisie.

In hoofdstuk 3 staat bij de zienswijze een nummer toegevoegd, zie onderstaand voorbeeld:

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

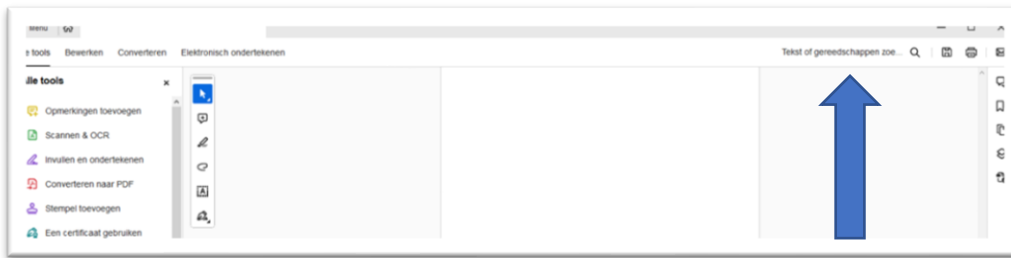
Alle indieners van een zienswijze hebben een ontvangstbevestiging ontvangen. Het nummer vermeld in deze nota (in bovenstaand voorbeeld 1345868) correspondeert met het zaaknummer zoals vermeld op de ontvangstbevestiging, zie onderstaande afbeelding:

Zaaknummer	1345868	Behandeld door:
Uw kenmerk:		Telefoonnummer:
		Datum
Onderwerp:	Ontvangstbevestiging zienswijze ontwerp omgevingsvisie Boxtel	

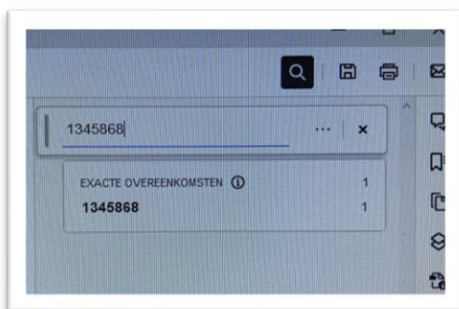
De nota van beantwoording is digitaal te raadplegen via de website van de omgevingsvisie. De nota staat bij de downloads, zie: <https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads>

Wanneer u de nota opent kunt u via digitaal zoeken snel uw zienswijze terugvinden. Dit werkt als volgt:

1. Open de nota (PDF bestand).
2. Typ uw zaaknummer in in de zoekbalk, zie onderstaande afbeelding:

3. In het voorbeeld hieronder is zaaknummer 1345868 ingegeven

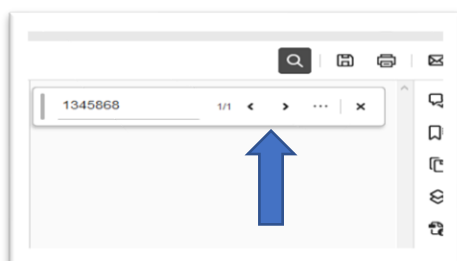

Er wordt ook meteen aangegeven hoe vaak de zoekterm voorkomt in het document. In het voorbeeld 1x.

4. Druk op enter en de eerste zoekterm wordt gemarkeerd weergegeven, zie afbeelding hieronder

5. Door op de pijltjes te klikken naast de zoekterm kunt u makkelijk navigeren naar de volgende locatie waar de zoekterm staat.

Wilt u liever een analogo exemplaar ontvangen, stuur dan een mailtje naar Omgevingsvisie@Boxtel.nl of bel naar 0411 – 655 911. Dan sturen wij u een analogo exemplaar op.

2. Algemene beantwoording

Bij elke zienswijze is een reactie geschreven waarin ingegaan wordt op de ingediende suggesties/aanbevelingen. De zienswijzen hebben grofweg betrekking op de volgende onderwerpen:

- Omgevingsvisie
- OER
- Omgevingsvergunning
- Melding openbare ruimte

2.1 Omgevingsvisie

Detailniveau en abstractieniveau

Een groot deel van de zienswijzen gaan (deels) ook in op de verdere uitwerking van de omgevingsvisie, concrete maatregelen of projecten, en individuele percelen. De zienswijzen die hier betrekking op hebben worden niet terzijde gelegd, maar hebben geen invloed op de inhoud van de omgevingsvisie. Dit omdat de omgevingsvisie als strategische visie voor de lange termijn een hoger abstractieniveau heeft. Deze zienswijzen vormen waardevolle informatie voor een omgevingsprogramma en/of het omgevingsplan. Op het moment dat we aan de slag gaan met een omgevingsprogramma betrekken we deze zienswijzen bij het op te stellen programma.

Scenario's

Een deel van de zienswijzen doet suggesties voor andere invalshoeken voor de scenario's, benoemen zaken uit de scenario's die volgens indieners niet gewenst zijn of doen tekstvoorstellen voor de aanpassing van de scenario's. De scenario's zijn opgesteld op basis van het participatieproces en afgestemd met de gemeenteraad. De scenario's onderzoeken de zogenaamde 'hoeken van het speelveld' en waren een hulpmiddel om te komen tot de omgevingsvisie. De scenario's zijn getoetst op effecten in het OER. Daarmee hebben we een eerste inzicht gekregen in de effecten van de scenario's. Op basis van deze inzichten hebben we verder gewerkt aan het opstellen van de ontwerp omgevingsvisie (het voorkeursalternatief in het OER traject) dat een plek heeft gekregen in de Omgevingsvisie. De scenario's waren 'slechts' een hulpmiddel voor de omgevingsvisie in een eerdere fase die al eerder is afgerond. De scenario's worden daarom niet meer aangepast.

Participatieproces

Er zijn zienswijzen die ingaan op het participatieproces. Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen om zoveel mogelijk inwoners, ondernemers, stakeholders en ketenpartners bij het opstellen van de ontwerp omgevingsvisie te betrekken. In de eerste fase (dromen) hebben ruim 800 geïnteresseerden input geleverd. In de daarop volgende fasen hebben we verschillende werksessies georganiseerd voor ketenpartners en maatschappelijke stakeholders. Inwoners konden digitaal via swipocratie reageren op stellingen. Tijdens gemeentehuis kamergesprekken zijn we met inwoners in gesprek gegaan over de verschillende scenario's. De resultaten/ analyse van de participatie en de scenario's zijn ook terug te vinden op de speciale website van de omgevingsvisie: <https://ovisie->

boxtel.ireporting.nl/homepage. Nu is de ontwerp omgevingsvisie af. Hier kon iedere belanghebbende op reageren.

Landelijk gebied en duurzame landbouw

Er zijn veel zienswijzen binnengekomen over het landelijk gebied met een wisselende strekking. Enerzijds maken indieners zich zorgen over de beschikbare ruimte die er is voor agrarische bedrijvigheid, natuur en recreatie en toerisme en vooral de combinatie hiervan. Anderzijds zijn er ook vragen over hoe de gemeente omgaat met de al heersende problematiek in het buitengebied, o.a. in relatie tot agrariërs en toerisme. De omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen een richting aan hoe we het landelijk gebied in de toekomst voor ons zien als gemeente. De omgevingsvisie doet geen gedetailleerde uitspraken op bedrijfs- of kavelniveau. Dit past niet bij de aard en het doel van een omgevingsvisie.

De aankomende jaren zal het beleid voor het landelijk gebied verder worden uitgewerkt op gemeentelijk niveau in het Programma Vitaal landelijk gebied, waarbij de belanghebbenden in het landelijk gebied worden betrokken. Daarnaast is de gemeente één van de partners in Brabantse gebiedsgerichte aanpak Kampina en Oisterwijkse Vennen. Het beleid van het Rijk en de provincie (provinciaal programma landelijk gebied) zijn c.q. worden kaderstellend voor de uitwerking in gemeentelijk beleid, zoals het Programma Vitaal landelijk gebied. Dit zorgt voor consistentie en afstemming tussen de verschillende bestuursniveaus.

Er wordt opgemerkt dat er ook zienswijzen zijn die ingaan op specifieke regelgeving, waarvan de gemeente niet het bevoegd gezag is, zoals met betrekking tot nitraat en de Kader Richtlijn Water. Op het gebied van gezondheid is de GGD een belangrijke partner. De juridische doorvertaling in regels zal plaatsvinden in het Omgevingsplan, waar relevant wordt regelgeving vanuit hogere overheden hierbij ook vertaald op lokaal niveau.

Uiteraard heeft de gemeente ook oog voor een eerlijke prijs voor de producten en de waardering voor en het vakmanschap van de agrariër. Die aspecten laten zich echter minder goed vangen in een omgevingsvisie die gericht is op de fysieke leefomgeving.

Op dit moment is de gemeente Boxtel bezig met het opstellen van beleid ten aanzien van voormalige agrarische bebouwing, het zogeheten VAB-beleid. Dit beleid is in ontwikkeling en wordt naar verwachting eind 2024 vastgesteld.

Definities landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die specifiek vragen om een definitie te geven van duurzame landbouw, natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw. Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw, zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Dit wordt in de omgevingsvisie als volgt beschreven:

"geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."

Voor de nadere uitwerking van beleid maakt de gemeente gebruik van de gangbare definities, zoals onderzocht door de Wageningen Universiteit, bron: SPLENDID, 2021. *Typeringen voor*

kringlooplandbouw Spatial Planning for Environmentally Diverse Circular Development: Landscape Architecture and Spatial Planning Group, Wageningen University and Research.

In de omgevingsvisie is tevens opgenomen dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager is en blijft als voedselproducent. Ook worden mogelijkheden genoemd en gestimuleerde, zoals agrarisch natuurbeheer en ander vormen van bedrijvigheid zoals (neven)functies in de vorm van recreatie.

Duurzame energieopwekking

Er zijn veel zienswijzen binnengekomen over duurzame energieopwekking en met name ten aanzien van het de nut en de noodzaak voor grondgebonden zonnevelden en windturbines. In heel Nederland werken 30 regio's samen met het doel om in 2030 de uitstoot van CO₂ met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. Dat is zo vastgelegd in de Klimaatwet en uitgewerkt in het Klimaatakkoord. Boxtel maakt deel uit van de Regionale Energie Strategie (RES) Noordoost Brabant. Binnen deze RES is afgesproken dat alle gemeenten een bijdrage leveren aan de RES-opgave. Om dat te bereiken is de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit noodzakelijk. De gemeente Boxtel streeft hierin naar een optimale mix van zon- en windenergie. Uit onderzoek blijkt dat alleen zonnepanelen op daken onvoldoende zijn om de doelen te behalen, daarom zijn in de omgevingsvisie in lijn met de RES ook onder voorwaarden andere opties waaronder grondgebonden zonneparken en windenergie mogelijk. Tegelijkertijd wordt door de RES en de gemeente Boxtel ook vol ingezet op zon op daken en energiebesparing.

Meer informatie over de RES en alle publicaties en rapporten zijn te vinden op www.energieworkplaatsbrabant.nl

Zonneladder en beleid van het Rijk

Meerder indieners van zienswijzen geven aan dat zonneparken niet mogelijk zijn vanwege beleid van het Rijk en/of de provincie. Het is correct dat het Rijk en de provincies het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonne-energie in principe ongewenst vinden. Echter, gelden de volgende uitzonderingssituaties volgens het Rijk en de provincies (Kamerbrief d.d. 6 juli 2023 van Minister Jetten):

- a. AgriPV: combinatie van een substantiële agrarische functie met een zonnepark.
- b. landbouwgronden die op basis van bestuurlijk bindende afspraken in transitie zijn.
- c. als de aanleg van zonneparken op gronden betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van de netcongestie of zorgt voor vergroting van een efficiënter netwerkgebruik

De omgevingsvisie sluit aan bij de uitzonderingsgronden van de Kamerbrief, omdat volgens de omgevingsvisie zonnevelden alleen mogelijk zijn als dubbelgebruik, zoals Agri-PV of in combinatie met de natuurontwikkeling (biodiversiteit) voor gronden die in ontwikkeling zijn bijvoorbeeld in het kader van de omslag naar duurzame landbouw. Welke gronden dit precies zijn wordt samen met de betreffende stakeholders uitgewerkt in de lopende gebiedsprocessen en in het toekomstige Programma vitaal landelijk gebied. De gemeente Boxtel is daarom van mening de omgevingsvisie niet in strijd is met het beleid van het Rijk en de provincies. De Provincie Noord-Brabant heeft op dit punt ook geen zienswijze ingediend tegen het ontwerp van de omgevingsvisie.

Lopende initiatieven zonneparken

Er zijn daarnaast veel zienswijzen binnengekomen over specifieke initiatieven /lopende projecten voor de ontwikkeling van zonneparken. Dit is geen nieuw beleid dat volgt uit de omgevingsvisie. Deze initiatieven/ lopende projecten volgen uit de reeds eerder vastgestelde visie Zonne- en windenergie waar de uitgifte van 50 hectare aan zonneparken is opgenomen. Het beleid, de criteria en procedures voor de zonneparken zijn te vinden op de website van de gemeente: [Criteria en procedures zonnepark gemeente Boxtel | Boxtel](#)

2.2 OER

De zienswijzen die gaan over de OER betreffen voornamelijk verdiepende vragen en aandachtspunten voor de monitoring. De verdiepende vragen beantwoorden we in deze nota. De aandachtspunten voor monitoring nemen we mee in de beleidscyclus zoals beschreven in de omgevingsvisie.

2.3 Omgevingsvergunning

De omgevingsvisie gaat niet over ontwikkelingen op perceelniveau. Het kan zijn dat voor een ontwikkeling een omgevingsvergunning nodig is. Op de website van de gemeente staat de te volgen procedure beschreven. De link naar de website: <https://www.boxtel.nl/omgevingsvergunning>

2.4 Melding openbare ruimte

Vragen over de openbare ruimte zoals losliggende stoeptegels, kapotte straatverlichting en rondzwervend afval kunnen makkelijk en snel online gemeld worden via fixi. Meer informatie hierover staat op de website: <https://www.boxtel.nl/aanvragen-regelen-en-melden/in-de-openbare-ruimte/melding-openbare-ruimte>

3. Beantwoording per zienswijze

3.1 Inleidende hoofdstukken van de omgevingsvisie

Hoe ziet de gemeente Boxtel eruit in 2040? Deze vraag staat centraal in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van Boxtel. Maar ook over nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw, bereikbaarheid en duurzame energie. De omgevingsvisie bekijkt deze onderwerpen in samenhang met elkaar en beschrijft de belangrijkste punten van het beleid voor een langere periode.

3.1.1 Thema's

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf 'thema's' in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.1.2 Dromen

Verscheidenheid dorpen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener is van mening dat de waarde van eigen kracht en verscheidenheid van dorpen in gemeente Boxtel onvoldoende uitgelicht worden in de Omgevingsvisie. Indiener vindt dat erkennen van de diversiteit in de ruimtelijke en maatschappelijk samenstelling van dorpen en meer stedelijke kern Boxtel als basis dient voor de verdere uitwerking van de thema's.

Antwoord: Het klopt dat de dorpskernen niet individueel uitgebreid zijn beschreven. De verscheidenheid komt wel terug in o.a. de beschrijving van de kernkwaliteiten die gebaseerd zijn op een uitgebreid participatietraject onder inwoners en stakeholders binnen de gemeente. Daarnaast benadrukken we dat het leidende principe voor de omgevingsvisie is dat initiatieven en projecten een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten van de gemeente en waar mogelijk helpt het initiatief juist om de kernkwaliteiten te versterken (doorwerking van de omgevingsvisie).

Tekstvoorstel kwaliteiten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving, typische Brabantse dorpen en de stadse voorzieningen in het centrum van Boxtel. Elk dorp heeft een eigen identiteit, andere actieve verenigingsleven en hiermee gepaardvoorzieningen op dorpsniveau. Deze verscheidenheid wordt als goud voor de toekomst van Boxtel beschouwd. Door de goede bereikbaarheid over het spoor en de weg is de meer stedelijke kern van de gemeente goed verbonden met de ov-structuur. De wegverbindingen met de omringende stedendriehoek van 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg zijn richting Tilburg onvoldoende toekomst vast en daardoor een uitdaging, rekening houdend met verkeersoverlast voor omringende dorpen. Verbinding is bovendien ook terug te vinden in de saamhorigheid, de gezamenlijke activiteiten en tradities. In onze gemeente wordt er veel samengewerkt.

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Centraal in de stedendriehoek. Onze gemeente ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De steden zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer door het NS-station in Boxtel. Voor wat betreft auto verkeer, is de verbinding en met de auto via de A2 optimaal. Echter richting Tilburg en de N624 ligt de uitdaging om het verkeer te leiden via de "ring" Vught, Helvoirt, Oisterwijk, kern Boxtel; zodat het gebied gelegen binnen deze driehoek, niet wordt belast met ongewenst doorgaand verkeer. Er zijn ingrepen nodig om de in potentie goede verbindingen ~~We zijn letterlijk verbonden~~ met onze omgeving optimaal te benutten. De goede verbindingen ~~zullen brengen~~ je dan snel brengen van en naar dorpen en meer stedelijke kern van de gemeente Boxtel. Onze inwoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voordelen van de steden om ons heen met de fiets, OV of auto vervoer. En onze gemeente is zal dan nog beter goed bereikbaar zijn voor mensen die er komen werken of recreëren.

Antwoord: De totstandkoming van de Omgevingsvisie vond plaats in meerdere fasen. Bij de start zijn na een intensief participatieproces de kernkwaliteiten van de gemeente geformuleerd. Een aantal van de tekstvoorstellen zien niet op die kernkwaliteiten, maar op ervaren knelpunten. Daarom worden de betreffende voorstellen niet overgenomen in de Omgevingsvisie 2040 onder kernkwaliteiten. Inhoudelijk komen de gesignaleerde knelpunten in een andere vorm terug in onder andere door de gemeenteraad vastgestelde ambities (2022) en in de Omgevingsvisie zelf. Zo luidt bijvoorbeeld 'Ambitie Verbindend netwerk 2': De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg. Het onderwerp komt ook terug in de omgevingsvisie onder 'Uitgangspunten verbindend netwerk', tweede bullet en onder het deelgebied 'Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde'.

Tekstvoorstel kwaliteiten groen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Er zijn veel bosgebieden en landgoederen in onze gemeente. Denk aan de Kampina, De Mortelen, De Scheeken, De Geelders, Landgoed Velder, Landgoed Heerenbeek, Venrode, Eikenhorst en het Sparrenrijk. Samen vormen deze gebieden een groene ring in onze gemeente. Ook rondom het dorp Esch is een groene gordel. We vinden ze vooral belangrijk vanwege de natuur en de cultuurhistorie. Maar ze zijn ook goed voor het klimaat en nodigen uit tot naar buiten gaan en bewegen.

Antwoord: Er is gekozen om als voorbeeld en ter herkenning de grotere groene gebieden in de gemeente te benoemen. Dit is geen complete opsomming van alle groene gebieden in de gemeente en inderdaad rondom Esch bevinden zich ook groene gebieden. We zien geen aanleiding om hier specifiek het groen rondom dorp Esch te benoemen.

Tekstvoorstel dromen aangenaam leven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Allerlei wandel- en fietsroutes verbinden de parken met de beken, de bossen en de landgoederen. De groene gordel rondom Esch is nog meer herkenbaar. Onze inwoners maken daar veel gebruik van en zijn daardoor fitter en gezonder. De berm langs de wegen vormen een aantrekkelijke bloemenzee.

Antwoord: De tekst bij dit onderdeel is gericht op het algemene gedachte, dat we zorgen voor voldoende wandel- en fietsroutes, die alle groene gebieden met elkaar verbinden, zodat onze

inwoners daar gebruik van kunnen maken. We zien geen aanleiding om de groene gordel rondom Esch daar specifiek bij te benoemen.

3.1.3 Ambities

Ambities krachtige economie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de ambities voor krachtige economie. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er bedoeld wordt met: 'Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen' (pagina 15).

Antwoord: Daarmee wordt bedoeld dat we aansluiten bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. We proberen (verdere) achteruitgang van de kwaliteit van het water- en bodemsysteem te voorkomen en met elkaar te werken aan systeemherstel.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er bedoeld wordt met: 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven'. Indiener vraagt zich daarbij ook af wat de gemeente concreet gaat doen om dit te faciliteren.

Antwoord: Dit is vooralsnog een uitgesproken ambitie. Hoe hier concreet invulling aan gegeven gaat wordt uitgewerkt in het programma Economie en het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 15 t.a.v. krachtige economie punt 3; 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.'

Als de gemeente Boxtel een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven wil zijn, zal ze ook beleid moeten ontwikkelen voor het ontmoedigen van niet-duurzame bedrijven die reeds in Boxtel gehuisvest zijn, aldus de indiener. Indiener benoemd dat duurzame bedrijven zich niet vestigen in een omgeving waar geen grenzen worden gesteld aan niet-duurzame bedrijven. Dit zal een ommekeer zijn ten aanzien van eerder uitgevoerd beleid door de gemeente Boxtel waarbij de gemeente Boxtel de opschaling van de Vion productielocatie niet heeft tegengehouden, aldus de indiener.

Het valt indiener op dat in de ontwerpvisie wordt benoemd dat duurzamere bedrijfsvoering wordt gestimuleerd, maar niet dat niet-duurzame bedrijfsvoering zal worden ontmoedigd.

Antwoord: in alle gevallen wordt er gekeken naar de duurzaamheid van bedrijven maar ook naar de toekomstbestendigheid. Bestaande bedrijven zijn ook druk bezig met het verduurzamen van hun bedrijf(sprocessen) wat gestimuleerd wordt door de gemeente. Met de ontwikkeling en invulling van GreenTech Park Brabant kan de gemeente zich onderscheiden. Door de vrijkomende panden te revitaliseren/verduurzamen wordt het vestigingsklimaat op de huidige bedrijventerreinen verbeterd. Er is veel wet- en regelgeving (deels nog in ontwikkeling) waarin niet-duurzame bedrijfsvoering wordt ontmoedigd zoals door verplichte verduurzaming van bedrijfspanden, energiebesparingsplicht, en

'right to repair'. Dit wordt niet in de omgevingsvisie maar vanuit Rijkswege of op Europees niveau bepaald.

Ambities inclusieve duurzaamheid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de ambities voor inclusieve duurzaamheid. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er concreet bedoeld wordt met: 'Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd' (pagina 16).

Antwoord: Met 'standaard klimaatbestendig ingericht' wordt bedoeld: Hoe goed is iets beschermd tegen de effecten van klimaatverandering. Het gaat bij de effecten om: wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 16 t.a.v. inclusieve duurzaamheid punt 4: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal'. Indiener benoemd dat hier wordt gesteld dat de gemeente-initiatieven zal faciliteren, maar zou er volgens indiener tegelijkertijd gesteld mogen worden dat de gemeente Boxtel geen vestigingsklimaat wil zijn voor grote energie-consumerende bedrijven (nieuwe datacenters, uitbreiding van bestaande Bedrijven in de gemeente Boxtel).

Ook bij "Het behalen van de ambities kan op verschillende manieren", wordt ontmoedigingsbeleid helaas niet genoemd, aldus de indiener.

Antwoord: De gemeente heeft niet de ambitie om de door indiener genoemde bedrijven te faciliteren. Inzet wordt verduurzaming bestaande bedrijven en aantrekken nieuwe/ innovatieve/ duurzame bedrijven

Tekstvoorstel trends en ontwikkelingen aangenaam leven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente is aantrekkelijk om in te wonen en daarom is er ook een strijd om ruimte te zien. Bovendien wordt het verschil tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. Algemene trend om te verdichten bij bestaande bebouwde omgeving en het groen karakter van huidige groen/landschappelijke/ buiten gebieden te versterken. Er is scheefgroei waarbij huishoudens goedkoper of duurder wonen dan bij hun inkomen past en ouderen wonen langer thuis.

Antwoord: Het verdichten van bestaand stedelijk gebied (inbreiding, herstructurering en transformatie van bestaande gebouwen) en het versterken van het landschap zijn onderdeel van deze Omgevingsvisie 2040. Wij verwijzen onder visie naar 'Uitgangspunten aangenaam leven' de bullets 1 en 2 en 'Inclusieve duurzaamheid'. We handhaven de oorspronkelijke tekst.

Trends en ontwikkelingen krachtige economie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 19 t.a.v. Krachtige economie. Er wordt gesteld dat 'Het aantal arbeidsmigranten binnen de gemeente neemt toe door de aanwezigheid van werkzaamheden waar geen werknemers meer voor te vinden zijn.'

Indiener vindt dat dit een stelling is die discutabel is, omdat is gebleken dat de gemeente zelf niet kan voorkomen dat arbeidsmigranten ook buiten de gemeente Boxtel werkzaam kunnen én mogen zijn. Volgens indiener zou het goed zijn als de ontwerpvisie hier iets meer diepgang aan geeft door te specificeren in welke industrietakken deze arbeidsmigranten worden ingezet en of zij deze industrietakken überhaupt niet willen stimuleren of faciliteren. Indiener doelt hier op geuroverlast- veroorzakende bedrijven uit de vleesverwerkende industrie, evenals andere vervuilende en overdadig energie-consumerende bedrijven in Boxtel. Indiener benoemt dat de arbeidsmigranten vaak uitvoerders van ongeschoold en zwaar intensief werk zijn en bijvoorbeeld niet werkzaam voor de kennis- of duurzaamheidsindustrie. De bedrijven waar de arbeidsmigranten werken die binnen én buiten Boxtel gehuisvest zijn, zullen niet 'vanzelf' de ontwerpvisie 2040 zullen gaan nastreven, aldus indiener. Door de huisvesting van arbeidsmigranten te faciliteren, werkt de gemeente (zij het indirect) actief mee aan het minder snel of niet behalen van de eigen doelstellingen van 2040, aldus indiener. Volgens indiener is het realistischer het ontwerp hierop bij te stellen door te benoemen dat zowel grootschaligheid van de huisvesting als ook de industrietakken waarvoor de arbeidsmigranten werken, beide niet meewerken aan het behalen van de doelstellingen van de omgevingsvisie 2040. Het welzijn in het leefgebied van de Boxtelaren is alleen te behouden door op kleine schaal huisvesting voor arbeidsmigranten toe te staan, mits zij werkzaam zijn binnen de gemeente Boxtel vindt de indiener.

Antwoord: De door indiener aangehaalde zin uit de Omgevingsvisie heeft geen betrekking op de exacte werklocatie van arbeidsmigranten. Onder de derde bullet van 'Uitgangspunten Krachtige economie' is aangegeven hoe de gemeente Boxtel invulling wil geven aan werken en ondernemen.

De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. De afweging van ontwikkelingen zal op meerdere schaalniveaus plaatsvinden. Bijvoorbeeld in deze visie, maar ook in programma's, bij het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.

De door indiener aangehaalde punten zijn onderdeel van meerdere beleidsterreinen, zoals bijvoorbeeld het door de gemeenteraad (10 november 2020) vastgestelde beleid "Huisvesting Arbeidsmigranten Boxtel". Dit valt buiten het kader van deze omgevingsvisie en blijft buiten beschouwing. Onder 'Doorwerking' zijn de nog op te stellen programma's opgenomen, die nodig zijn om de door de gemeenteraad in 2022 vastgestelde ambities te realiseren. De door u genoemde onderwerpen zijn relevant voor de nog op te stellen programma's, zoals Economie, Mobiliteit en Vitaal Landelijk gebied. Uw zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de Omgevingsvisie.

Trends en ontwikkelingen inclusieve duurzaamheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er wordt verstaan onder circulaire landbouw (pagina 19). En hoe dit zich uit binnen de gemeente Boxtel. Volgens indiener zal er breed gekeken moeten worden naar oplossingen (bijvoorbeeld ook ruimte voor mono-mestvergisting) om in 2050 energieneutraal te kunnen zijn. Indiener vraagt zich af of de gemeente dit voor zich ziet als ontwikkelrichting?

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

3.1.4 Scenario's

In paragraaf 2.1 is een algemene toelichting gegeven over hoe om is gegaan met de scenario's.

Participatie bij scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemt dat op pagina 21 staat dat de scenario's aangescherpt zijn door maatschappelijke partijen. Indiener vraagt wanneer dit met ZLTO is gebeurd en wat er toen is aangegeven?

Antwoord: Er zijn werksessies geweest waar maatschappelijke partijen voor uitgenodigd waren. Bijeenkomsten zijn gebruikt om te checken of we de uitersten opgezocht hadden.

Scenario 1, veilige fietsverbinding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het gewenst is dat er een veilige fietsverbinding komt, zoals aangegeven op de kaart van scenario 1. Indiener geeft aan dat uit veiligheidsoogpunt, bij voorkeur, voetpad en de autoweg van elkaar gescheiden worden.

Indiener geeft aan dat het niet gewenst en niet nodig is dat er een fietsverbinding komt met het pad 'de Lange Loop' richting Liempde (zie kaart scenario 1 met 'inzetten op kwalitatieve fietsverbindingen').

Antwoord: De twee scenario's zijn 'slechts' een hulpmiddel geweest om te komen tot de uiteindelijke omgevingsvisie. De scenario's hebben op zichzelf geen status en worden niet meer aangepast. In de uiteindelijke omgevingsvisie zijn meerdere nieuwe fietsverbindingen opgenomen. De opmerking ten aanzien van het scheiden van voetpaden en autowegen wordt onderschreven en meegenomen bij de uitwerking in projecten.

Scenario 1, natuurinclusieve landbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) reageert op scenario 1, krachtige economie en vraagt om een uitwerking van de definitie van natuurinclusieve landbouw en wat dit per sector betekent.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Scenario 1, vruchtbare bodems

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) reageert op scenario 1 en geeft aan dat de natte en vruchtbare bodems juist geschikt zijn voor het telen van landbouwgewassen en dat het zaak is dat deze ingezet kunnen blijven worden voor de landbouw. Indiener geeft daarbij aan dat verschillende beekdalen een open karakter hebben wat niet strookt met het voornemen om hier juist biomassa en hout te telen. Indiener vraagt wat de gemeente hiermee wil doen.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Scenario 1, windenergie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat in 'Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek' windmolens ontbreken. Indiener vraagt zich af waarom dit is. Indiener is van mening dat windmolens qua ruimtebeslag een stuk gunstiger zijn dan zonneparken.

We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Aanvullende merken wij op dat onderzoek uitwijst dat er in Boxtel door de ruimtelijke belemmeringen en luchtvaartbeperkingen zeer beperkt mogelijkheden zijn voor grootschalige windenergie, waarvan de clusters bovendien moeilijk inpasbaar zijn in het landschap.

Scenario 1, prognose opwekking

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over prognose van opwekking in scenario 1. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of zeker kan worden gesteld dat de prognose (eerste scenario, opwekken 143TJ) gemaakt is op basis van recente cijfers over de capaciteit van zonnepanelen en het aantal vierkante meter dak en gevel van gebouwen in de gemeente Boxtel.

Antwoord: Die prognose is gemaakt bij de RES NOB 1.0 in 2021, maar zal niet veel afwijken van de potentie op dit moment, omdat enerzijds het rendement iets is toegenomen, maar anderzijds belemmeringen (netcongestie, eisen verzekeraars) zijn toegenomen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 23 bij Scenario 1 m.b.t. benodigde zonne-energie staat: 'De inschatting is dat hiermee 143 TJ (Terajoule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast.' Indiener heeft hierover de volgende vragen:

1. Hoe zijn deze cijfers tot stand gekomen?
2. Waar komen deze cijfers vandaan?
3. Indiener neemt aan dat dit de zonne-energiebehoefte in 2040 is. Is deze aanname correct?
4. Heeft men bij het bepalen van deze energiebehoefte rekening gehouden met 'van het gas af' en het 'overgaan van koolwaterstoffen' naar elektriciteit voor het verkeer en industrie, landbouw en bouwmachines?
5. Hoe verhoudt deze energiebehoefte uit zonne-energie zich t.o.v. de totale elektriciteitsbehoefte van de gemeente Boxtel?
6. Hoe verhoudt deze energiebehoefte uit zonne-energie zich t.o.v. de totale energiebehoefte van de gemeente Boxtel? D.w.z. als men rekening houdt met de transitie van gas naar elektriciteit, de transitie van benzine, diesel etc. naar elektriciteit?
7. Hoe denkt men het zomer- winter probleem op te lossen met zonne- en windenergie?
8. Bij Scenario 2 niets over de energiebehoefte in termen van TJ. Wat is in scenario 2 de energiebehoefte?
9. Bij het scenario van de Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel ook niets over de energiebehoefte in termen van TJ.
 - a. Wat is in dit scenario de energiebehoefte?
 - b. Hoe ontwikkelt die energiebehoefte zich in de loop van de tijd?

- c. Wat is het huidige energieverbruik, zowel elektrisch als fossiel?
10. Indiener neemt aan dat de verschillende scenario's verschillende energiebehoeftes hebben. Klopt deze aanname?
11. Hoe wordt energieverbruik toegerekend? (Bijvoorbeeld energiegebruik (doorgaand) verkeer op A2)"

Antwoord: Deze vragen gaan over de opgestelde scenario's 1 en 2. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Aanvullend in reactie op de vragen ten aanzien van de onderzoeken en gegevens:

1. *De voor dat scenario opgestelde prognose is gemaakt bij de RES NOB 1.0 in 2021 (wat gaat over 2030), maar zal niet veel afwijken van de potentie op dit moment (voor de visie richting 2040), omdat enerzijds het rendement iets is toegenomen, maar anderzijds belemmeringen (netcongestie, eisen verzekeraars) zijn toegenomen.*
2. *Zie vorig antwoord.*
3. *De Regionale Energie Strategie (RES) opgave aan hernieuw op te wekken elektriciteit uit zon bedraagt 290 TJ (=0,08 TWh). De verwachting is dat door alle ontwikkelingen zoals elektrificatie (aardgasvrij, elektrisch rijden en het en de toepassing van koolwaterstoffen) dat de vraag naar elektriciteit in bepaalde maten kan toenemen. De zonne-energiebehoefte voor de periode 2030-2040 wordt op een later moment bepaald.*
4. *Zie vorig antwoord.*
5. *Gemeente Boxtel zal in de huidige plannen de energievraag voornamelijk met zon invullen op basis van technisch haalbaarheid. De uitwerking van de verdere electriciteitsbehoefte vindt plaats in een programma. Hierop wordt nader ingegaan onder 'Doorwerking'.*
6. *Boxtel zal in de huidige plannen de energievraag voornamelijk met zon invullen op basis van technisch haalbaarheid.*
7. *Hier kunnen we momenteel nog geen antwoord op geven. Dit wordt later uitgewerkt in een programma.*
8. *De uitgangspunten bij scenario 2 gaan vooral over dubbelgebruik van ruimte dat zegt niets over de energiebehoefte anders dan een eventuele andere verdeling. Maar de RES-doelstelling vanuit de RES 1.0 NOB, 0,08 TWh hernieuwbare elektriciteit blijft voor nu hetzelfde.*
9. *Zie onderstaande antwoorden*
 - a. *De uitgangspunten van het scenario ontwerp omgevingsvisie gaan vooral over dubbelgebruik van ruimte. De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Om die reden is het aantal TJ niet genoemd. Dit wordt uitgewerkt in een programma. dat zegt niets over de energiebehoefte anders dan een eventuele andere verdeling. Maar de RES-doelstelling vanuit de RES 1.0 NOB, 0,08 TWh hernieuwbare elektriciteit blijft voor nu hetzelfde.*
 - b. *Ook hier geldt dat de vraag naar elektriciteit door ontwikkelingen kan of toe- of afnemen. Dit hoort thuis in een programma.*
 - c. *Dit valt buiten het kader van deze omgevingsvisie. Voor meer informatie verwijzen wij u naar bijlage 2, RES 1.0 NOB.*
10. *De scenario's maken gebruik van verschillende invalshoeken. Bij de verschillende scenario's zijn andere ontwikkelingen/gebruiksfuncties van toepassing (woningbouw/ natuur etc) en dus eventueel ook een andere energiebehoefte. De energiebehoefte wordt bepaald door meerdere factoren, waaronder ruimtelijke keuzes maar ook energiebesparing.*
11. *Dat valt buiten het kader van de Omgevingsvisie en is onderdeel van de RES.*

Scenario 2, krachtige economie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 25: t.a.v. Krachtigere economie: Er wordt gesteld dat het landelijk gebied de functie 'uitloopegebied' en 'landschapspark' heeft. Indiener benoemd dat als dit wordt nagestreefd, het ook vanzelfsprekend is dat het bestemmingsplan 'buitengebied 2016' wordt gevolgd met duidelijke regels voor gebruik en bebouwing. Indiener is van mening dat de gemeente Boxtel het eigen voorgenomen beleid t.a.v. het verlenen van ontheffing voor een periode van 15 jaar (tot 2039) voor het bouwen van een grootschalig huisvestingscomplex voor arbeidsmigranten moet bijstellen.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Het landelijk gebied heeft een veelheid aan functies. Ook vele andere functies komen in de Omgevingsvisie aan bod, zoals wonen, (agrarische)bedrijvigheid en water. Deze vindt u terug onder de ambities, uitgangspunten en de deelgebieden. Het aanpassen van eerder door de raad vastgesteld beleid valt buiten het kader van de omgevingsvisie.

Scenario 2, industrie bij de Koppenhoefstraat

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 134955

Indiener benoemd dat in scenario 2 aan de Koppenhoefstraat een blokje industrieterrein ingetekend is. Dit blokje komt niet meer terug in het ontwerp. Dat vindt de indiener jammer. Indiener wil er voor pleiten toch een rood blok in te tekenen. De reden hiervoor is dat de gemeente Boxtel structureel kampt met te weinig budget voor wegeaanleg. Wat indiener zich voorstelt is dat de Koppenhoefstraat een fietsstraat wordt waarbij je richting omleidingskanaal, groen hebt. Achter dit groen zit bebouwing van kleinschalige industrie, groot- en detailhandel en woningen. Deze woningen horen bij de kleinschalige industrie op het terrein. Het streven zou gericht moeten zijn op duurzame industrie mooi ingepast in het landschap, aldus indiener. Indiener vindt Veroude en Classic Park daar een voorbeeld van. Aan de westzijde van de Koppenhoefstraat dus een groene aanblik. Vanaf de oostzijde van het omleidingskanaal en de nieuwe ontsluitingsweg zie je dan allerlei typen van bedrijvigheid, aldus indiener. Een verstandig ingepast bedrijvig terrein kan volgens indiener innoverend en als voorbeeldfunctie werken voor Boxtel.

Indiener vindt dat in het blokje industrieterrein aan de Koppenhoefstraat uit scenario 2 ook een aantal woningen een plaats kunnen vinden. Voor het maken van een nieuwe ontsluitingsweg langs het kanaal is het niet ondenkbaar dat een aantal woningen worden gesloopt. Die mensen moeten ergens blijven op een mooie plek. Die plek kan aan de Koppenhoefstraat worden gevonden, aldus indiener

Antwoord: In het proces om te komen tot een omgevingsvisie zijn twee scenario's opgesteld en onderzocht in een omgevingseffectrapportage, zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1. Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek en scenario 2. Boxtel als werk- en woongemeente van de regio. In dat laatste scenario zat inderdaad een zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2. Een bedrijventerrein aan de oostzijde van de A2 is alleen een optie als er ook een passende ontsluitingsstructuur te realiseren is. Op dit moment ontbreekt deze. In de omgevingsvisie is ter plaatse 'een onderzoek naar een ontsluitingsfunctie' opgenomen, die deels samenvalt met de aanduiding 'Beekdal'. Op het moment dat een dergelijk onderzoek start wordt de optie van een bedrijventerrein daarbij betrokken. Als het onderzoek start kan ook het punt van eventueel noodzakelijke woningbouw worden betrokken.

Scenario 2 tekstvoorstel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Hiermee wordt rekening gehouden met ruimtelijke zorg voor de groene ring rondom Esch, het versterken van het dorpse karakter van dit dorp, en volgend het principe: Esch is eind bestemming voor auto verkeer. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen. De uitwerking van ruimtelijk zorgvuldig ingepaste uitbreidingen is richtinggevend en gaat voor het aantal woningen.

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg. Deze nieuwe randweg houdt rekening met het principe, Esch is eind bestemming voor auto verkeer vanuit alle richtingen. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samen gaan met een aanpassing van de Keulsebaan.

Antwoord: De teksten van de scenario's worden niet achteraf aangepast. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Duurzame energie in de scenario's

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de manier waarop duurzame energie is meegenomen in de scenario's. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981, 1345905, 1345941, 1345966

Indieners benoemen dat beide scenario's uitgaan van energieneutraliteit in Boxtel, door in te zetten op zonne-energie. De zon schijnt vooral overdag en niet in de winter.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Alleen zonne-energie is geen duurzame oplossing, aldus de indiener. In het eerste scenario staat dat met zon op daken beperkt kan worden opgewekt. Volgens de indiener klopt dat als men met verouderde technologie en gegevens werkt. In de huidige markt kan op zonnige dagen via panelen op daken zoveel worden opgewekt dat afschakelen van omvormers al noodzakelijk is. Toekomstige overtollige energie (op zonnige dagen) kan makkelijk opgevangen worden met daken die nog niet van panelen zijn voorzien, aldus indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's en ten aanzien van de opwek van duurzame energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345941, 1345966

Indieners vragen hoe een scenario eruit ziet waarin de rijksoverheid gevolgd wordt en 2/3 van de energie die Boxtel gebruikt uit Wind op zee gehaald wordt.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's en ten aanzien van de opwek van duurzame energie.

Bebouwing langs Liempdseweg in de scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het niet gewenst is dat er bebouwing komt langs de Liempdseweg, zoals aangegeven op de kaarten van scenario 1 en 2.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's

Verbinding Omleidingskanaal in de scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het niet gewenst is dat er een weg komt zoals aangegeven op de kaart 'Scenario 1' en 'Scenario 2'. Dat geldt ook voor het aangegeven deel van deze route langs het Omleidingskanaal, aldus de indiener. Het Omleidingskanaal en de stroken zijn namelijk zeer belangrijke ecologische verbindingzones.

De twee scenario's zijn 'slechts' een hulpmiddel geweest om te komen tot de uiteindelijke omgevingsvisie. De scenario's hebben op zichzelf geen status en worden niet meer aangepast. In de uiteindelijke omgevingsvisie is aangegeven 'onderzoek naar ontsluitingsfunctie'. In het onderzoek naar de haalbaarheid zullen de mogelijke effecten op ecologische verbindingzones worden meegenomen.

3.1.5 Ontwerp Omgevingsvisie inleiding en omgevingsvisiekaart

Woningbouwplannen op de omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1347012

Indiener mist, o.a. op het kaartje (pagina 27, Omgevingseffectrapportage (OER)) de plannen die indiener ingediend heeft bij de gemeente omtrent woningbouw. Indiener ziet hier graag een aanpassing op.

Antwoord: We vermoeden dat indiener het kaartje op pagina 27 van de omgevingsvisie bedoeld, in plaats van de Omgevingseffectrapportage (daar staat namelijk geen kaartje op pagina 27). Het door indiener bedoelde gebied maakt onderdeel uit van de Noordwesthoek. Dit gebied is op de kaart aangeduid als een zoekgebied voor "Duurzame en passende woonuitbreiding". Voor dat gebied loopt een onderzoek naar o.a. woningbouwmogelijkheden.

Tekstvoorstel Ontwerp Omgevingsvisie inleiding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp met eigen karakter en identiteit. Deze diversiteit wordt als goud beschouwd voor de toekomst. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven met bijhorende voorzieningen voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten en tegelijkertijd de groen-blauwe structuur, waardoor onze gemeente zo waardevol wordt bevonden, zoveel mogelijk versterken. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen. We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Hiermee dient rekening te worden gehouden met het versterken van de diversiteit van de verschillende onderdelen waar de huidige gemeente uit bestaat. Kleine kernen in een groenrijke omgeving en een meer stedelijke kern (voormalige Boxtel).

*Antwoord: Alternatief tekstvoorstel voor de eerste suggestie.
Het volgende tekstvoorstel wordt overgenomen: Na Beerze en voor Ook toevoegen: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen.
Het tweede tekstvoorstel over de groen-blauwe structuur staat al in andere bewoordingen in de inleiding, namelijk 'De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze'.
Het versterken van die kwaliteit komt in de Omgevingsvisie 2040 terug onder 'Uitgangspunten aangenaam leven' bullet 1.
Het derde tekstvoorstel over het versterken van de diversiteit komt inhoudelijk terug in de visie terug onder 'Uitgangspunten aangenaam leven', bullet 2.*

Omgevingsvisiekaart leidend

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vraagt zich af of de omgevingsvisiekaart op pagina 27 voor de gemeente leidend is? Zo ja, dan kunnen de andere kaarten beter geschrapt worden om onduidelijkheid en verwarring te voorkomen, aldus indiener.

Antwoord: De tekst van de omgevingsvisie is leidend, de kaart is ondersteunend. De overige kaarten handhaven we. Ze geven inzicht hoe de visie tot stand is gekomen.

Leesbaarheid Omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vindt de resolutie van de omgevingsvisiekaart matig, waardoor de kaart niet goed leesbaar is. Volgens indiener is het formaat van de kaart niet passend bij de omgeving van het gebied dat het beschrijft. Indiener vraagt zich af waarom de kaart geen A3-formaat is. Op basis van het huidige formaat en resolutie is geen goed oordeel te vormen over de inhoud van de visiekaart, aldus indiener.

*Antwoord: De vormgeving van de omgevingsvisie is vormvrij. Er is gekozen voor een digitale versie met een interactieve kaart, de digitale kaart kan worden uitgegroot waardoor deze goed leesbaar is. Zie: [Ontwerp Omgevingsvisie | gemeente Boxtel | Omgevingsvisie Boxtel \(ireporting.nl\)](#)
De omgevingsvisie is via de speciale website ook als PDF document te downloaden en het is mogelijk om deze op A3 af te drukken.*

Sportclusters op de kaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemt dat op de kaart de sportclusters ingetekend staan. Deze kaart geeft de visie voor 2040 weer. Voor zover indiener kan zien, zijn de sportclusters op de huidige locatie gepositioneerd. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener is van mening dat, gezien de perikelen rond De Braken, dit niet correct is. Indiener vraagt zich af of het de visie van de gemeente is dat dit ook de gewenste locaties in 2040 zijn.

*Antwoord: Het klopt dat de huidige sportclusters op de kaart ingetekend zijn.
Als een sportcluster op termijn verplaatst / verdwijnt is dit een aanleiding om de omgevingsvisie op dat punt te actualiseren.
Met sportclusters bedoelen we verschillende terreinen van sportverenigingen en niet één enkele voorziening zoals de Braken of het Dommelbad.*

Symbool zoekgebied windmolens op de Omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemt dat op de kaart van pagina 27 een ander symbool voor 'zoekgebied windmolens' staat dan op de kaart op pagina 23 bij 'Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio'. Dit is volgens indiener inconsistent. Het op pagina 23 gehanteerde symbool is volgens indiener duidelijker en heeft de voorkeur. Indiener verzoekt dit consistent te maken.

Antwoord: Voor het zoekgebied voor windenergie is op de kaart van de scenario's inderdaad een ander symbool gebruikt. Er is bewust gekozen voor een ander symbool op de kaart van de ontwerp omgevingsvisie. Zo wordt meer het gebied geaccentueerd.

Tekst leidend, t.o.v. de kaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 27 van OOB staat: 'Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Hoewel de tekst leidend is, laat de kaart in één oogopslag zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.' Indiener vraagt zich af welke betekenis toe te kennen aan de 'de tekst is leidend' in bovenstaand citaat:

1. In het geval tekst en kaart niet met elkaar in overeenstemming zijn, dan is de tekst leidend, en/of
2. Indien iets op kaart vermeld staat, waar in de tekst niets over gezegd wordt, dan is datgene wat op de kaart staat:
 - a. rechtsgeldig en bindend;
 - b. alleen illustratief en verder niet bindend of rechtsgeldig;
 - c. niet relevant.
3. In het WBL (Woningbouwlocaties Liempde 2025-2025, gepubliceerd mei 2015) werd op pagina 17 m.b.t. Locatie Kerkheiseweg-Boxtelseweg (het huidige plan Kerkweide-Oost en -West) vermeld 'Zo kunnen 15-20 woningen worden gerealiseerd'. De bijbehorende schetsen/kaarten toonden een woningaantal, dat varieerde tussen 24 en 38 woningen. Uiteindelijk werd de inhoud van dit visie-achtige document op dit punt volledig terzijde geschoven. Er komen bijna 60 woningen op dit terrein.
 - a. Kan dit in de toekomst met de Omgevingswet ook zo gebeuren?
 - b. Hoe moet een WBL-achtig document in de Omgevingswet gepositioneerd worden?"

Antwoord: Met de tekst is leidend wordt bedoeld dat in de tekst de omgevingsvisie wordt beschreven. Een aantal zaken die in de tekst benoemd worden zijn visueel gemaakt op de kaart. Niet alles is visueel duidelijk vorm te geven, vandaar tekst is leidend.

U vraagt of in de toekomst uiteindelijke aantallen te bouwen woningen op een specifieke locatie af kunnen wijken van eerdere documenten, zoals een visie. Het antwoord daarop is ja.

In visies en voorbereidende stukken voor concrete woningbouwlocaties wordt vaak een eerste inschatting gemaakt van het aantal te realiseren woningen. Bij de verdere uitwerking ontstaat meer gedetailleerd inzicht in de mogelijkheden. Dat hangt bijvoorbeeld ook samen met het type te bouwen woningen. Vrijstaande woningen, appartementen en/of rijwoningen kennen bijvoorbeeld allemaal een ander ruimtebeslag. Het uiteindelijke aantal te bouwen woningen ligt vast in een omgevingsplan en/of omgevingsvergunning (voor 1 januari 2024 een bestemmingsplan).

3.2 Aangenaam leven

Eén van de vier hoofdthema's zoals behandeld in de omgevingsvisie is 'aangenaam leven'. Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid. Bijbehorende uitgangspunten hebben betrekking op de groene kwaliteit van de gemeente Boxtel, de identiteit van de plek, duurzame verstedelijking, passende voorzieningen, een gezonde leefomgeving en tot slot een veilige leefomgeving. De zienswijzen zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.2.1 Groene kwaliteit Boxtel

Onderhoud van bestaande en nieuwe natuur

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de bekostiging en onderhoud van bestaande en nieuwe natuur. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902, 1345937, 1346043, 1346039, 1345899

Indieners zijn van mening dat er geen onderbouwing is van verdienmodellen die het onderhoud van de bestaande en gewenste nieuwe natuur kunnen bekostigen. Indieners vinden dat het onderhoud van de bestaande natuur nu al achterstallig is.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van agrarisch natuurbeheer (zowel van bestaande als de gewenste nieuwe natuur). Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron zijn voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het gaat te ver om in de omgevingsvisie in detail in te gaan op hoe het verdienmodel eruit ziet. Dit kan worden uitgewerkt in het Programma Vitaal landelijk gebied, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1. Te denken valt o.a. aan subsidies bij SKNL (Kwaliteitsimpuls natuur en landschap) en aan subsidies bij ANLB (Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer).

Herkomst nieuw groen in woonwijken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat de gemeente geen teelten wil welke een watervraag behoeven, maar wel groen toe wil voegen aan de woonwijken. Indiener vraagt waar de gemeente het groen vandaan wil halen.

Antwoord: Waar het groen (struiken, planten, bomen) uiteindelijk vandaan wordt gehaald, is geen onderwerp van de omgevingsvisie. Aanvullend wordt opgemerkt dat de omgevingsvisie niet stelt dat er helemaal geen sprake van een watervraag voor teelten mag zijn.

Scherpe keuzes natuur en groene kwaliteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) heeft een aanvulling op het hoofdstuk 'uitgangspunten'. Hier staat de passage "Natuur en groene kwaliteit van Boxtel moet behouden blijven [...] dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen". Bij dit uitgangspunt past niet het omzomen van dorpen met zonneparken. Indiener vraagt het gemeentebestuur en de gemeenteraad daar dan ook scherpere keuzes in te maken die daadwerkelijk passen bij dit uitgangspunt.

Antwoord: ten aanzien van de zonneparken en het geldende beleid wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

3.2.2 Identiteit van de plek

Identiteit van Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) heeft een aanvulling op de passage 'Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek'. Indiener vindt dat als wordt uitgegaan van de identiteit van de plek, dan is het van belang de identiteit van de plek/een dorp/een kern vooraf te definiëren. Voor Lennisheuvel wil de indiener dat doen met een nieuwe dorpsvisie die indiener samen met bewoners en de gemeente wil opstellen. De nieuwe dorpsvisie moet daarmee een specifiek afwegingskader voor de toekomstige ontwikkeling van Lennisheuvel worden, aldus indiener. Indiener wil dat de dorpsvisie t.z.t. toevoegt wordt aan de Omgevingsvisie als nadere uitwerking. Indiener verwacht dat de Omgevingsvisie in de tekst en de visiekaart wordt aangepast, bijvoorbeeld door nog geen keuzes voor uitbreiding, inbreiding of andere ontwikkelingen op te nemen.

Antwoord: Of nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van de plek kan vanuit verschillende invalshoeken worden beoordeeld. Denk aan welstand, stedenbouw, (landschaps)architectuur, heemkunde, natuur en natuurlijk de beleving van bewoners. Een dorpsvisie heeft een ander schaalniveau dan deze omgevingsvisie. In de omgevingsvisie zijn er op hoofdlijnen onderbouwde keuzes gemaakt. Deze zijn vertaald in ambities en geven antwoord op de maatschappelijke opgaven. Deze gaan niet altijd op alle details in op het niveau van een dorpsvisie. Voor wat betreft de keuzes voor inbreiding, uitbreiding en overige ontwikkelingen. De maatschappelijke opgaven onder andere op het gebied van wonen zijn groot. Dit betekent ook, dat wij op kaart en in de tekst de aanduidingen en teksten over deze onderwerpen handhaven. Bij concrete planvorming heeft u de mogelijkheid in het kader van de burgerparticipatie mee te denken over o.a. de identiteit van de plek.

Beschrijving van identiteit van de dorpen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat het woord 'identiteit' slechts twee keer voorkomt in de Omgevingsvisie. En dan niet als beschrijving van de identiteit van de afzonderlijke kernen/dorpen, maar als beschrijving van Boxtel als geheel. Als de gemeente het zo belangrijk vindt dat nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van een plek, dan is het van belang die identiteit zo precies mogelijk te beschrijven, aldus de indiener. Volgens indiener is het

anders geen referentiekader om toekomstige ontwikkelingen te beoordelen. Dit is volgens indiener een essentiële ommissie in de Omgevingsvisie. Indiener verzoekt de Omgevingsvisie aan te vullen en opnieuw ter inzage te leggen.

Antwoord: Naar aanleiding van o.a. deze zienswijze voegen we op een tweetal plaatsen tekst toe over de identiteit van de dorpen.

Onder kernkwaliteiten: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel.

Onder vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde: Het eigen karakter van elk dorp is waardevol.

We kozen voor een globale kaderstellende visie richting 2040. Een precieze beschrijving van de identiteit van de afzonderlijke dorpen past niet binnen de opzet van deze visie, die bewust betrekking heeft op de gemeente Boxtel als geheel. Dit is in lijn met de kaders van de Omgevingswet die vraagt om 1 overkoepelende visie voor het gehele grondgebied van de gemeente. Bij concrete planvorming heeft u de mogelijkheid in het kader van de burgerparticipatie mee te denken over o.a. de identiteit van de plek.

Zonnevelden niet passend bij koesteren bestaande waarden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op de zin: 'Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging'. Indiener geeft aan dat de manier waarop de zin is verwoord niet passend is voor het onderdeel 'uitgangspunten'. Als het uitgangspunt is dat bestaande waarden worden gekoesterd en nieuwe ontwikkelingen in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde staat, dan kun je niet in de daaropvolgende zin beweren dat woningen of zonnevelden als nieuwe kwaliteiten kunnen worden gezien, aldus de indiener. Bij woningen kan indiener zich daar nog iets van voorstellen, omdat je woonbuurten op een landschappelijke manier kan inrichten en de leefkwaliteit voor mens en dier kan borgen. Voor zonnevelden die omringd worden met hekken en geen bijdrage leveren aan de leefkwaliteit kun je dat niet beweren volgens de indiener.

Antwoord: ten aanzien van de zonneparken en het geldende beleid wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Combineren van economische activiteiten en landschapsimpulsen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener benoemt het volgende: om blauwe en groene ontwikkelingen te kunnen realiseren is het noodzaak dat er ook mogelijkheden zijn om ondersteunende rode ontwikkelingen te realiseren (economische activiteiten). Uit de omgevingsvisie blijkt volgens indiener onvoldoende dat deze mogelijkheden er zijn of dat de ambitie aanwezig is om bijvoorbeeld op landgoederen het realiseren van (cultuurhistorisch)bebouwing te faciliteren. Hierbij ligt het volgens indiener voor de hand om de voorwaarde op te nemen dat, bij het realiseren van bebouwing maatwerk geleverd kan en moet worden ten aanzien van historische context, beeldkwaliteit en ruimtelijke kwaliteitsverbetering ten aanzien van natuur, landschap en water.

Indiener zou graag zien dat in de omgevingsvisie wordt opgenomen dat er ruimte is voor een combinatie van economische activiteiten en realisatie natuur- en landschapsimpulsen (rood voor groen/blauw) binnen in ieder geval het landgoederencluster.

Antwoord: Onder 'Uitgangspunten aangenaam leven' is onder de tweede bullet opgenomen, dat nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Verdere uitwerking dient dan ook plaats te vinden in op te stellen programma's, zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal Landelijk gebied. De Omgevingsvisie blijft ongewijzigd.

3.2.3 Duurzame verstedelijking

Woningbouwlocatie Boxtel Noordwest minder geschikt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345564

De indiener (Inveniam) is van mening dat de locatie Boxtel Zuid, ten opzichte van Boxtel Noordwest, beter geschikt is voor woningbouw op de korte tot middellange termijn. Boxtel Noordwest betreft namelijk een gecompliceerde woningbouwontwikkeling met veel knelpunten zoals bereikbaarheid, het spoor en de gewenste nieuwe rondweg, aldus de indiener.

Antwoord: ongeacht de locatie is een -grootschalige- woningbouwontwikkeling altijd complex door locatie specifieke factoren. Die specifieke factoren zijn er ook voor Boxtel-Zuid. Denk aan o.a. de ligging ten opzichte van de Dommel (Beekdal), de Rijksweg A2, Ladonk, het spoor en aanwezige waarden. Er is geen aanleiding nu te komen tot een andere keuze. We ronden het lopende onderzoek naar de Noordwesthoek af en handhaven de keuze voor deze locatie voor de korte en middellange termijn.

Dit volgt onder meer uit:

- *Structuurvisie Verfrissend Boxtel (2011): Bij de totstandkoming van die visie lag de keuze voor de Oksel en Selissen als eerstvolgende uitbreidingslocatie voor de kern Boxtel voor. Toen is door de gemeenteraad de keuze gemaakt voor wat inmiddels Heem van Selis is. Boxtel-Zuid was toen niet in beeld.*
- *In de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (2023-0801) is voor wat betreft Boxtel-Zuid alleen het gebied ten noorden van de Dommel aangeduid als Verstedelijking afweegbaar en niet het gebied ten zuiden van de Dommel. Voor de Noordwesthoek geldt, dat een veel ruimer gebied de aanduiding verstedelijking afweegbaar heeft.*
- *Verstedelijkingsopgave Stedelijke regio 's-Hertogenbosch: Bij de woningbouwopgave van Brabant en de regio's wordt nadrukkelijk gekeken naar woningbouw mogelijkheden bij knooppunten van openbaar vervoer. Boxtel kent een uitstekende ligging aan het spoor met station en verbindingen in de richting van Brainport Eindhoven, Hart van Brabant (Tilburg) en de Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch. Binnen het traject van de verstedelijkingsopgave zijn de kansen voor de Noordwesthoek nadrukkelijk in beeld gebracht. Ook maakt de Noordwesthoek onderdeel uit van de regionale woondeal.*

Woonuitbreiding Boxtel-Zuid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het zoekgebied wonen en werken bij Boxtel-Zuid. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat het belangrijk is dat de nieuwe bebouwing ten noorden van de Keulsebaan beperkt blijft tot het gearceerde gebied van de pijl (zie 'Omgevingsvisiekaart Boxtel') en dat er geen bebouwing bijkomt in het gebied. Indiener benoemt de hoge waarde van het Dommeldal ten zuiden

van de Dommel en het aansluitend landelijk gebied tussen de A2 en Eindhovenseweg tot aan de Keulsebaan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap de Dommel) benoemd dat er twee mogelijke locaties voor nieuwe woonwijken benoemd worden: Boxtel Noord-West en het gebied ten zuiden van Boxtel tussen Dommeldal en A2. Indiener gaat ervanuit dat het uitgangspunt 'dat het beekdal niet geschikt is voor woningbouw' hier wordt toegepast.

Antwoord: De bedoelde pijl in het gebied Boxtel-Zuid is een globale aanduiding van het 'zoekgebied wonen en werken'. De pijl op de kaart vormt geen exacte begrenzing van het zoekgebied. Zoals in de Omgevingsvisie is opgenomen is de tekst leidend. Boxtel-Zuid is in beeld voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. Voorafgaand aan de ontwikkeling van een gebied wordt een gebiedsvisie opgesteld. Deze geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt nog een nadere afweging plaats. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw.

De provincie geeft geen specifieke zienswijze op het zoekgebied Boxtel-Zuid (zie 1345457). Wel vragen zij om de uitwerking van de Omgevingsvisie en locaties op te pakken via werkateliers samen met provincie en waterschap. Hier gaat de gemeente graag op in.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345934

Indiener spreekt grote bezorgdheid uit over de mogelijke woongebied-uitbreiding in zuidelijke richting. Het oevergedeelte ten zuiden van de Dommel met zijn bolle akkers heeft grote natuurhistorische en belevingswaarde. Realisering van een woonwijk daar zou, volgens de indiener al een bedreiging vormen voor de natuur in dat Dommeldal gedeelte, zelfs als het oevergedeelte tussen de Liempdseweg en de Dommel niet voor bebouwing zou worden aangewezen. Ook de zichtlijnen vanuit de noordkant van de Dommel vanaf de Lange Loop zouden onherstelbaar worden ontsierd. Die bedreiging wordt nog versterkt indien de in voornoemde schets groen gestreepte ontsluitingsweg vanuit Boxtel-oost over de Dommel naar die toekomstige woonomgeving zou worden gerealiseerd, aldus de indiener. Dit plan heeft een al jarenlang sluimerend bestaan. De waarschijnlijkheid van deze ongewenste versterking van de rust en de natuur in het Dommel oevergebied wordt volgens indiener door realisatie van deze woningbouwplannen verder vergroot.

Indiener is van mening dat het ontwikkelen van een woongebied ten zuiden van de Keulsebaan in een driehoek Keulsebaan-A2-Eindhovenseweg mogelijk meer ruimte biedt om ook voor de lange termijn uitbreiding met de nodige voorzieningen en mogelijk economische activiteiten te realiseren. De ruimte, de rust en de natuurhistorische waarden die thans nog aanwezig zijn in het Dommeldalgedeelte worden daarmee in stand gehouden en mogelijk versterkt indien de in dit gebied nog liggende boerenbedrijven de gelegenheid wordt geboden hun activiteiten op een milieuvriendelijke manier voort te zetten.

Antwoord: De bedoelde pijlen zijn indicatief en hebben ook betrekking op het gebied tussen Keulsebaan-A2 en Eindhovenseweg. Dit gebied is inderdaad in beeld als zoekgebied voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. De algemene uitgangspunten

zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn echter onverkort van toepassing. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw. Ook zijn klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening randvoorwaarden voor ontwikkeling. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345950

Indiener ziet plannen in de Omgevingsvisie die met elkaar botsen. Het gaat om het op lange termijn realiseren van een grootschalige woonwijk in het zuidelijke deel van Boxtel. Het betreffende gebied is op dit moment buitengebied met cultuurhistorische bolle akkers en is stroomgebied van de Dommel. Het vormt de groene zuidelijke entree van Boxtel en is de landelijke verbinding tussen de kern en omliggende landbouw- en natuurgebieden. De vruchtbare grond wordt grotendeels gebruikt voor agrarische doeleinden, aldus de indiener. Indiener benoemt dat meerdere passages uit de omgevingsvisie pleiten voor behoud van dit gebied in de huidige vorm in plaats van ontwikkeling tot grootschalige woonwijk. Indiener ziet daarom graag dat een ander gebied wordt aangewezen voor het bouwen van woningen.

Antwoord: Ongeacht de locatie is een -grootschalige- woningbouwontwikkeling altijd complex door locatiespecifieke factoren. De mogelijkheden voor grootschalige uitbreidingslocaties bij de kern Boxtel zijn beperkt door o.a. de ligging tegen de A2, bedrijventerrein Ladonk en meerdere spoorlijnen. Met de Noordwesthoek en Boxtel-Zuid zijn die locaties gekozen die het meeste aansluiten bij de bestaande bebouwing en de bereikbaarheid van voorzieningen. Bij de ontwikkeling van die locaties stellen we een gebiedsvisie op. De gebiedsvisie geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats tussen die waarden en de beoogde functies. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. De algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw. Ook zijn klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening randvoorwaarden voor ontwikkeling. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346508

Indiener maakt bezwaar tegen de plannen zoals gepubliceerd in het Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel en in het Brabants Centrum en Brabants Dagblad. Indiener verwijst in deze naar het telefoongesprek van 20 februari jl. met wethouder de heer Wim van der Zanden. De ontwerpplannen, waarvan bewoners, zoals indiener, niet persoonlijk over zijn geïnformeerd, maken duidelijk dat de gemeente in het gebied Keulsebaan-Dommel woningen wil bouwen. Ook wil de gemeente industriële bedrijven toe laten zich te vestigen in dit gebied. Het verbaast indiener dat in het telefonisch overleg met de Provinciale Staten bleek dat ook zij verwonderd waren. De bestaande bestemmingsplannen staan niet toe dat er in dit gebied gebouwd gaat worden.

Indiener maakt bezwaar tegen deze plannen en wel om de volgende redenen:

1. Indiener is van mening dat het leefgenot van de indiener zelf en ook andere bewoners wiens woning grenst aan dit gebied, gigantisch wordt beperkt. Immers het prachtige uitzicht, de Dommel en haar weilanden, is waarom indiener dit huis dertig jaar geleden heeft gekocht.
2. Makelaars geven aan dat de waarde van het huis van indiener aanzienlijk zal gaan dalen.
3. Als gevolg van de publicaties in het Brabants Centrum en Brabants Dagblad is er zelfs nu al sprake van de duidelijke waardedaling. 'Het spreekt vanzelf dat ik daarvoor de Gemeente Boxtel aansprakelijkheid zal houden', aldus indiener.

Antwoord: De bedoelde pijl in het gebied Boxtel-Zuid is een globale aanduiding van het 'zoekgebied wonen en werken'. De pijl op de kaart vormt geen exacte begrenzing van het zoekgebied. Zoals in de Omgevingsvisie is opgenomen is de tekst leidend. Boxtel-Zuid is in beeld voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. Voorafgaand aan de ontwikkeling van een gebied wordt een gebiedsvisie opgesteld. Deze geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. De provincie geeft geen specifieke zienswijze op het zoekgebied Boxtel-Zuid (zie nr 1345457). Wel vragen zij om de uitwerking van de Omgevingsvisie en locaties op te pakken via werkateliers samen met provincie en waterschap. Hier gaat de gemeente graag op in. De Omgevingswet regelt wanneer sprake is van nadeelcompensatie (voorheen planschade).

Verdichting in het centrum

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over verdichting met woningbouw in het centrum. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345934

Indiener reageert op de visie betreffende toekomstige woonlocaties, samenhangend met de ambitie om tot 2027 een 1300-tal woningen te bouwen en daarna in de periode 2027-2032 nog 985 woningen. Indiener is van mening dat, behalve renovatie van bestaande woonbuurten in het centrum, geen duidelijk voornemen bestaat tot verdichting van woonlocaties in het centrum. Deze verdichting leidt indirect tot grotere behoefte aan winkelaanbod, waarmee ook de economische centrumfunctie gebaat zou zijn, aldus de indiener. Verdichting van de woningdichtheid in het bestaande centrum zou tevens een vermindering van de uitbreidingsbehoefte naar de twee toekomstige bouwlocaties kunnen opleveren, aldus indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener is van mening dat er gestreefd moet worden naar het zoveel mogelijk sparen van de lege natuurlijke ruimte voor de dieren, om deze zo vrij te laten leven. De vogels, reeën, vossen, konijnen, steenmarters enzovoorts, hebben dit nodig, anders sterven ze uit, aldus de indiener. Als er woningbouw nodig is zou de Gemeente volgens indiener zoveel mogelijk de lege plekken in de stad moeten bebouwen.

Antwoord: De omgevingsvisie stelt dat het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie (indiener noemt dit 'lege plekken in de stad') de voorkeur heeft. Het toevoegen van woningen komt aan bod in de deelgebieden robuuste woonwijken en in het bijzonder het centrum. In omgevingsvisie is opgenomen dat kansen worden benut om woningen voor

met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Gemeente Boxtel is van mening dat de visie (onder ambitie Aangenaam Leven en onder deelgebieden Robuuste Woonwijken en Stedelijk Centrum Boxtel) voldoende aan bod komt dat het toevoegen van woningen ook gepaard gaat met extra voorzieningen (zoals winkels) maar ook groen en ontmoeten. Om de ambities voor een passend woningaanbod te kunnen behalen zijn echter ook uitbreidingslocaties (deels op langere termijn) nodig.

Geen bebouwing in natuurgebied

Onderstaande heeft betrekking op zienswijze 1345864

Indiener reageert op 'ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel en de Omgevingsvisiekaart Boxtel'. Indiener vindt het belangrijk dat er geen bebouwing bijkomt en er ook geen mogelijkheid is tot toename van motorvoertuigen. Het gaat hierbij om het gebied ten zuiden van de Dommel tussen de Eindhovenseweg en de A2, tot tenminste 100 meter ten zuiden van de Liempdseweg. Ook het gebied ten zuiden van het Leemputtenpad en de Gemondesestraat, tussen de A2 en de Molendijk, tot aan de Boxtelseweg. En, het gebied langs het Omleidingskanaal van de A2 tot en met een strook van 50 meter ten noordoosten van het Omleidingskanaal.

Antwoord: De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt (en dus het woningbehoeftevraagstuk) door woningen te realiseren. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk/nodig om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nieuwe woningen toevoegen betekent inderdaad extra mensen en daarmee extra mobiliteit/verkeersbewegingen. De gemeente heeft de ambitie volop in te zetten op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen.

Uitbreiding bij Esch

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

In de uitgangspunten onder Aangenaam Leven is aandacht gegeven aan de wijze waarop Boxtel invulling wenst te geven aan de nodige woningbouw opgave. Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is verheugd te lezen dat primair wordt ingezet op inbreiding, herstructurering en transformatie. Volgens indiener is het een goede insteek om nou juist daar op in te zetten.

Ook wordt aangegeven dat kleinschalige uitbreidingen nodig zijn aan de randen van de kern van Esch. Indiener vraagt de gemeente dit goed af te wegen en voorzichtig te zijn met steeds een klein beetje uitbreiden, velen kleine uitbreidingen hebben uiteindelijk ook een grote impact. Indiener vraagt een duidelijk begrenzing tussen kern en het buitengebied te koesteren en zuinig te zijn met het resterende buitengebied (landbouw/ natuur)"

Antwoord: De gemeente onderschrijft de zienswijze. Kleinschalige uitbreiding worden gedaan alleen indien nodig en moeten zorgvuldig gebeuren in lijn met de uitgangspunten van de omgevingsvisie.

Woonruimte in Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener oppert om van de 'bedroevende en ongewenste Vorst B en C' snel 'Vorst Woonruimte te maken. Indiener geeft aan dat de kern Lennisheuvel inmiddels al decennia smeekt om meer woonruimte. De lokale bevolking is druk bezig om op eigen initiatief nieuwe bouwlocaties te opperen en bouwplannen te ontplooiën. De ervaring leert dat in beide gevallen men van de gemeente niet op bijval of andere ondersteuning hoeft te rekenen, aldus indiener.

Indiener is van mening niks terug te zien over hoe Lennisheuvel beter kan overgaan in buur 'de Kampina'. Het enige dat er volgens indiener op sommige pagina's en niet consequent in staat, is 'Vorst C". Volgens indiener is dit nog een bedrijventerrein dat Lennisheuvel verder afzondert van Boxtel, de bestaande kernwaarde van Lennisheuvel omgeving nog verder kapot maakt, om nog maar te zwijgen over het negatieve effect op relatie tussen de gemeente en de dorpsgenoten.

Antwoord: Voor de gemeente Boxtel zijn na een participatieproces de kernkwaliteiten geformuleerd. Die zijn 'Groen, verbonden en ondernemend Boxtel'. Naast een woongemeente is Boxtel ook een werkgemeente. Het beschikbaar zijn van voldoende woon- en werklocaties is daarvoor een randvoorwaarde. Om die reden zijn zowel toekomstige woon- en/of werklocaties opgenomen in de Omgevingsvisie. Vorst C is opgenomen als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. De omgevingsvisie blijft op dit onderdeel ongewijzigd. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. We voerden voor alle kernen, waaronder Lennisheuvel, onderzoek uit naar mogelijke inbreidingslocaties. Vorst B is in het verleden al aangewezen als bedrijventerrein (GreenTech Park Brabant). Hier wordt in de Omgevingsvisie niet vanaf geweken.

Woningbouwlocatie Selissen Noord

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345564

Indiener zou graag zien dat de locatie Selissen Noord specifiek wordt aangewezen als woningbouwlocatie. Ondanks dat Selissen Noord in alle gemeentelijke beleidsstukken wordt aangewezen als woningbouwlocatie is dit, volgens de indiener, nergens terug te vinden in de concept omgevingsvisie van Boxtel. In de concept omgevingsvisie wordt de locatie aangeduid als onderdeel van de robuuste woonwijken.

Antwoord: De locatie Selissen Noord is opgenomen in het deelgebied robuuste woonwijk en maakt daarmee deel uit van het stedelijk gebied. Op het abstractieniveau van de Omgevingsvisie duiden we daarbinnen geen concrete -toekomstige- woningbouwlocaties aan. De beoordeling of en in welke mate een locatie geschikt is voor woningbouw vindt binnen de kaders van deze Omgevingsvisie plaats en wordt mede bepaald door locatiespecifieke kenmerken. De Omgevingsvisie blijft op dit punt ongewijzigd.

Duurzame herstructurering Oost

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan de aanduiding 'duurzame herstructurering woonwijken (inbreiding)' voor de wijk Oost, zorgelijk te vinden. Bij de opzet van de wijk was gepland om de strook waarin nu het

winkelcentrum Oost ligt groen te houden. Daar is helaas niet veel van terecht gekomen, aldus de indiener. De wijk Oost is een vrij nieuwe wijk en de indiener vindt dat deze behoefte heeft aan groen.

Antwoord: De gemeente Boxtel vindt groen in de robuuste woonwijken een belangrijk punt. Bij de duurzame herstructurering van woonwijken spelen echter meerdere opgaven zoals inbreiding (toevoegen van woningen), transformatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit. De concrete uitwerking hiervan is maatwerk per gebied. Op het niveau van de omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken over (winkelcentrum)Oost gedaan. Het betreffende winkelcentrum is overigens al gerenoveerd.

Tekstvoorstel duurzame verstedelijking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Leidend boven het aantal woningen is de toevoeging van ruimtelijke kwaliteit. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen.

Antwoord: De maatschappelijke opgaven zijn groot en divers. Dat maakt planvorming een grote uitdaging. Meerdere ambities en onderdelen van de omgevingsvisie zien toe op identiteit, kwaliteit en zorgvuldig ruimtegebruik. Bij concrete locaties is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal geheel, dat uitvoerbaar is. Een 100% score op alle relevante aspecten is niet haalbaar. Om die reden maken we op voorhand niet een keuze over wat leidend is ruimtelijke kwaliteit of het aantal woningen.

Onderscheid tussen uitgangspunten en ambities

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat er verschillende uitgangspunten op onduidelijke wijze gestapeld worden; aantallen, kwaliteit kernen, inbreiding en uitbreiding. Dit zorgt volgens indiener ervoor dat het onleesbaar wordt en er geen duidelijke keuzes worden gemaakt. Indiener benoemd dat er in het digitale document een verwijzing zit naar deelgebieden die niet naar het goede onderdeel van de Omgevingsvisie verwijst. Volgens de indiener is het zo niet te beoordelen wat als uitgangspunten gehanteerd worden en wat als ambitie. Indiener ziet dit als twee verschillende zaken en kan zo niet beoordelen of ingestemd kan worden met de bedoelde uitgangspunten. Tevens verwacht indiener dat dit voor veel individuele burgers nog veel moeilijker is.

Antwoord: Gekozen is voor een visie op hoofdlijnen met een beperkte omvang. Deze is digitaal toegankelijk gemaakt. We vinden het vervelend dat deze opzet voor u verwarrend werkt. De gemeenteraad stelde eind 2022 de ambities vast. Deze vindt u ook onder een afzonderlijk kopje terug. We verwijzen u graag naar de algemene toelichting in hoofdstuk 2 van deze nota..

Buitengebied besparen bij woningbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener benoemd dat het behoud van natuurlijke ruimtes cruciaal is om het vrije leven van dieren in Brabant te waarborgen. Denk hierbij aan vogels, reeën, vossen, konijnen, steenmarters, enzovoorts.

Indiener stelt voor dat, mocht woningbouw onvermijdelijk zijn, de gemeente eerst de onbebouwde gebieden in de stad benut en onze natuur - en buitengebieden besparen.

Antwoord: Wij realiseren ons dat ruimte schaars is en er meerdere ruimteclaims zijn. In de omgevingsvisie onder de derde bullet van 'Aangenaam leven' staat dat het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie de voorkeur heeft. Om de ambities te halen is meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele grootschalige woninguitbreidingen mogelijk.

Duurzame verstedelijking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Op pagina 28 staat het volgende: 'Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen.' Dit resulteert in volgende vragen:

1. Waarom 'maximaal'?
2. Is de gemeente tevreden als er in de periode 2023? Waarom ook geen 'minimaal' aantal?
3. Wat is het minimumaantal woningen dat men wil realiseren?
4. Is een kamer in een Polenhotel ook een woning?
5. Waar komen deze cijfers vandaan?
6. Wat is de onderbouwing?
7. Welke bevolkingsprognose ligt ten grondslag aan deze woningbouwbehoefte?
8. Welke prognose m.b.t. 'aantal; bewoners per woning ligt hieraan ten grondslag?
9. Wat is de definitie van woning?
10. Wie telt allemaal mee als inwoner?
11. 985 lijkt mij erg precies. Waarom geen 1000?
12. Periode aanduidingen: Op pagina 28 staan de volgende periode aanduidingen: 'Tussen 2023 en 2027' en 'Van 2028 tot 2032' etc. Indiener gaat ervan uit dat hier opeenvolgende periodes bedoeld worden zoals 2023 tot en met 2027. Klopt dat? Indiener verzoekt consequent taalgebruik bij periode-aanduidingen te gebruiken.
13. Maximaal 1300 woningen voor de periode 2023 tot en met 2027
 - a. Hoeveel woningen zijn er in 2023 gerealiseerd?
 - b. Van hoeveel woningen is begin 2024 dat zij uiterlijk 31 december 2027 gerealiseerd zijn?
 - c. Hoeveel woningen verwacht men voor 31 december 2027 gerealiseerd te hebben
 - d. Hoeveel woningen hoopt men voor 31 december 2027 gerealiseerd te hebben?

Antwoord:

- 1) 'Maximaal' heeft te maken met fasering over de periodes van 2 x 5 jaar;*
- 2) omdat dit de woningbehoefte is die de gemeente wil invullen is dit tevens het 'minimum', we zetten daarom in op 130% van dit getal in woningbouwplannen;*
- 3) 2290 in 10 jaar;*
- 4) nee;*
- 5) Rapport "Woningmarktonderzoek en onderzoek wonen met zorg, gemeente Boxtel" van bureau Companen (17 september 2022);*
- 6) dat staat uitgebreid beschreven in dat rapport;*

- 7) In het rapport zijn 3 volkshuisvestelijke scenario's uitgewerkt vertrekkend vanuit de provinciale bevolkingsprognose;
- 8) het eerste scenario is gelijk aan de provinciale prognose (van 2021) en de 2 andere scenario's nemen die als vertrekpunt, waarbij de aanname over huishoudgrootte hetzelfde is als die van de provinciale prognose;
- 9) een het gaat hier steeds om "zelfstandige" woningen, d.w.z. eigen adres, eigen ingang, eigen keuken, eigen badkamer e.d.;
- 10) zie hfst 2 van het onderzoeksrapport, waarbij het gaat om eigen inwoners, verhuisbewegingen tussen gemeente en regio en de instroom naar zelfstandig wonen van urgente aandachtsgroepen;
- 11) we hebben onze berekeningen niet steeds afgerond, maar uiteraard zijn wij ook blij als het 1000 wordt;
- 12) correct, het gaat om 2 x 5 jaar, dus 23 t/m 27 en 28 t/m 32;
- 13) realisatie 2023 wordt binnenkort gepubliceerd.

3.2.4 Passende voorzieningen

Zelfstandige woonvormen voor ouderen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zelfstandige woonvormen voor ouderen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of er in de visie iets opgenomen kan worden over woonvormen waarin ouderen zelfstandig bij elkaar wonen. Deze woningen maken het mogelijk voor ouderen om elkaar veel te helpen, én het is efficiënt voor hulpverleners. De reden, genoemd voor deze woonvorm, is dat Nederland snel vergrijsd en dat dat waarschijnlijk ook het geval zal zijn voor de gemeente Boxtel.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Indiener benoemd dat Nederland vergrijsd en dat ook het geval zal zijn voor de gemeente Boxtel. Woonvormen waarin ouderen zelfstandig bij elkaar kunnen wonen, maken het mogelijk dat ze elkaar veel kunnen helpen en het is efficiënt voor hulpverleners. Maar, dit soort woonvormen als knarre hofjes komen meestal alleen tot stand als initiatieven actief door de overheid aangemoedigd worden, aldus indiener.

Antwoord: De gemeenteraad stelde vooruitlopend op de Omgevingsvisie het Programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027 onder de titel 'Samen bouwen aan een thuis in Boxtel' (4 juli 2023) vast. Hierin wordt speciaal aandacht besteed aan bijzondere woonvormen zoals gezamenlijk wonen voor ouderen (bv. hofjes). Onze inzet is dat we dit soort initiatieven stimuleren en faciliteren. Ook de relatie tussen wonen, welzijn en zorg is onderdeel van het programma. Doel daarvan is dat inwoners, en met name ouderen, langer zelfstandig kunnen wonen door passende ondersteuning en zorg. De genoemde woonvormen kunnen, door onderlinge hulp en efficiënter gebruik van professionals, hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Omdat genoemd programma een uitwerking is van deze Omgevingsvisie hoeft de tekst van laatstgenoemde geen aanpassing.

3.2.5 Gezonde leefomgeving

Uitgangspunten per onderwerp gezonde leefomgeving

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Volgens indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) worden er bij gezonde leefomgeving verschillende soorten uitgangspunten opeengestapeld. Gezondheid, klimaatadaptatie en verontreiniging (lucht-, geluid- en geur-) zijn verschillende zaken. Ze kunnen wel met elkaar verbonden worden, maar voor de omgevingsvisie is het belangrijk om per onderwerp eigen uitgangspunten te benoemen en vervolgens te omschrijven hoe die samen bijdragen aan een gezonde leefomgeving, aldus indiener. Door het nu op een hoop te gooien en niet concreet te maken, blijft het vrijblijvend en onduidelijk en biedt het geen houvast of afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen, aldus indiener.

Antwoord: Gekozen is voor een visie op hoofdlijnen richting 2040. Voor de uitvoering op korte en middellange termijn worden programma's gemaakt. Een programma helpt bij het behalen van de ambities van de omgevingsvisie. Zoals uit het hoofdstuk 'Doorwerking' blijkt werken we de komende jaren aan o.a. een programma Gezondheid en Klimaatadaptatie - water. Overigens bevat de visie over de genoemde onderwerpen afzonderlijke uitgangspunten en ambities. Voor gezondheid is bijvoorbeeld genoemd dat het versterken van de groene en culturele kwaliteit een positief effect heeft op de gezondheid en datzelfde geldt voor bewegen in de openbare ruimte. Klimaatadaptatieve maatregelen vindt u terug onder 'Uitgangspunten inclusieve duurzaamheid' onder de tweede bullet.

Geestelijke gezondheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener geeft aan dat de focus lijkt te liggen op fysieke voorzieningen voor fysieke gezondheid. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener vraagt ook welke fysieke voorzieningen voor geestelijke gezondheid opgetuigd worden.

Antwoord: De omgevingsvisie gaat over de fysieke leefomgeving. Dit is het wettelijke kader vanuit de Omgevingswet. De ambities met betrekking tot gezondheid zijn in de omgevingsvisie daardoor ook met name op de fysieke omgeving en voorzieningen gericht. Het bevorderen en beschermen van de gezondheid gebeurt ook vanuit het maatschappelijk/sociaal domein. Beide in samenhang met elkaar. Dit geldt zowel voor fysieke gezondheid als mentale/psychische gezondheid. Het is nog niet concreet aan te geven welke fysieke voorzieningen we voor geestelijke gezondheid creëren dan wel gebruiken. Dit wordt op een later moment uitgewerkt. Tegelijkertijd wordt door de gemeente ook gewerkt aan een visie voor het sociaal domein.

Geur-uitstoot

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat op bladzijde 29 staat: 'overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren.' De woordkeuze 'proberen' is volgens indiener veel te voorzichtig en te zwak. De in de lokale media veelbesproken geur-uitstoot van vleesverwerkingsbedrijf Vion is volgens indiener geen visitekaartje voor de gemeente Boxtel. Het zou de omgevingsvisie 2040 versterken daar veel sterkere bewoordingen te gebruiken en ook de 'geurbeleving' van de Boxtelse gemeenschap hierin mee te nemen, aldus de indiener.

Daarnaast benoemd indiener dat er wederom geen ontmoedigingsbeleid benoemd is. Indiener vraagt of 'minimaal wettelijk' en 'proberen' daadwerkelijk de visie 2040 is.

De wettelijke eisen vormen de basis. Namens de gemeente houdt de Omgevingsdienst toezicht op de naleving hiervan. Rond Vion is tevens een geurbelevingsonderzoek uitgevoerd en vanuit dat onderzoek vindt overleg plaats om de juiste aanvullende (bovenwettelijke) maatregelen te bespreken. Ook hier is de Omgevingsdienst nauw bij betrokken.

3.2.6 Veilige leefomgeving

Snelheidsovertreding Esschebaan

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over snelheidsovertredingen bij de Esschebaan. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933 en 1346049

Indiener geeft aan dat men op de Esschebaan vaak denkt dat het daar een autosnelweg is. Indiener geeft aan dat de snelheidsgrens van 60 km/u bijna altijd wordt overschreden. Dit heeft tot gevolg dat er enorme geluidsoverlast is. Ook is dit volgens indiener gevaarlijk bij voorbeeld het aan de wegzetten van de vuilcontainer. In plaats van dat automobilisten gas terugnemen, lijkt het alsof er alleen nog maar harder gereden wordt. Er wordt helemaal nooit op snelheid gecontroleerd en indiener vindt dat daar wat aan gedaan moet worden; dat is ook leefbaarheid! De Esschebaan is door de enorme toename van auto's een heel drukke weg geworden.

Antwoord: De opmerking sluit niet aan bij de reikwijdte en het detailniveau van de omgevingsvisie, wij verwijzen indiener graag naar de algemene toelichting in hoofdstuk 2. Aanvullende wordt opgemerkt dat uit onderzoek blijkt dat 85% van de automobilisten op de Esschebaan 66 km/uur of zachter rijdt. Dit valt binnen landelijk geaccepteerde normen. De intensiteiten van het verkeer liggen lager dan waar de inrichting van de weg voor geschikt is.

Verkeersveiligheid langzaam verkeer

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener zou in de visie graag iets terugzien over het veilig oversteken voor langzaam verkeer. Met het vergrijzen van de bevolking wordt de groep langzame verkeersdeelnemers namelijk steeds groter, aldus de indiener. Denk aan: langzaam lopende wandelaars; driewiel fietsen; scoot-mobielen en rolstoelen.

Antwoord: In de Omgevingsvisie zijn twee ambities benoemd onder "Aangenaam Leven", die hier betrekking op hebben. Met het begrip Inclusie wordt ook bedoeld dat iedereen, jong en oud, kan deelnemen in het openbaar gebied. Dit wordt geconcretiseerd in het Programma Duurzame Mobiliteit. Daar wordt gesproken over aandacht/maatregelen in het kader van vergrijzing en openbare ruimte.

Reikwijdte veiligheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage: 'Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving'. Dit leidt bij indiener tot de volgende vragen en opmerkingen:

1. Veiligheid behelst volgens indiener ook kwantitatieve- en kwalitatieve voedselveiligheid, kwantitatieve en kwalitatieve energieveiligheid. Hieraan besteedt het plan geen aandacht, aldus indiener. Verder is er vanuit dit soort invalshoeken niet alleen een verantwoordelijkheid voor de eigen burgers, maar minimaal ook voor de 'buren'. Denk hierbij aan Eindhoven, Den Bosch en Tilburg als dichtbevolkte stedelijke gebieden en een aantal kleinere gemeenten als landelijk gebied, aldus indiener. Indiener vraagt hoe de gemeente kijkt naar deze gedeelde verantwoordelijkheid en hoe deze gedeelde verantwoordelijkheid wordt vormgegeven.
2. Veiligheid vereist volgens indiener moed om flexibel om te gaan met regels of ze in voorkomende gevallen aan je laars te lappen. Denk aan de regels dat boeren hun aardappels voor 1 oktober gerooid moeten hebben. Dit kan leiden tot financiële- en zelfs fysieke hongersnood, aldus indiener. Indiener vraagt of de gemeente Boxtel deze mening deelt. Zo nee, waarom niet? Als de gemeente Boxtel deze mening deelt, ziet zij dan mogelijkheden om in de OOB hiervoor uitgangspunten op te nemen, vraagt de indiener. Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat voor uitgangspunten voegt zij dan toe?
3. Het lijkt indiener verstandig het ruimen van leegstaande stallen op te nemen in de OOB. Dit ter preventie van criminaliteit. Indiener vraagt of de gemeente deze mening deelt. Zo nee waarom niet? Zo ja, dan neemt indiener aan, dat zij dit uitgangspunt opneemt in de OOB? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De Omgevingsvisie richt zich op de fysieke leefomgeving. Voedselveiligheid en energieveiligheid maken hier alleen onderdeel van uit voor zover dit consequenties heeft voor de inrichting van de fysieke leefomgeving. In dat kader is vooral ingegaan op het ruimtegebruik voor duurzame energie en externe veiligheid. In beide gevallen wordt gezamenlijk opgetrokken met de buurgemeenten en de provincie zoals in de Regionale Energie Strategie en bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor.

Veel uitgangspunten, zoals het rooien van aardappels voor 1 oktober, worden al door hogere overheden bepaald. De Omgevingsvisie zal geen uitgangspunten bevatten die hiermee in strijd zijn. Daarvoor is een lobbytraject het aangewezen instrument.

Via het beleid van vrijkomende agrarische bebouwing dat in voorbereiding is en later ook het programma vitaal landelijk gebied worden kaders gegeven hoe om te gaan met stoppende agrarische bedrijven en leegstaande stallen, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1.

Brandgangen in het landschap

Onderstaande heeft betrekking op zienswijze 1345966

Indiener benoemt dat Lennisheuvel door steeds meer leidingen met gevaarlijke stoffen doorkruist wordt. In het nieuws was volgens indiener dat er de afgelopen jaren meer natuurrampen zijn geweest in Nederland. Boxtel ligt in een gebied dat de afgelopen jaren te maken had met veel droogte en een grondwater tekort. Bij een ramp is het handig als het landschap is voorzien van "brandgangen" waardoor branden gemakkelijker beperkt blijven, aldus de indiener. Indiener leest hierover nog niks in de omgevingsvisie en vraagt zich af of dit onderwerp opgenomen kan worden.

Antwoord: Het abstractieniveau van de Omgevingsvisie is te hoog om hierop in te gaan. Dit neemt niet weg dat de Veiligheidsregio en de gemeente het risico van natuurbranden onderkennen en hierop acties ondernemen.

Fijnstof reductie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt of in die visie opgenomen kan worden wat er gedaan wordt aan het reduceren van de fijnstof belasting. Europese wet- en regelgeving voor het beschermen van de gezondheid van inwoners wordt namelijk steeds strikter. Groene muren, begroeide aarde wallen, struiken en bomen spelen een belangrijke rol bij het reduceren van fijnstof. Naast wegen in de gemeente Boxtel ligt nu nog veel gras wat eenvoudig in onderhoud is, maar weinig bijdraagt aan biodiversiteit en fijnstof reductie. Vaste planten en of struiken vergen ook niet veel onderhoud maar hebben volgens indiener waarschijnlijk wel een grotere impact op het vangen van fijnstof. Het laten begroeien van betonnen muren met klimmers of mos, is ook een goede manier om fijnstof te reduceren, aldus indiener.

Antwoord: De gemeente Boxtel is aangesloten bij het SLA (schone lucht akkoord). In diverse onderdelen wordt er gezamenlijk gekeken op welke manier hier binnen de wet- en regelgeving geacteerd kan worden. Tevens nemen we in de uitwerking in programma's en het omgevingsplan de opties om een positieve bijdragen te leveren aan verbetering leefomgeving zeker mee.

Uitstoot- en milieu impact

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener begrijpt niet dat er niets gezegd wordt over eventuele technische en innovatieve mogelijkheden om de uitstoot en milieu-impact te verlagen terwijl we wereldwijd vooroplopen voor wat betreft een lage milieu impact en uitstoot. We hebben de laagste foorprint per kilo product ter wereld, aldus de indiener.

We zijn vanuit NL zeker innovatief. Maar we stimuleren, en waar mogelijk faciliteren wij, nieuwe innovaties die bijdragen leveren aan verlaging van negatieve effecten voor mens dier en natuur.

3.3 Verbindend netwerk

Het tweede hoofdthema zoals behandeld in de omgevingsvisie is 'verbindend netwerk'. Dit hoofdthema heeft betrekking op de bestaande netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving. De uitgangspunten, zoals opgesteld in de omgevingsvisie, die hieronder vallen hebben betrekking op een omgeving die zo is ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. Ook mobiliteit is een integraal onderdeel, waar de gemeente Boxtel haar centrale ligging benut. Tot slot is een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen van belang. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het thema 'verbindend netwerk' zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.3.1 Iedereen doet mee

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over iedereen doet mee in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.3.2 Centrale ligging

Ontsluitingskwaliteit OV

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345860

Indiener (Gemeente 's-Hertogenbosch) vraagt zich af of de ambities rondom het thema 'verbindend' netwerk wel realistisch zijn. Indiener ziet ten aanzien van het uitbreiden van het HOV, in het BIDbook OV Zuid-Nederland, een verhoging van de sprinterfrequentie Boxtel-Eindhoven. Er is geen extra HOV gepland via Boxtel. Volgens de indiener is - in voorbereiding van de nieuwe OV-concessie (vanaf 2027) - de Provincie heel duidelijk over het feit dat er is niet meer geld is dus dat op andere punten ingeleverd moet worden als het HOV doorgaat.

Antwoord: De gemeente Boxtel is op de hoogte van het ontbreken van een extra HOV bij Boxtel in het BIDbook OV Zuid-Nederland. Echter, de planhorizon van de omgevingsvisie ligt met 2040 een stuk verder weg dan de OV concessies tot 2027. Het staat de gemeente Boxtel vrij om op de lange termijn meer ambitie te tonen op HOV. De Gemeente Boxtel handhaaft deze ambitie.

Onderzoek ontsluitingswegen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het voor de aangegeven route onder 'onderzoek naar ontsluitingsfunctie' vanaf de Keulsebaan en/of de Liempdseweg en ten noordoosten van het Omleidingskanaal niet gewenst is voor gemotoriseerd verkeer. Indiener stelt voor om voor de ontsluiting van een extra bedrijventerrein ten oosten van de A2 de eerste +/- 1km van en naar de Schijndelsedijk te benutten, en het verder gelegen dele luw te laten voor motorvoertuigen.

Antwoord: Dit is onderwerp van vervolgonderzoek en gemotoriseerde verkeer wordt niet op voorhand uitgesloten.

Onderlinge verbinding kernen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie zou moeten aantonen dat de gemeente Boxtel uiteenlopende kernen kent, die logischerwijs op basis van afstand, mobiliteitswensen en andere leefbaarheid indicatoren op een aantrekkelijke duurzame manier met elkaar verbonden zouden moeten zijn, worden en gehouden. De nadruk zou moeten liggen op een veilig en (visueel)aantrekkelijk netwerk van voet- en vooral fietspaden. Zodat mensen op dagelijkse basis verleid worden om de auto te laten staan. Dat is veiliger, beter voor het milieu en zelfs beter voor de gemeentelijke financiën, gezien goed ontworpen en uitgevoerde voet- en fietspaden met veel minder kosten veel meer mobiliteit kunnen bevorderen.

Antwoord: De omgevingsvisie zet in op meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen, ook tussen Esch, Lennisheuvel en Liempde om fietsgebruik te stimuleren. In het Programma Duurzame Mobiliteit wordt aandacht gegeven aan uitbreiding van het netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden (bestaand en nieuw), met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Daarbij wordt dus actief ingezet op een beter zichtbaar (of zoals indiener aangeeft: visueel aantrekkelijk) netwerk met als doel een gedragsverandering in de maatschappij naar onder andere fietsgebruik.

Toekomstgerichte integrale mobiliteitsaanpak

Onderstaande heeft betrekking op 1345918

Indiener geeft aan dat het terecht is dat de gemeente streeft naar een veilige leefomgeving en dat wordt opgemerkt dat verkeersveiligheid een belangrijk onderdeel daarvan is. Er worden echter geen duidelijke keuzes gemaakt. De omgevingsvisie heeft niet voor niets het woord 'visie' in zich, aldus de indiener. Indiener is van mening dat in de visie geen inzicht wordt gegeven in de best passende en toekomstgerichte integrale mobiliteitsaanpak voor de gemeente. Ook de relatie tussen mobiliteit/ ontsluiting/ bereikbaarheid en de mogelijke uitbreidingslocaties voor woningbouw is niet herkenbaar.

Antwoord: De gemeente heeft de ambitie volop in te zetten op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen en ziet dit als een passende en toekomstgerichte mobiliteitsaanpak. Zo zorgen we ervoor dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Dat draagt volgens de gemeente bij aan een meer verkeersveilige leefomgeving. De concrete maatregelen zijn nog niet bekend en worden onderzocht in het kader van het programma Duurzame Mobiliteit. Uitspraken over verkeersontsluiting voor de mogelijke uitbreidingslocaties voor woningbouw zijn niet op het abstractieniveau van een visie en worden opgenomen in een programma en/of verkeersbesluiten. Er dient vervolgonderzoek gedaan te worden bij dergelijke woningbouw-ontwikkelingen.

Overlast door treinverkeer

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de overlast die veroorzaakt wordt door treinverkeer. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972 en 1345993

Indiener geeft aan dat in de jaren dat indiener in Boxtel woont het vervoer verdrievoudigd is. Hierdoor ontstaat vaak herrie (veroorzaakt door het remmen van de goederentreinen) en stank. Indiener geeft aan ook mee te maken dat de kopjes van de plank vallen door het harde trillen. Aanpassing van het spoor zou voor indiener dus een must zijn, zeker als meer groen, meer rust en fijnere leefomgeving voor mens en dier het idee is. Verder geeft indiener aan dat de prijs van het OV omlaag zou moeten en aanpassingen aan het spoor nodig zijn als de gemeente inderdaad in wil zetten op meer openbaar vervoer.

Antwoord: de hoeveelheid geluid dat het spoor mag maken wordt begrensd middels de wettelijke systematiek van geluidproductieplafonds. Omdat de individuele treinpassages stiller worden, ontstaat hierdoor meer ruimte voor het aantal passages zonder dat de geluidbelasting op de woningen toeneemt. Wel zijn er vorig jaar op diverse locaties raildempers aangelegd en worden in de toekomst geluidschermen gerealiseerd.

De maatregelen naar trillingen zijn voor het spoor tussen Den Bosch en Boxtel onderzocht. Voor de woningen in Boxtel is geconcludeerd dat de benodigde maatregelen te kostbaar zijn en daarmee niet doelmatig.

De gemeente erkent dat de leefbaarheid rond het spoor onder druk staat en verzoekt het Rijk om bovenwettelijke maatregelen. Dit doet de gemeente samen met omliggende gemeenten. Helaas tot op heden zonder concreet resultaat omdat het Rijk aangeeft hiervoor vooralsnog onvoldoende geld beschikbaar te hebben.

Visie spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan [een visie](#) te hebben op de omgeving van het spoor en deelt deze graag.

Antwoord: De gemeente dankt ProRail voor het delen van haar visie en neemt deze mee in de verdere uitwerking/ projecten die spelen rondom het spoor.

Aandachtspunten bouwen bij spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) ziet bereikbaarheid per spoor als belangrijke voorwaarde voor ruimtelijke ontwikkelingen die ook een mobiliteitsbehoefte hebben. Indiener wil meedenken bij nieuwbouw van woningen langs het spoor in de nabijheid van stations, de verdichting rond stations en de vrije baan. Dat draagt bij aan de duurzame OV-bereikbaarheid in Nederland. Bouwen nabij het spoor is een samenspel met meerdere belangen dat ook afwegingen noodzakelijk maakt. ProRail wil daarbij graag een aantal aandachtspunten benoemen die in de uitwerking een rol zouden moeten spelen, met als uitgangspunt dat de bedrijfsvoering en eventueel toekomstige uitbreidingen van ProRail niet worden belemmerd. Verder verzoekt indiener de gemeente om indiener - vooruitlopend op de Omgevingswet - actief te betrekken bij het verder ontwikkelen van bouwplannen in de directe nabijheid van de spoorbaan, teneinde in gezamenlijk overleg tot overeenstemming te komen c.q. afspraken te maken alvorens tot uitvoering zal worden overgegaan.

Antwoord: Bij concrete locaties is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal mogelijk geheel, dat uitvoerbaar is. We onderkennen, de complexiteit van bouwen nabij het spoor en de noodzaak om stakeholders zoals ProRail te betrekken bij de uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en het omgevingsplan.

Risico overwegen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan dat overwegen een risico vormen tussen weg- en spoorverkeer. Om de risico's daarvan te verminderen, is in 2015 een bestuursovereenkomst 'Oplossing verkeersproblematiek dubbele spoorwegovergang Tongersestraat Boxtel' tussen de gemeente Boxtel, Rijk en Provincie Noord-Brabant gesloten. Daarnaast is er met de voormalige gemeente Haaren een bestuursovereenkomst gesloten voor de overweg Runsdijk die inmiddels in gemeente Boxtel ligt. Indiener is zich ervan bewust dat door omstandigheden buiten de gemeente Boxtel om, de realisatie van de vervangende voorzieningen vertraging heeft opgelopen. Toch wil indiener hiervoor, gezien het belang van de verkeersveiligheid, ook in de Omgevingsvisie aandacht vragen.

Antwoord: Concrete inrichtingsmaatregelen zijn niet beschreven in een omgevingsvisie. De aanleg van de bedoelde vervangende voorziening beschouwd de gemeente als een autonome ontwikkeling, ook gelet op de bestuursovereenkomst die in 2015 is gesloten. Deze past geheel binnen de ambities van de Omgevingsvisie voor een gezonde en veilige leefomgeving. De gemeente is verheugd om te vernemen dat ProRail werk maakt van een spoedige uitvoering van de overeenkomst.

Stationszichtlijnen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Doordat de stationsomgeving een ideale plek is om je te vestigen, ziet indiener (ProRail) de laatste jaren steeds meer verdichting en hoogbouw rond het station. Indiener is van mening dat dit de vindbaarheid van een station niet ten goede komt. Reizigers voelen zich hierdoor onzeker, hetgeen een vorm van stress veroorzaakt. Ondanks dat er bewegwijzering is, blijkt uit onderzoek dat zicht op de hoofdingang de beste manier is om het station te vinden. Zichtlijnen naar het station spelen daar een belangrijke rol in. Indiener wil graag dat binnen de planontwikkelingen de zichtlijnen geborgd blijven.

Antwoord: Bij de uitwerking van projecten zal de gemeente zichtlijnen i.r.t vindbaarheid van het station meenemen. Echter, de vindbaarheid van het station kan volgens de gemeente geen reden zijn om niet te kiezen voor verdichting rondom het stations, wat ook aansluit bij beleid vanuit het Rijk.

Windbeleving op station

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) stelt dat hoogbouw rond het station invloed heeft op de windbeleving van de reiziger. Gemiddeld wachten reizigers 7 tot 10 minuten op een trein en dat doen ze bij voorkeur op het perron waar de trein halteert. Wachten met veel wind draagt niet bij aan een positieve stations beleving. Reizigers wachten bij voorkeur warm, beschut en comfortabel. Helaas is er echter niet voldoende wachtgelegenheid voor elke reiziger. Daardoor is het van belang dat in de omgeving rekening wordt gehouden met de windbeleving op het perron. Hoogbouw rond het station heeft ook invloed op de windcirculatie/windstromen en kan risico's opleveren voor omliggende bebouwing (zoals schade aan daken/kappen) door veranderende windbelastingen. Hiermee dient rekening te worden gehouden, aldus indiener

Deze opmerking wordt meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/vergunningaanvragen.

Duurzame en slimme mobiliteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345860

Indiener (Gemeente 's-Hertogenbosch) vraagt zich af of de ambities rondom het thema 'verbindend' netwerk wel realistisch zijn en stelt dat het discutabel is of de bereikbaarheid echt verbeterd wordt door te werken aan slimme infrastructuur, geschikt voor zelfrijdende auto's. Indiener stelt dat 'zelfrijdende auto's' blijven hangen op ethische dilemma's en dat het altijd de voorkeur zal hebben dat de verbinding tussen Boxtel en Den Bosch, voor auto's, via de snelweg zal lopen.

Antwoord: Zorgen door indiener over realiteitsgehalte worden (deels) gevolgd echter alleen als je kijkt naar de situatie nu (2024). De planhorizon is echter 2040 en we blijven wereldwijd innoveren op slimme verkeerssystemen. Daarnaast worden ten onrechte zelfrijdende auto's 1-op-1 gekoppeld aan een slim verkeerssysteem/ infrastructuur. Dit is een voorbeeld (dit kan onder andere door slimme verkeerssystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's) en is niet limitatief. Het staat de gemeente Boxtel vrij een hoge ambitie voor slimme verkeerssystemen te hanteren. Uiteraard moeten toekomstige innovaties uitwijzen of deze zelfrijdende auto's (of andere innovatieve verkeerssystemen of infrastructuur) er (ethisch gezien) kunnen komen. Gemeente Boxtel onderschrijft dat de verbinding via de snelweg tussen Boxtel en Den Bosch belangrijk blijft.

Onderzoeken nieuwe verbinding Europalaan – Keulsebaan

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) roept de gemeente op om een andere mogelijkheid te onderzoeken m.b.t. de oostelijke ontsluitingsweg langs de A2; een nieuwe verbinding tussen Europalaan en Keulsebaan.

Antwoord: In de omgevingsvisie is een zoekgebied aangeduid ten zuiden van de wijk Oost. In dit ontwikkelproces wordt de ontsluiting van de wijk en een mogelijke nieuwe ontwikkeling integraal beschouwd. Onderzoek doen voor alternatieve ontsluiting vindt uitvoering in nader te definiëren gebiedsgerichte aanpak. En valt buiten de scope van de Omgevingsvisie.

Nieuwe ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener is blij om te zien dat een ontsluitingsweg van de afrit Liempde naar de N618 onderdeel is van de ontwerp-Omgevingsvisie. Met alle ontwikkelingen die gaande zijn zal dit veel sluipverkeer via de Koppenhoefstraat naar Liempde en de A2 rijden vermijden.

Antwoord: Dit is overgenomen uit het bestaande Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan 2008 als wens en is nog steeds een ambitie/ontwikkeling voor de toekomst. Het gaat naar verwachting inderdaad een bijdrage leveren aan ongewenst verkeer op meerdere wegen. We zijn blij met de ondersteunende reactie.

Financiering ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener vindt dat nieuwe ontsluitingen in Boxtel vaak struikelen door het gegeven dat Boxtel te weinig budget heeft voor nieuwe wegeaanleg. Met de mogelijkheid van het inpassen van een "bedrijvig terrein" kan een nieuwe ontsluitingsweg beter gefinancierd worden, alsdus indiener.

Antwoord: de gemeente heeft kennisgenomen van deze suggestie, die betrokken kan worden bij het onderzoek naar de ontsluitingsfunctie op een nader te bepalen moment.

Meewerking nieuwe ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener benoemd dat als er een nieuwe ontsluitingsweg en een “bedrijvig terrein” wordt gemaakt ter hoogte van de Koppenhoefstraat, dat er dan altijd de vraag komt waar natuurcompensatie kan plaats vinden. Indiener heeft nog agrarische gronden aan de Koppenhoefstraat. Indiener is bereid om met de gemeente mee te denken om een nieuwe goede noord-zuid ontsluiting voor Bostel mogelijk te maken.

Antwoord: Wij stellen het op prijs dat u meedenkt en nemen kennis van uw suggestie, die betrokken kan worden bij het onderzoek naar de ontsluitingsfunctie op een nader te bepalen moment.

VRI's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener is, als stedenbouwkundig en verkeerskundig ingenieur zijnde, van mening dat de voorgenomen VRI (verkeersregelinstallatie) een ernstige verslechtering zal opleveren van de huidige wel verbeterbare situatie omtrent rotonde Boseind. De VRI zal mensen te voet en te fiets de auto in jagen, meer ongevallen veroorzaken (Zoals VRI's dat volgens uiteenlopend onderzoek altijd doen ten opzichte van rotondes) en de verkeerssituatie qua doorstroming ook verslechteren.

Antwoord: Concrete maatregelen, zoals een VRI behoren niet tot het detailniveau van een omgevingsvisie. Zie ook de algemene toelichting en beantwoording in hoofdstuk 2 van deze notitie. Wel wordt opgemerkt dat het doel van de aanpassing is om de verkeersafwikkeling te verbeteren, na aanleg van de nieuwe verbindingsweg (VLK), van alle gebruikers en de veiligheid van langzaam verkeer t.o.v. vracht en auto, door geregelde oversteekmogelijkheden.

Langetermijnvisie verkeer

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener geeft aan een lange termijnvisie op verkeer te missen. Indiener is van mening dat dit een visie moet zijn die niet alleen de technologische ontwikkelingen van de transportmiddelen belicht, maar met name de consequenties daarvan op de fysieke leefomgeving. Vanuit dit perspectief geeft indiener een korte schets hoe zo'n visie eruit zou kunnen zien:

Vracht-, pakket en personenvervoer wordt verzorgd door autonome voertuigen. Deze gaan minimaal 1 miljoen kilometers mee. Particulier eigendom van voertuigen is een uitzondering. De mens komt er niet meer aan te pas als bestuurder. Hij geeft via internet aan een centrale door wanneer hij van waar naar waar wil. De centrale combineert ritten voor verschillende aanvragers. Het voertuig komt voorrijden. De voertuigen houden rekening met elkaar en met hun omgeving. Dit heeft tot gevolg, dat er vrijwel geen ongelukken meer zijn, dat de voertuigen veel dichter achter elkaar kunnen rijden, dat ze veel intensiever gebruikt worden. Dit heeft weer tot gevolg, dat we met dezelfde hoeveelheid asfalt meer verkeer vervoer kunnen realiseren. Doordat we voertuigen intensiever benutten kunnen we ook met veel minder voertuigen toe. Doordat de voertuigen intensiever gebruikt worden en er sowieso veel minder zijn, is er veel minder parkeerruimte nodig.

Als gevolg van dit alles komt ook de distributie van pakketten en de gewone wekelijkse boodschappen in een ander daglicht te staan. Mensen bestellen hun wekelijkse boodschappen via internet. In grote

volledig geautomatiseerde warehouses worden de boodschappen voor een individu bij elkaar gezocht om vervolgens automatisch in autonome bezorgvoertuigen geladen te worden, die zij vervolgens weer afleveren bij de klant of bij een afhaalpunt. Het vullen van die volledig geautomatiseerde warehouses gebeurt m.b.v. autonome vrachtvoertuigen, die automatisch gelost worden. Al deze autonomie en automatisering zorgt er voor, dat we een groot aantal arbeidskrachten vrij spelen, die op een andere manier een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

Het ov op het platteland is hiermee veranderd van aanbod-gestuurd vervoer naar vraag-gestuurd. Dit niet alleen v.w.b. tijd maar ook vraag-gestuurd op plaats. Een vraag die opdoemt is in hoeverre treinen uiteindelijk nog bestaansrecht hebben.

Deelt de gemeente het nut van zo'n schets? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat doet de gemeente ermee?"

Antwoord: Het is een beeld wat tot de mogelijkheden behoort. Het is ondoenlijk alles omvattend te schrijven wat mogelijk is, maar een toekomstschets kan helpen bij de beschreven ambities en doelen. In het aanstaande Programma Duurzame Mobiliteit wordt aandacht gegeven aan een toekomstbeeld en de vertaling daarnaartoe.

Tekstvoorstel Verbindend Netwerk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elk dorp.

Antwoord: Vanuit mobiliteit stellen we functionele mobiliteitswensen op, die een plaats krijgen in de openbare ruimte. Speelt in op samenwerking beeldkwaliteit en functie. We vinden de suggestie passend en nemen deze over. Wel vervangen we het woord 'dorp' door het woord 'kern'.

3.3.3 Fietsnetwerk

Verkeersveiligheid Oude Rijksweg in Liempde

Onderstaande heeft betrekking op 1345994

Indiener geeft zijn visie betreffende de snelfietspaden, als benoemd onder het gedeelte Verbindend netwerk: 'We dromen van brede snelfietspaden naar Eindhoven en 's-Hertogenbosch'. Volgens indiener is het een en ander op dit moment nog niet in lijn met de huidige situatie op de Oude Rijksweg in Liempde. Als brede snelfietspaden nagestreefd worden, zullen er hier, bij goedkeuring van een arbeidsmigranten-huisvestigingslocatie op de Oude Rijksweg, zeer frequent arbeidsmigranten wandelen/lopen. Er is immers geen voetpad in het buitengebied beschikbaar, aldus de indiener. Deze toekomstige situatie is volgens indiener niet in lijn zijn met ambitie 6 op pagina 14 (De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd). Indiener is van mening dat de veiligheid van de snel fietsers hierdoor in gevaar komt. Het is namelijk niet aannemelijk dat de arbeidsmigranten allemaal achter elkaar zullen gaan lopen op het gescheiden fietspad van de Oude Rijksweg. Deze situatie geldt volgens indiener ook voor het verlengde van de Oude Rijksweg, zijnde de Eindhovenseweg, richting de rotonde met de passer naar Boxtel centrum.

Antwoord: De door u aangehaalde punten zijn onderdeel van de uitwerking van de omgevingsvisie, zie ook de toelichting in hoofdstuk 2 van deze nota. Onder 'Doorwerking' zijn in de omgevingsvisie de nog op te stellen programma's opgenomen, die nodig zijn om de door de gemeenteraad in 2022 vastgestelde ambities te realiseren. De door u genoemde onderwerpen zijn relevant voor de -nog op te stellen programma's, zoals Economie, Mobiliteit en Vitaal Landelijk gebied. Uw zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de Omgevingsvisie. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten is door de gemeenteraad beleid vastgesteld 'Beleidsnotitie huisvesting arbeidsmigranten gemeente Boxtel 2020'. Deze blijft van toepassing en staat los van de omgevingsvisie.

Verkeerssituatie Liempdseweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener stelt dat het verkeer over de Liempdseweg beperkt dient te blijven tot bestemmingsverkeer met een fiets-, bromfiets-, en voetgangers-verbinding.

Antwoord: Uitspraken over bestemmingsverkeer zijn niet op het abstractieniveau van een visie en worden opgenomen in een programma en/of verkeersbesluiten. Er dient vervolgonderzoek gedaan te worden waarbij opgemerkt moet worden dat gemotoriseerd verkeer niet op voorhand wordt uitgesloten.

Fietsverbinding langs Eindhovenseweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat de fietsverbinding langs de Eindhovenseweg gewenst is. Hetzelfde geldt ook voor het veilig kunnen wandelen. Indiener stelt dat dit met name van groot belang is voor het deel vanaf Eindhovenseweg nr. 10 tot en met de Liempdseweg.

Antwoord: We herkennen de wens en deze wordt opgenomen in het Programma Duurzame Mobiliteit. Hierbij beoordelen we de problematiek rondom de Eindhovenseweg in breed verband en ook in relatie tot de mogelijke ontwikkeling van Boxtel Zuid op lange termijn, zoals omschreven in de omgevingsvisie.

Fietsverbinding A2 - Eindhovenseweg aantasting Dommeldal

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat een verbinding, van de A2 tot de Eindhovenseweg, een zware aantasting zou zijn van het Dommeldal, het Historisch Akkercomplex en de Ecologische rust. Indiener geeft aan dat er al een verbinding is, via een voetgangersbrug, over de Dommel. Wellicht kan er, ter plaatse van de brug over de Dommel van de Eindhovenseweg, een betere aansluiting komen voor voetgangers met de Lange Loop, om zo de brug gemakkelijker te kunnen benutten. Een andere mogelijkheid is wellicht om alleen voor voetgangers een brug over de Dommel te maken, in het verlengde van het doodlopend deel van de Europalaan.

Antwoord: voor het bedoelde gebied ten zuiden van Boxtel is indicatief een pijl aangegeven als zoekgebied voor een toekomstige woon-werk locatie op de langere termijn. Dit zal verder moeten worden uitgewerkt in een gebiedsvisie in de vorm van een Programma onder de Omgevingsvisie. De ontsluiting en de fietsverbinding zullen hier een integraal onderdeel van uitmaken waar wij de suggestie van indiener bij zullen betrekken.

Verkeersveiligheid oude Rijksweg richting het Hollands Diep

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de gevaarlijke verkeerssituatie bij het omhooggaande weggedeelte van de Oude Rijksweg richting de afslag naar het Hollands Diep. Er is daar geen gescheiden fietspad en de snelfietsers hebben daar een zeer smal wegdek te delen met auto's, vrachtwagens en landbouwvoertuigen. Indiener heeft schriftelijk bevestiging gekregen dat de situatie van de snelfietsroute niet is meegenomen en het huidige wegvak ongewijzigd qua breedte zal blijven. Er is alleen gesteld dat dit te zijner tijd (dus na 2024) opnieuw zal worden bekeken zonder nu daar enige toezegging in te willen doen.

Antwoord: Dit is een vraag op projectniveau en wordt uiteindelijk behandeld in de uitwerking van het verbeteren van het fietsnetwerk, mogelijk als of in combinatie snelfietsroute. We delen de zorg over het huidige gebruik en hebben er aandacht voor in het dossier Barrierweg (waar indiener mogelijk op doelt). Voor de Omgevingsvisie valt deze locatie daarmee onder het Programma Mobiliteit en krijgt daar verdere concrete aandacht of uitwerking.

3.4 Krachtige economie

Het derde hoofdthema van de omgevingsvisie van Boxtel is 'krachtige economie'. Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema. De uitgangspunten die onder dit hoofdthema vallen zijn: bereikbare bedrijventerreinen, een goed vestigingsklimaat, agrarische bedrijvigheid en tot slot verduurzaming van bedrijventerreinen. De zienswijzen zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.4.1 Bedrijventerreinen bereikbaar

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over de bereikbaarheid van bedrijventerreinen in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.4.2 Goed vestigingsklimaat

Bestaande bedrijven vragen te vertrekken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Krachtige economie'. Indiener vraagt zich af, waarom als er voor is gekozen om geen ruimte te bieden aan nieuwe bedrijven en dat er tegelijkertijd niet voor is gekozen om aan bestaande bedrijven die aan die criteria voldoen (veel ruimte, weinig toegevoegde waarde, zoals VION) te vragen is om te vertrekken.

Antwoord: Het vragen aan bestaande bedrijven die rechtmatig hun bedrijf opereren om te vertrekken is niet aan de orde, en valt niet onder de Omgevingsvisie.

Doelstelling energieneutraal

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener vindt dat op het gebied van energieconsumptie Boxtel bepaalde bedrijven niet welkom hoeft te heten, of bestaande bedrijven te faciliteren (bijv. datacenters). Indiener is van mening dat deze bedrijven de gemeente Boxtel niet helpen om bij te dragen aan de doelstelling om energieneutraal te worden in 2040.

Antwoord: Sinds kort mag er maatschappelijk geprioriteerd worden bij de aanvraag om nieuwe en uitbreidingen van bestaande grootzakelijke aansluitingen. Die prioritering is aan de provincie samen met de netbeheerders en regio. Maar ook daarbij krijgen maatschappelijk gewenste bedrijven die een bijdrage leveren in het verminderen van de netcongestie voorrang.

Vervuilende industrietak

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op pagina 31: 'We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners'. Indiener is van mening dat de ontwerpvisie een stuk duidelijker is, als bovenstaande wordt aangevuld met

bedrijven die een relatief grote uitstoot aan stikstof veroorzaken, danwel onderdeel van een sterk vervuulende industrietak zijn (oftewel een grote 'footprint') veroorzaken.

Antwoord: Onder meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel vallen meerdere onderwerpen. Hierbij wordt ook gekeken naar uitstoot en branche. De tekst wordt niet aangepast.

Waterstofhub

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage op pagina 30: 'We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.' Indiener vindt dat hiermee de mogelijkheid van een waterstofhub meteen van de tafel is geveegd. Indiener stelt hierover de volgende vragen:

1. Deelt de gemeente deze mening? Zo nee, waarom niet?
2. Als men echt de mogelijkheid van een waterstofhub open wil houden, dan moet in de OOB in de laatst geciteerde paragraaf een uitzondering gemaakt worden voor de waterstofhub, aldus de indiener.
3. Deelt de gemeente deze constatering? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke aanpassing maakt zij in de OOB?"

Antwoord: 1) We delen de mening niet. Op dit moment is niet bekend wat het ruimtebeslag is van een waterstofhub en een waterstofhub is ook geen voorbeeld van een grote logistieke dienstverlener. 2) Het ruimtebeslag kan dus ook relatief klein zijn. Daarnaast kan een waterstofhub ook randvoorwaardelijk zijn voor nieuwe vormen van bedrijvigheid die door de strategische ligging van Boxtel aan de Delta Rhine Corridor en A2 aangetrokken worden en ook Boxtel veel meerwaarde kunnen leveren. 3b) Wij delen deze constatering niet omdat zelfs in het geval dat een waterstofhub veel ruimte inneemt, het een grote meerwaarde kan hebben voor de gemeente Boxtel. Er is dus geen noodzaak tot aanpassing.

Detailhandel in de toekomst

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener verwijst naar de volgende passage op pagina 31: 'Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.' Indiener benoemt dat horeca en detailhandel laagwaardige vormen van werk zijn; veel uren voor een beperkt salaris. Internet neemt langzaam maar zeker een groot deel van de detailhandel over. Het is logistiek veel milieuvriendelijker dan detailhandel in winkels, omdat het aantal verkeersbewegingen veel kleiner is, aldus de indiener. Op de wat langere termijn kan een groot deel van de menselijke inzet voor het transport, laden en lossen vervangen worden door robotisering en autonome voertuigen, aldus de indiener.

1. Indiener vraagt zich af of de gemeente Boxtel deze constatering deelt? Zo nee, waarom niet?
2. Indiener vraagt zich af of het niet verstandiger is om v.w.b. detailhandel uit te gaan van een sterke daling en een daarop afgestemde visie te ontwikkelen?"

Antwoord: De constatering van indiener worden niet onderschreven. Voor een aantrekkelijk centrumgebied zijn horeca en detailhandel volgens de gemeente ook in de toekomst belangrijk. De opmerking met betrekking tot laagwaardige vormen van werk wordt niet gedeeld. De sectoren horeca en detailhandel bieden werkgelegenheid waar ook behoefte aan is. Boxtel is bovendien

bekend om het rijke horeca-aanbod. Ten aanzien van detailhandel wordt opgemerkt dat verkoop via internet niet per definitie milieuvriendelijker is, eerder milieuvriendelijker door de vele transportbewegingen. Bovendien is er door de verkoop via internet veel vraag naar arbeid in de vorm van bijv. orderpicking in magazijnen. Dit wordt zeker niet als een hoogwaardigere vorm van arbeid gezien t.o.v. de reguliere detailhandel of horeca. De suggestie voor de ontwikkeling van beleid op het gebied van detailhandel wordt meegenomen in de uitwerking van een programma voor de kern Boxtel en in het omgevingsplan.

Weren van slachterijen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) reageert op het volgende: 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.' Indiener vindt dat deze doelstelling tot het weren van slachterijen dient te voeren.

Antwoord: De gemeente faciliteert een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

Inkomstenbronnen door bedrijvigheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemt dat een gemeente geld nodig heeft om te kunnen functioneren. De OOB stelt onder andere grenzen aan de mogelijkheden en onmogelijkheden voor de vestiging van bedrijvigheid. Deze bedrijvigheid leidt weer tot inkomstenbronnen voor de gemeente, aldus de indiener.

1. Indiener vraagt zich af of (industriële) bedrijvigheid alleen via de OZB als inkomstenbron voor een gemeente fungeert. Zo nee, op welke manieren nog meer?
2. Indiener vraagt zich af, als er meer manieren zijn, is hier rekening mee gehouden bij het opstellen van de OOB?

Antwoord: In het kader van deze omgevingsvisie is er geen onderzoek gedaan naar inkomstenbronnen van bedrijvigheid, of welke andere functie dan ook. Dit behoort niet tot het kader van een Omgevingsvisie.

3.4.3 Agrarische bedrijvigheid

Huidige problematiek agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt dat in het stuk niet duidelijk wordt wat de gemeente gaat doen voor de huidige agrariërs en de problematieken waar zij tegenaan lopen. Indiener vraagt hoe gaat de gemeente deze problematieken gaat wegnemen om daadwerkelijk stappen te kunnen zetten.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Leegloop en toekomstperspectief agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over leegloop en het toekomstperspectief van agrarische bedrijven. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat op veel plaatsen in Boxtel agrarische bedrijven zijn gestopt. Er zijn minder agrarische bedrijven actief dan er wordt aangenomen. Op verschillende plaatsen is er al een leegloop van agrarische bedrijven. Indiener benoemd dat er door forse afname van het aantal land- en tuinbouwbedrijven binnen 10 jaar bij verdere beperkingen de economische drager voor het buitengebied dreigt weg te vallen. De huidige en overgebleven agrarische bedrijven mogen volgens indiener geen belemmeringen krijgen door de nieuwe ontwikkelingen, zodat er ook in 2040 nog een diversiteit is van agrarische bedrijven in en producten uit Boxtel. Volgens indiener moet er naast ruimte voor extensieve bedrijven en bedrijven met nevenactiviteiten ook ruimte zijn en blijven voor gangbare agrarische bedrijven en extensieve bedrijven. Local voor Local productie is volgens de indiener maar een kleine nichemarkt. De doorsnee Boxtels Burger gaat naar de supermarkt en niet naar de boerderijwinkel. De gemeente onderschat de hoeveelheid blijvende agrarische bedrijven en de interesse van stoppende agrariërs die een rol zouden willen spelen in het onderhoud van het buitengebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener ziet in dit huidige ontwerp van de omgevingsvisie weinig perspectief voor de landbouw. Indiener is zelfs bang dat er over een jaar of 10 pas het besef komt dat de landbouw hun perspectief ontnomen is, en er geen leefbaar en goed onderhouden buitengebied meer is. Indiener zou willen benadrukken om zuinig te zijn op onze toekomstige agrariërs en ze het niet moeilijker te maken dan wettelijk al gedaan wordt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat er een zichtbare afname is van agrarische bedrijven in Boxtel. Het gebrek aan ondersteuning voor de overgebleven bedrijven baart indiener zorgen.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de economische levensvatbaarheid van het buitengebied onder druk staat door beperkingen en een afnemend aantal agrarische bedrijven.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat het behoud van diversiteit in agrarische bedrijven en producten gegarandeerd moet worden.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat er ruimte dient te blijven voor gangbare agrarische bedrijven, naast extensieve bedrijven en lokale productie.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de gemeente de waarde van blijvende agrarische bedrijven en hun rol in het landschapsbeheer lijkt te onderschatten.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Stopzetting agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de stopzetting van agrarische bedrijven. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener is van mening dat de beperkingen en regelgeving zullen leiden tot verdere stopzetting van agrarische bedrijven, wat kan leiden tot verpaupering van het buitengebied en het wegvallen van economische spelers.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener merkt op dat er de laatste jaren veel agrarische ondernemers zijn gestopt in het landelijk gebied. Daardoor zijn er veel recreatie- en neven activiteiten en woningen in het buitengebied bij gekomen. Indiener vraagt zich af of het buitengebied er daardoor ook mooier op geworden is. Met deze plannen vallen de agrarische gebieden bijna weg.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Ruimte voor agrarische bedrijvigheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener merkt op dat er nu al veel minder agrarische bedrijven zijn dan de gemeente zelf inzichtelijk heeft. Indiener geeft aan dat er voldoende ruimte moet zijn voor de gangbare agrarische bedrijven. Hier zullen de meeste burgers gebaat bij zijn als het om eten of om andere producten gaat, aldus de indiener.

Antwoord: Naast dat het om de hoeveelheid agrarische bedrijven gaat, is de omgevingsvisie vooral ook gericht op de kwaliteit van voedselproductie. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent, zoals in de omgevingsvisie is genoemd. Met innovatie en bijvoorbeeld voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief worden geboden voor de agrariërs.

Visiekaart kleinschalige woningbouw bij stoppende agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) merkt op dat het hoofdstuk 'krachtige economie' zo algemeen blijft. Indiener stelt voor om daar waar geldt dat (kleinschalige) woningbouw denkbaar is, en agrariërs willen stoppen, dit te koppelen aan de visiekaart en een concrete plek aan te wijzen.

Antwoord: De gevraagde aanpassing over het aangeven op kaart van concrete plekken voor (kleinschalige) woningbouw op locaties van stoppende agrariërs past niet bij een visie op hoofdlijnen richting 2040. Het onderwerp wordt de komende jaren uitgewerkt in o.a. een programma Vitaal landelijk gebied en er is beleid voor Vrijkomende Agrarische bebouwing in voorbereiding (vaststelling najaar 2024). Voor het toevoegen van woningen moet altijd een locatie specifieke afweging worden gemaakt waarin ook de belangen van agrarische bedrijven worden meegewogen die niet van plan zijn om te stoppen.

Randvoorwaarden voor verandering functie of verdienmodel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt wat de ‘bepaalde randvoorwaarden’ zijn waarbinnen agrariërs die willen stoppen hun verdienmodel kunnen veranderen. Indiener vraagt daarbij ook op welke manier bestaande (agrarische) functies beschermd worden tegen deze ontwikkelingen.

Antwoord: De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Momenteel wordt ook gewerkt aan nieuw beleid voor de vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (vaststelling najaar 2024). Daarin wordt nader invulling gegeven aan de randvoorwaarden waaronder functiewijziging plaats kan vinden van bestaande agrarische bedrijven. Omschakeling is alleen mogelijk binnen de wettelijke kaders en is niet mogelijk zonder een integrale afweging, waarbinnen de belangen van omliggende agrarische bedrijven worden meegenomen.

Windmolens op rest-erf van agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 31 staat: ‘Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking.’

1. Indiener vraagt om ‘erf’ te definiëren. Indiener neemt aan dat dit het stuk grond is waarop de gebouwen staan met een klein randje grond er omheen. De echte 'open landbouwgronden' horen hier niet bij. Klopt dit?
2. Zo'n erf zal in de meeste gevallen buiten het 'zoekgebied windmolens', zoals op de kaart aangegeven, vallen, aldus indiener. Indiener benoemd dat in de tekst de zoekgebieden nergens zijn beschreven.
 - a. Indiener vraagt zich af of dit een middel is om stoppende boeren in staat te stellen straks op hun eigen rest-erf windmolens te plaatsen, om te zorgen dat zij financieel rond kunnen komen?
 - b. Indiener vraagt zich af of deze mogelijkheid ook open staat voor ‘rest-erven’ buiten een ‘zoekgebied windmolens’?
 - c. Indiener vraagt zich af of dit de eerdere opmerking van indiener bevestigt over: windmolens op boerenerven van stoppende boeren buiten 'zoekgebieden voor wind', zoals aangegeven op kaart

*Antwoord:
De uitwerking van het beleid voor Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen heeft een eigen proces. Dat wordt op dit moment vormgegeven en in het najaar ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. In dat nog vast te stellen beleid werken we de kaders uit voor de mogelijkheden op vrijkomende agrarische locaties.*

Mogelijkheden voor bedrijfslocaties in het buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1343822

Indiener (Cumela Nederland) verzoekt om het bestaansrecht van de (lid-)bedrijven (in het buitengebied) te erkennen en om met omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen die voor de bedrijven relevant zijn. Dit geldt in relatie tot de vigerende vestigingslocatie

en de uitvoering van werken met 'de plicht' die bedrijven hebben om invulling te geven aan de omgevingswaarden, beheer en behoud van de openbare ruimte in brede zin en op het gebied van lokale circulaire economie en duurzaamheid. Indiener vraagt om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen, uitbreiden en om nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.

Indiener (Cumela Nederland) geeft aan dat de ligging van zijn bedrijven in het buitengebied, ten opzichte van industrieterreinen, essentieel is. Voornaamste redenen zijn: 1) Het voorkomen van hinderlijke verkeerssituaties, omdat onstluitingswegen niet altijd berekend zijn op machines. 2) Het voorkomen van onnodige verkeersbewegingen. 3) Het werk van deze bedrijven bevindt zich veelal in het buitengebied, aldus de indiener.

Antwoord: De keuzes voor het kunnen doorontwikkelen van bedrijven op bestaande locaties en nieuwvestiging vallen buiten het kader van deze Omgevingsvisie 2040. De diversiteit in bedrijven is groot, waardoor op voorhand geen algemene uitspraak mogelijk is over de juiste vestigingslocatie. Deze komen aan de orde in programma's, zoals Vitaal Landelijk gebied en Economie. Het omgevingsplan voorziet in de juridische regeling. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van de omgevingsvisie. Aanvullend wordt opgemerkt dat de wegen in het buitengebied zeker niet in alle gevallen goed geschikt zijn voor veel vrachtbewegingen.

3.4.4 Verduurzaming bedrijventerreinen

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over verduurzaming van bedrijventerreinen in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.5 Inclusieve duurzaamheid

Het laatste hoofdthema zoals behandeld in de omgevingsvisie is 'inclusieve duurzaamheid'. Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema. Hier vallen de volgende uitgangspunten onder: water en bodem sturend, klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie, duurzame landbouw en grondstoffen. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het thema 'inclusieve duurzaamheid' zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.5.1 Water en bodem sturend

Aandacht voor water en bodem sturend

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het feit dat water en bodem sturend zullen zijn. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1344229

Indiener (Rijkswaterstaat) spreekt zijn waardering uit over het feit dat er expliciet aandacht wordt besteed aan het thema water en bodem sturend.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345896

Indiener (Waterschap De Dommel) merkt op dat het principe van water en bodem sturend expliciet is benoemd in de omgevingsvisie voor nieuwe ontwikkelingen. Indiener is positief over het feit dat (als eerste uitgangspunt voor de omgevingsvisie 2040) wordt benoemd dat water en bodem, sturend zijn voor het gebruik van gronden en nieuwe ontwikkelingen. Hetzelfde geldt voor het uitgangspunt dat beekdalen en de natste gebieden niet geschikt zijn voor woningbouw en dat klimaat adaptieve maatregelen randvoorwaarden zijn voor ontwikkeling in kernen en het landelijk gebied.

Antwoord: Als gemeente sluiten wij aan bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. Wij onderstrepen het belang om het water- en bodemsysteem in samenhang met het grondgebruik en nieuwe ontwikkelingen te bekijken.

Water- en bodem sturend geen ambitie, maar wel als uitgangspunt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het vreemd dat bodem- en water sturend niet als zodanig in de ambities en scenario's genoemd is maar wel in de uitgangspunten benoemd wordt. Indiener vraagt waarom dit het geval is. Volgens de indiener is de invulling van dit leidende principe niet passend met de ruimtelijke ordeningsopgave waar de gemeente voor staat. Bij een water- en bode sturend principe zal volgens indiener het waterpeil van de watergangen en beekdalen een peil krijgen, waardoor verschillende ontwikkelingen weg zullen moeten. Indiener spreekt liever niet over een systeemherstel met water en bodem sturend (terug naar vroeger) maar van het aanpassen van het systeem naar nieuwe maatschappelijke opgaven en omstandigheden, waarbij bijvoorbeeld waterkwaliteitsdoelen gehaald worden.

Antwoord: Het uitgangspunt water en bodem sturend volgt uit de ambities die zijn beschreven onder inclusieve duurzaamheid, zoals "er is sprake van een goede water- en bodemkwaliteit". Het uitgangspunt is bedoeld voor alle nieuwe ontwikkelingen, en waar mogelijk wordt ook het huidige gebruik aangepast. Dit is niet altijd mogelijk.

Beekdalen en hoogwaterbescherming

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

De gemeente Boxtel heeft een bijzondere ligging in of nabij beekdalen van Dommel, Beerze en Esschestroom. Dit wordt ook benoemd als een unieke kwaliteit van de gemeente die ruimte krijgt. Het belang voor bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts wordt daarbij benoemd. Indiener (Waterschap De Dommel) bevestigt dit. Overstromingsrisico's stroomafwaarts hebben te maken met de relatie met hoog water op de Maas. Deze invloed reikt tot aan Boxtel. Indiener vraagt dit expliciet te benoemen, om de regionale samenhang en noodzaak tot samenwerking te bevestigen.

Antwoord: De indiener heeft gelijk dat dit een grotere samenhang heeft en de samenwerking noodzakelijk is. Een beschrijving van de werking van het watersysteem op een hoger schaalniveau past niet bij de reikwijdte van een gemeentelijke omgevingsvisie, en is volgens de gemeente ook niet nodig om toch goed samen te kunnen werken. De gemeente blijft in de toekomst graag samenwerken met Waterschap de Dommel en andere betrokken partijen, zoals dat nu ook al wordt gedaan.

Bodem en water sturend bij ruimtelijke keuzes en grondgebruik

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

In het kader van het handelingsperspectief Watertransitie van de indiener (Waterschap de Dommel) kijkt indiener bij ontwikkelingen of deze op een hoge kop, flank of meer in het beekdal liggen. De invulling van de watertransitie verschilt per type gebied. Kenmerkend voor de gemeente Boxtel is dat zij doorsneden wordt door beekdalen en verder grotendeels uit flanken bestaat (overgang tussen hogere en lagere gronden), aldus de indiener. Waar in de beekdalen rekening houden met ruimte voor piekafvoeren in het (regionale) watersysteem van belang is, wat ook wordt benoemd, is op de flanken het vinden van een balans tussen droge en natte situaties de uitdaging. Indiener adviseert dit explicieter te benoemen.

Op de hogere delen van de gemeente is juist de aanvulling van grondwater meer van belang. In Boxtel betreft dat primair locaties waar bebouwing aanwezig is. Indiener vindt het daarom positief om te zien dat bijvoorbeeld afkoppelen van hemelwater als standaard voor robuuste woonwijken is benoemd. De flanken zijn veelal de meest geschikte gronden voor de landbouw. Bij het thema landelijk gebied wordt terecht benoemd dat de toekomst van het landelijk gebied om keuzes vraagt.

Water en bodem zijn leidend. Dat is volgens indiener niet enkel een kwestie van een goede kwaliteit van water en bodem en het vasthouden van water, maar gaat over ruimtelijke keuzes en grondgebruik. Dit laatste lijkt bij genoemde ambities voor het programma Klimaatadaptatie en water niet benoemd. Indiener vraagt om hier meer expliciet aandacht aan te geven.

Antwoord: De invulling van de opgaven m.b.t. water (grond, oppervlaktewater, afval) worden verder uitgewerkt in het Programma Klimaatadaptatie en Water en het Programma Vitaal Landelijk Gebied. Hierin is de ruimte om de complexiteit van het systeem te benoemen, en om keuzes en maatregelen

nader uit te werken. Hierbij maken wij graag gebruik van de kennis en expertise van Waterschap de Dommel. De omgevingsvisie is hierbij richtinggevend.

Waterbeschermingsgebieden beschermen en water een plek geven in ruimtelijke plannen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap De Dommel) benoemd dat de ambities en uitgangspunten uit de omgevingsvisie een concrete uitwerking krijgen in (onder andere) de omgevingsprogramma's en omgevingsplannen. Deze zijn bijvoorbeeld van groot belang om beekdalen/waterbergingsgebieden binnen de gemeentegrens te beschermen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw te ontzien. Indiener vindt dat deze uitwerking samen met de provincie plaats zou moeten vinden. Indiener vraagt om aan te geven of dat klopt.

Daarnaast is indiener van mening dat bijvoorbeeld het programma Klimaatadaptatie en water (en anders een programma Water en riolering) een geschikt programma is om het uitgangspunt van standaard afkoppelen in op te nemen.

Via deze zienswijze biedt indiener nadrukkelijk aan om concreet verder te denken over de plek van water in ruimtelijke plannen en relevante thema's zoals, naast het programma Klimaatadaptatie en Water, het programma Wonen en Landelijk gebied.

Antwoord: Ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw worden op een passende wijze ingepast in overleg met de provincie en het waterschap. De uitgangspunten van de Omgevingsvisie voor een klimaatadaptieve inrichting zijn hierbij onverkort van toepassing.

De concretere uitwerking zal zijn beslag krijgen in het Programma Klimaatadaptatie en Water. Hierbij maken wij graag gebruik van de kennis en expertise van Waterschap de Dommel. Wat betreft het afkoppelen zijn wij dezelfde mening toegedaan en wordt dit verder uitgewerkt in het Programma Klimaatadaptatie en Water.

De beekdalen zijn al indicatief aangegeven op de kaart van de omgevingsvisie. In reactie op de zienswijze voegen wij hier nog de waterbergingsgebieden aan toe, zoals opgenomen in de Omgevingsverordening van de Provincie.

Behoud vruchtbare gronden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener is van mening dat het behoud van vruchtbare gronden voor landbouw, met name in beekdalen, van groot belang is voor de productie en opbrengsten van agrarische bedrijven. Deze gronden zijn volgens indiener minder gevoelig voor droogte en hebben vaak een hoog organisch gehalte door de eeuwenlange bewerking. Deze gronden zorgen voor goede productie en opbrengsten.

Antwoord: de zienswijze van indiener is in lijn met de omgevingsvisie waarin is opgenomen dat de meest vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw.

3.5.2 Klimaatadaptieve maatregelen

Faciliteren groene daken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt groene daken een goede ontwikkeling maar vraagt hoe de gemeente gaat faciliteren in het maken van de zoden welke uiteindelijk de groene daken moeten vormen.

Antwoord: waar de beplanting voor groene daken vandaan komt is geen onderwerp voor de omgevingsvisie.

3.5.3 Energietransitie

Duurzame energieopwekking op basis van recente cijfers en ontwikkelingen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de cijfers die gebruikt zijn voor duurzame opwekking. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345900, 1345907, 1345932, 1345939, 1345919, 1345944, 1345961, 1345985

Indieners geven aan het belangrijk te vinden dat de scenario's voor duurzame energieopwekking gebaseerd zijn op cijfers niet ouder dan drie jaar. Indieners vinden dat de gemeente zich moet baseren op de technologie die verwacht wordt voor de komende 10 jaar.

Antwoord: De gemeente is onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES) waar gebruik wordt gemaakt van de meest actuele cijfers. Voor de opwek opgave van duurzame energie wordt de komende 10 jaar ingezet op bewezen technologieën, zoals wind- en zonne-energie. Wij verwijzen aanvullend naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Geen duurzame energieopwekking in het buitengebied

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die zeggen dat het buitengebied niet ten koste mag gaan van duurzame opwekking. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345885, 1345915, 1345916, 1345911, 1345932, 1345939, 1345933, 1345919, 1345938, 1345942, 1345953, 1345974, 1345970, 1345993, 1345983, 1345903, 1345904, 1345905, 1345895, 1345900, 1345933, 1345930, 1345972, 1345961, 1345947, 1346049

Indieners zijn van mening dat het buitengebied (landbouw en natuur) niet ten koste mag gaan van duurzame energieopwekking. Indieners vinden dat er voornamelijk ingezet moet worden op zon op dak, langs snelwegen of op parkeerplaatsen.

Antwoord: Op natuur (NNB) is geen energieopwekking toegestaan en op landbouwgronden alleen bij uitzondering, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1. Op dak en genoemde objecten is onvoldoende ruimte voor de opgave. Tot nu toe is ongeveer 20% van de opwek opgave voor 2030 op dak gerealiseerd. Wij gaan ervan uit dat dat door zon op dak en objecten dit kan toenemen tot 40%, zodat voor het overige deel zon op land(-bouwgrond) noodzakelijk is. En dan nog heeft de opgave voor 2030 betrekking op de helft van de klimaatopgave. In de periode 2030-2050 moeten we de andere helft van de benodigde CO2-reductie realiseren door opwek en een efficiënter gebruik van energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345919, 1345951, 1345956, 1345944, 1345961, 1345990, 1345985

Indieners vinden het belangrijk dat de gemeente (en in het bijzonder voor Lennisheuvel en omstreken) zo groen mogelijk blijft en dat de ruimte voor landbouw en natuur niet gebruikt wordt voor de opwekking van energie. Dit geldt volgens indieners voor Lennisheuvel, omdat daar de gehele tijd geknaagd wordt aan de groene open ruimte.

Antwoord: Zonneparken in Natuurnetwerk Brabant (NNB) zijn op grond van provinciaal beleid niet toegestaan en op landbouwgrond alleen als dit noodzakelijk is of valt onder uitzonderingen. Zie ook paragraaf 2.1

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345930

Indiener geeft aan dan zonnepaneel-velden het leef geluk volkomen weg zal nemen. Indiener dringt erop aan dat de plannen voor een zonnepark aan de Esschebaan geschrapt worden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener vindt dat kostbare landbouwgrond niet opgeofferd mag worden voor zonneparken. Volgens indiener is dit tegenstrijdig met 'de meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw). Daarnaast gaan volgens indiener de dieren eronder lijden. Ook wordt de uitkijk van indiener beperkt en zijn er mogelijke effecten op de gezondheid. Daarnaast zou het volgens indiener tot waardevermindering van de huizen kunnen zorgen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het terecht dat zonnevelden niet ten koste mogen gaan van agrarische gebruik.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345961

Indiener geeft aan het absoluut niet eens te zijn met de geplande zonneparken in de vrije natuur, waarlangs dan gewandeld wordt. Indiener geeft aan dat dit een gedachte is om mentaal ziek van te worden en indiener ook somber stemt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345947

Indiener ziet graag dat zonneparken op landbouwgrond uit de ontwerp-Omgevingsvisie worden gehaald, omdat dit door de Rijksoverheid wordt afgeraden en er geen draagvlak is.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking 1345961

Indiener vindt het belangrijk dat de landbouw en natuur niet nu al wordt opgeofferd, omdat de gemeente "bang" is dat de transitie-doelen niet worden gehaald.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en landbouwgrond.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346035

Indiener is het niet eens met de aanleg van zonneparken en in het landelijk gebied.

Indiener noemt hiervoor de volgende redenen:

- Energie opwekken op plekken waar het niet direct wordt gebruikt is op dit moment geen optie omdat de teruglevering aan het stroomnet voor de komende jaren niet mogelijk is.

- Kleinschalige zonneparken leveren geen structurele, toekomstvaste bijdrage aan de landelijke energietransitie en zijn voor de komende vijf tot tien jaar en zelfs niet eens in staat om te doen waarvoor ze zijn bedacht: leveren van elektriciteit aan het stroomnet.
- Veel inwoners van Boxtel hebben, net als indiener, de afgelopen jaren welbewust de stap gemaakt, met subsidies vanuit de overheid, om via eigen zonnepanelen in een (groot) deel van hun eigen energiebehoefte te voorzien, en het overschot terug te leveren.
- Kleinschalige zonneparken, waarbij landbouwgronden of natuurgebieden worden opgeofferd, leveren enkel een financieel voordeel op voor investeerders, die veelal niet eens in de gemeente woonachtig zijn, laat staan dat ze die energie zelf kunnen/willen gaan gebruiken.
- De natuur is volgens indiener in dit scenario het tweede slachtoffer. Als landbouwgronden straks vol zouden staan met zonnepanelen is dat waardevolle stukje natuur voor eens en voor altijd verdwenen dus kan er nooit sprake zijn van bevordering van de biodiversiteit zoals in de omgevingsvisie staat verwoord, aldus de indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en landbouwgrond. Aanvullende wordt opgemerkt dat zonneparken niet zijn toegestaan in Natuurgebieden, en dat uit onderzoek blijkt dat bij een goede landschappelijke inpassing de biodiversiteit in zonneparken kan toenemen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op de passage “Waar dat kan wordt zonne-energie [...] buitengebied ingezet.” Indiener is van mening dat inmiddels is ingehaald door de actualiteit. De Ministers Jetten en De Jonge hebben op 26 oktober 2023 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin een weergave van afspraken die tussen Rijk, Provincies, gemeenten, waterschappen en anderen zijn gemaakt m.b.t. de ontwikkeling van zonneparken. Uit deze brief blijkt dat zonnevelden in landelijk gebied (lees: buitengebied) niet zijn toegestaan. De Omgevingsvisie van Boxtel moet hieraan worden aangepast, aldus indiener. Ook eerder vastgesteld beleid (Visie Zon- en Wind uit 2020) moet om diezelfde reden worden herzien. Ook deze visie is daarmee achterhaald en kan niet meer worden uitgevoerd. Indiener is van mening dat de gemeenteraad e.e.a. integraal dient te herzien.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en beleid van het Rijk.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345965

Voor de indiener is het belangrijk dat de kleine groene strook tussen de bebouwing van Lennisheuvel en de Kampina, natuur met landbouw blijft en niet voor opwek van energie wordt gebruikt.

Antwoord: De Kampina en haar bufferzones vormen een onderdeel van de Natura 2000 gebieden: een netwerk van beschermde natuurgebieden. Indiener geeft aan dat 'de kleine groene strook tussen de bebouwing van Lennisheuvel en de Kampina niet voor opwek van energie wordt gebruikt'. Dit is ook niet de bedoeling en staat ook niet als zodanig op de omgevingsvisiekaart. Het kan zijn dat de indiener de scenariokaart (waar wel nog een zoekgebied voor zonne-energie op staat) verward met de definitieve omgevingsvisiekaart.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345992

Indiener wil graag voorlopige standpunten en zorgen kenbaar maken. Het betreft de geplande zonnevelden in de gemeente, en in het bijzonder die aan de Beerze. Er is volgens indiener steeds minder natuur in en rond Boxtel. Indiener benoemt de zandwegen Pinkstelaarseweg uitlopend op Loxvenseweg (de achtertuin van Lennisheuvel en de sleutel naar de Kampina), daar waar de boer mooi en gezond voedsel teelt, en waar op een dag vele mensen wandelen, op een steenworp afstand van de Kampina. Het is een stuk land, waar je volgens indiener in de zomers, nog reeën kunt zien, die van uit de Kampina komen. Er zijn vele argumenten aan te halen, om Nee te zeggen tegen zulke grote zonnevelden, aldus de indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Zonne-energie op industrieterreinen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zonnepanelen op industrieterreinen. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908, 1345987, 1345929, 1345900, 1345907, 1345933, 1345974, 1345961, 1345973, 1346049

Indiener geven aan dat het inzetten van grootschalige zonne-energie thuis hoort op industrieterreinen waar ook de afname plaatsvindt. Dit zal bijdragen aan net-ontlasting, in plaats van net belasting op zonnige dagen en dit volgt de zonne-ladder.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345942

Indiener vraagt zich af waarom er niet beter wordt gehandhaafd op het aansporen of dwingen van grote bedrijven om zonnepanelen op eigen terrein te installeren.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Zonneladder aanhouden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener geeft aan dat de zonneladder aangehouden dient te worden en dat er in principe geen vruchtbare gronden meer aangewend mogen worden voor zonneparken (provinciaal beleid is geen extra zonnevelden meer op landbouwgrond). Realisatie van zonneparken in en rondom extensieve beheerde gronden, rondom natuur kan een win-win situatie opleveren, aldus indiener. Indiener is van mening dat men hierover geen visie heeft. Indiener noemt verder dat heel veel agrarische bedrijven zonnepanelen op hun daken hebben en hierin zelfvoorzienend zijn. Indiener is energieleverend.

Antwoord: We zijn blij met de bijdrage van de agrarische bedrijven aan de energietransitie. Voor de rest verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Dubbelfunctie energieopwekking in beekdalen/natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vindt het positief dat de zonneladder toegepast gaat worden, maar vraagt zich af waarom er geen energieopwekking in de beekdalen/natuur mag. Indiener vraagt waarom hier geen dubbelfunctie mag komen, zodat goede landbouwgrond beschikbaar blijft voor de landbouw.

Antwoord: Energieopwekking in natuur is op grond van provinciale regels niet toegestaan en in beekdalen ongewenst. Maar ook de landbouwkundige kwaliteit van grond dient bij de inzet van landbouwgrond voor zonneparken afgewogen te worden.

Geen zonnepanelen op vruchtbare grond

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat er geen zonnepanelen mogen komen op vruchtbare grond. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346043

Indieners vinden dat de visie op zonneparken zorgvuldig bekeken dient te worden. Indieners zijn van mening dat zonnepanelen niet op vruchtbare grond gelegd mogen worden.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat in de omgevingsvisie is aangegeven dat zonnevelden niet ten koste mogen gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

Zonneparken blokkeren ruimte om te wandelen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908

Indiener is het niet eens met de plannen rondom de geplande zonneparken. Indiener is van de mening dat, door deze in de vrije natuur te plaatsen, er niet meer gewandeld kan worden in de vrije natuur.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat er bij zonneparken in het kader dubbelgebruik juist ruimte kan komen voor recreatief medegebruik, zoals wandelen.

Geen zonneweides in uitloopegebied en landschapspark

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat het bestemmingsplan buitengebied 2016 geen ruimte biedt voor zonneweide-locaties voor energieopwekking; dit is niet voor niets destijds zo gesteld, aldus de indiener. Volgens indiener zal dit vrijwel onmiddellijk het authentieke karakter van het buitengebied verpesten en zullen recreanten en toeristen er zich niet meer door aangetrokken voelen. Een verbod op zonnepaneel-weiden lijkt indiener daarom logisch te benoemen voor de gebieden met de functies 'uitloopegebied' en 'landschapspark'

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat er bij zonneparken in het kader meervoudig ruimtegebruik, zoals opgenomen in de omgevingsvisie, er ook kansen zijn voor recreatief medegebruik, zoals wandelen.

Zonnepanelen op perronoverkappingen en risicoanalyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) stelt zich als doel om in 2030 CO2 neutraal te opereren. Dat betekent dat vele daken en perronoverkappingen voorzien zijn of worden van zonnepanelen om zo voldoende stroom op te wekken voor verlichting, reisinformatie, liften en roltrappen. Indiener verzoekt derhalve bij het maken van plannen rekening te houden met mogelijke schaduwwerking op de ProRail zonnepanelen en indien nodig met indiener in contact te treden, zodat voornoemde doelstelling van indiener voor 2030 haalbaar blijft.

Indiener stelt dat uit een risicoanalyse moet blijken dat zonnepanelen c.a. op bijvoorbeeld parkeerplaatsen en/of geluidschermen en/of langs spoorwegen geen negatief effect hebben op de hoofdspoorweginfrastructuur. Dat moet onder meer uit de vereiste EMC (elektromagnetische compatibiliteit) berekening blijken, aldus de indiener. En dan met name de weerstandsbeïnvloeding (geen aardingen/aansluitpunten in buurt van het spoor conform RLN00398) en diverse aspecten met betrekking tot aansluiting op het hoogspanningsnet. Ook voor de weerkaatsing van licht van zonnepanelen dient volgens indiener aangetoond te worden dat aanwezige seinen niet "overstraald" kunnen worden door lichtweerkaatsing door de zonnepanelen. Indiener adviseert om deze risico's te laten berekenen en, voordat gestart wordt met de realisatie van het zonnepark, indiener te voorzien van de uitkomsten.

Antwoord: Deze opmerkingen worden meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/vergunningaanvragen.

Agrarische waarde zonneweide

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemt dat Agri-pv wordt gedefinieerd als een 'combinatie van landbouw en het opwekken van zonne-energie'. Indiener vraagt zich af welke agrarische waarde een zonneweide heeft.

Antwoord: Er zijn verschillende praktijkvoorbeelden bekend, waarbij zonneparken bijvoorbeeld worden gecombineerd met de teelt van zacht fruit (de zonnepanelen dienen als teelt ondersteunende voorziening), het extensief houden van schapen, of verticale zonnepanelen in combinatie met blijvend grasland en begrazing. Maar zonneparken kunnen ook gecombineerd worden met flora die stuivers aantrekt en daarmee een dienst levert aan de landbouw. En er zijn nog verschillende andere innovaties mogelijk en/of in onderzoek.

Mogelijkheden windenergie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het toepassen van windenergie. Enerzijds zijn indieners voor windenergie, ze zien het als een beter alternatief dan zonneparken. Anderzijds zijn indieners tegen het toepassen van windenergie. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel aankijkt tegen het toepassen van windenergie.

Enerzijds voor windenergie;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345904

- Indiener is van mening dat het verstandig is om te kijken naar alternatieve energieopwekking, zoals wind. Volgens de indiener zullen enkele windmolens langs de snelweg en/of delen van het spoor niemand in de weg staan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

- Volgens indiener kan Boxtel zich beter richten op alternatieven zoals windenergie waarbij een hoger rendement te behalen valt ten opzichte van de verouderde zonnepanelen en parken.

Anderzijds tegen windenergie;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

- Indiener (Beraad de Verborgten Buitens) is verrast door het opnieuw opnemen van de mogelijkheid van windturbines in het noordelijke deel van gemeente Boxtel. Indiener ziet dit als een grote bedreiging voor de kwaliteiten van het gebied. Indiener is van mening dat de gemeente Boxtel hier opnieuw voorbijgaat aan eerder geuite bezwaren vanuit de (landgoed)eigenaren en bewoners van dit gebied alsook de ondubbelzinnige bezwaren van belangrijke natuurorganisaties zoals Natuurmonumenten, Brabantse milieufederatie en andere partijen. Indiener vraagt om de Omgevingsvisie op dit onderdeel aan te passen, omdat gezien alle eerdere correspondentie en reacties vanuit het gebied het plaatsen van windturbines in het noordelijk landgoederencluster niet gewenst is en niet mogelijk is gebleken. Indiener is van mening dat de wens om turbines te plaatsen in de landgoederen cluster niet te verenigen is en haaks staat op die voornoemde ambities. Waar 'dubbel gebruik' geschreven wordt, verwacht indiener dat er in realiteit 'gemotiveerd wordt afgeweken' van die prachtig ambities op gebied van natuur/ biodiversiteit. Indiener geeft aan dat waar in de visie is opgenomen dat Gemeente Boxtel inzet op een gezonde leefomgeving van haar inwoners, het vergroten van de biodiversiteit en het versterken van de natuurwaarden, zijn dit precies de aspecten die zijn aangehaald door de diverse partijen waarom windturbines niet mogelijk zijn in dit gebied. Indiener geeft aan dat waar keer op keer de wens voor turbines in dit gebied gewoon wordt opgeschreven, hierdoor het idee normaliseert dat in de toekomst kan worden gezegd: ja maar, het is toch al opgenomen in eerdere besluitvorming, wij geven hier slechts uitvoering aan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

- Indiener (Groene Hart) vindt dat de status van het onderdeel zijn van Het Groene Woud maakt dat bepaalde ontwikkelingen en ambities daar niet binnen passen. Dit geldt volgens indiener vooral voor ontwikkelingen die grootschalig zijn en een grote omgevingsverstoring met zich meebrengen. Verglazing van percelen t.b.v. zonnestroom passen volgens indiener naar aard en omvang op geen enkele wijze in het oude cultuurlandschap. Windturbines zijn wellicht nog meer verstorend omdat ze naast geluid en schaduwval vooral landschappelijk storen en op geen enkel wijze vallen in te passen, aldus de indiener. Hier dient bovendien rekening gehouden te worden met de grensoverschrijdende gevolgen. De schade stopt niet bij een grens van een natuurgebied. Daarom dient volgens indiener ook een ruime bufferzone rondom Het Groene Woud in acht genomen te worden.

Antwoord: Omdat het niet altijd waait en de zon niet altijd schijnt, is een combinatie van zon en wind de meest duurzame en goedkope vorm van energie. Daarom dient onderzocht te worden of windenergie inpasbaar is en dient het belang van een duurzame en betaalbare energievoorziening afgewogen te worden tegen andere waarden. Pas als die afweging heeft plaatsgevonden, kan het opgenomen worden in besluitvorming.

Wij gaan die mogelijkheden verder verkennen, maar ook langs de A2 moet goed gekeken worden of windenergie inpasbaar en haalbaar is. Uit onderzoek blijkt dat de ruimtelijke beperkingen geen grootschalige windenergie langs het spoor mogelijk maken.

Andere vormen duurzame energie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het opnemen van andere vormen van duurzame energie in de Omgevingsvisie. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345979, 1345981, 1345907, 1345979, 1345941, 1345942, 1345966, 1345979

De indiener stelt dat de scenario's geen aandacht besteden aan andere vormen van duurzame energie opwekking zoals bodemwarmte of het vergisten van dierenpoep en andere biomassa (zoals hout, bladafval, rioolvet, ..). Indiener vraagt zich af of dit verwerkt kan worden in een scenario en visie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener vindt dat de gemeente er goed aan zou doen om het advies van het rijk op te volgen i.p.v. koortsachtig vast te houden aan verouderde plannen en technieken.

Antwoord: Bodemwarmte biedt met name kansen in de collectieve warmtevoorziening en daarvoor zijn de mogelijkheden onderzocht en blijkt dat vooral in de hoogbouw er kansen liggen. Mestvergisting kan ook een bijdrage leveren, maar de opgave voor Boxtel zal vooral met zon en wind ingevuld moeten worden. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908, 1345987, 1345929, 1345974

Indiener noemt dat energie-neutraal willen zijn in 2040, met alleen zon en wind energie een illusie is. Maar, dat dit wel aangevuld kan worden met energie uit geothermie en biomassa.

Antwoord: Wij willen niet in 2040, maar zo snel mogelijk energieneutraal zijn. Uit onderzoek in het kader van de Transitievisie Warmte (TVW) en specifiek onderzoek naar de mogelijkheden voor collectieve warmte is gebleken dat geothermie voor onze gemeente niet haalbaar is. Biomassa en de omzetting van opgewekte elektriciteit in waterstof kunnen in de toekomst ook een bijdrage leveren. Die andere vormen zijn onvoldoende om de doelstelling in 2050 te behalen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor, zoals opgenomen in de omgevingsvisie.

Definitie duurzame energieopwekking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener vraagt wat de definitie is van duurzame energieopwekking. Indiener vraagt daarnaast welke vormen van energieopwekking vallen onder duurzame energie; zonnepanelen? windmolens? mestvergisting? bio brandstof?

Antwoord: De definitie van duurzame energieopwekking is: de opwekking van hernieuwbare energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. De genoemde categorieën vallen daar onder voorwaarden onder.

Wijkverwarming

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener benoemd dat de rijksoverheid en netbeheerders gemeentes oproepen om na te denken over hoe warmte per wijk zal worden gemaakt. Indiener leest niets terug over dit onderwerp. Indiener vraagt zich af of dit opgenomen kan worden in de in de scenario's en visie.

Antwoord: De transitievisie warmte is niet vastgesteld als programma onder de Omgevingswet. Er komt een wettelijke verplichting om dit wel te doen. Het programma Warmte is daarom in de omgevingsvisie in het hoofdstuk 'Doorwerking' genoemd als toekomstige programma in lijn met de volgende ambitie van de omgevingsvisie: "De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave."

Waterstof

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het gebruik van waterstof. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345904

Indiener benoemd dat er op dit moment ontwikkelingen zijn in de wind-sector om over-capaciteit op te slaan in waterstof. Een energiebron die veel beter toekomst bestendig is dan de oude documenten waarop de huidige omgevingsvisie gebaseerd is, aldus de indiener.

Antwoord: de omgevingsvisie is gebaseerd op de geldende afspraken en meest actuele informatie die in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) beschikbaar zijn, zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1. Aanvullend wordt opgemerkt dat de waterstof afkomstig van wind op zee kansen biedt vanwege de ligging van Boxtel ten opzichte van de Delta Rhine Corridor. Daarom is het onderzoeken van deze kansen ook in de omgevingsvisie opgenomen. De (on)mogelijkheden en de haalbaarheid hiervan zullen uit onderzoek moeten blijken.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 30 staat: 'Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.' Indiener vraagt zich af:

1. Wat stelt men zich fysiek voor bij een energie- en waterstof-hub?
2. Hoe vindt verdere distributie plaats vanuit deze hub?
3. Is het een leidingen knooppunt met opslagcapaciteit (gashouders) en aan en afrijdende vrachtwagens, of ...
4. Hoeveel ruimte denkt men hiervoor nodig te hebben?
5. Wat is het motief om een energie- en waterstofhub te willen:
 - a. werkgelegenheid;
 - b. groene imago;
 - c. belasting opbrengst voor de gemeente;
 - d. Of is de waterstofhub een van de vervelende dingen die Boxtel op zich wil nemen? Met name het aspect veiligheid speelt een rol.
 - e. Wat heeft zo'n uitspraak voor gevolgen:
 - i. als Shell zich meldt voor het vestigen van zo'n hub is de gemeente dan bijna verplicht hierin mee te gaan?

- ii. hoe verhoudt zo'n uitspraak zich tot het beperkt ontwikkelen van industrieterreinen?

Antwoord:

1. *Met energie- en waterstof hub wordt bedoeld een samenwerking tussen de bedrijven op het bedrijventerrein gericht op energiesturing. Bij een waterstof hub kan waterstof uit de Delta Rhine Corridor (DRC) worden afgenomen of opgewekte elektriciteit omgezet worden in waterstof in ingevoegd worden in die DRC.*
2. *Met name door de DRC, maar dit is nog onderwerp van onderzoek.*
3. *Dit is onderwerp van nader onderzoek.*
4. *Hiervoor is nog geen concreet ruimtebeslag bekend en dit ruimtebeslag is ook afhankelijk van toekomstige normen voor de externe veiligheid. Dit moet nog worden onderzocht.*
5. *Zie onderstaande antwoorden*
 - a. *Dit biedt ook kansen voor de lokale werkgelegenheid, maar de DRC is van internationaal belang en is vooral noodzakelijk om de werkgelegenheid te kunnen behouden.*
 - b. *De DRC ligt ondergronds, maar voor een waterstofhub zal bovengronds ruimte gereserveerd moeten worden, die landschappelijk goed ingepast moet en kan worden.*
 - c. *De belastingopbrengsten op internationale schaal komen maar beperkt ten goede aan de gemeente Boxtel, maar geeft de DRC wel kansen voor Boxtel boven gemeenten waar de DRC niet doorheen loopt.*
 - d. *Daarbij moeten de kosten (in brede zin) afgewogen te worden ten opzichte van de baten en moeten met name de veiligheidsrisico's afgewogen worden.*
 - e. *Zie onderstaande antwoorden:*
 - i. *Wie zich ook meldt voor zo'n hub, dan is het altijd nog aan het gemeentebestuur om bepalen of en zo ja, onder welke voorwaarden we daar medewerking aan willen verlenen.*
 - ii. *Als behoefte is aan een waterstof hub dan vraagt dat ruimte, maar dan nog kan dit samengaan met het beperkte ontwikkelen van industrieterreinen als de ruimtebehoefte van zo'n hub beperkt is. Dit moet nog nader worden onderzocht.*

Stroom terugleveren

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345900

Indiener vindt het belangrijk dat de gemeente aantoont dat het mogelijk is om zonder problemen stroom terug te leveren aan het net.

Antwoord: Het technisch ontwerp van zonneparken moet erop gericht zijn om een bijdrage te leveren aan de vermindering van de netcongestie. Dit kan door een batterijopslag en door gebruik te maken van nieuwe contractvormen met de netbeheerder die in de toekomst onder de Energiewet mogelijk worden. Dan spreek je bijvoorbeeld af dat je alleen elektriciteit levert op momenten dat er vraag is. Dan is de prijs ook hoger, waarmee de hogere kosten voor de opslag vergoed worden.

Netcongestie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over congestie op het elektriciteitsnet. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemt dat de categorie zonnepaneel op korte termijn vol is. Het net kan het niet aan en voorlopig is er geen betaalbare opslag, aldus de indiener. Op zomerse dagen is er al te veel zonnestroom. Indiener vraagt zich af hoe de OOB zich verhoudt tot de realiteit.

Antwoord: Het net kan het niet aan omdat we allemaal tegelijkertijd elektriciteit terugleveren, waardoor er mee aanbod is dan vraag naar elektriciteit. Maar als we onder andere in zonneparken batterijopslag realiseren, dan kan die elektriciteit nuttig gebruikt worden en kan het aanbod meer in balans met het aanbod worden gebracht.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929

Indiener reageert op, dat de zonnepanelen pas over vijf jaar in gebruik kunnen worden genomen, vanwege capaciteitsproblemen op het net. Indiener geeft aan dat dit een behoorlijk risico lijkt. Over 5 jaar kan wet- en regelgeving vanuit de rijksoverheid er totaal anders uitzien, aldus de indiener. Daarnaast wordt er volgens indiener een investering gedaan die vijf jaar niet zal renderen en dus geld kost.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345947

Indiener wijst erop dat de capaciteit van het elektriciteitsnet ervoor kan zorgen dat de zonneparken niet effectief zijn.

Antwoord: Er zal pas in de realisatie van zonneparken geïnvesteerd worden op het moment dat er zekerheid is over de levering van de opgewekte elektriciteit aan afnemers. Dit brengt risico's met zich mee, maar als we nu geen ruimte reserveren voor de opwekopgave door zonneparken te vergunnen, dan is er in de toekomst ook geen ruimte als de capaciteitsproblemen zijn opgelost. Bovendien zullen netbeheerders niet investeren in infrastructuur als er geen aanvraag ligt voor een aansluiting. Daarnaast kunnen zonneparken ook een bijdrage leveren aan het verminderen van netcongestie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener benoemd dat netbeheerders verwachten dat de krapte op het elektriciteitsnetwerk lang kan aanhouden. Een logische oplossing volgens indiener is energie besparen en meer opwekken achter de meter. Indiener ziet dit niet heel duidelijk deel uitmaken van op zijn minst één scenario en vraagt zich af of dit aangepast kan worden.

Antwoord: zowel energiebesparing als opwekking achter meter zijn doelen uit de vastgesteld Regionale Energiestrategie en is in elk scenario aan de orde. De concrete maatregelen worden verder uitgewerkt in het programma Duurzaamheid.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345942

Indiener ziet graag dat het beleid voor duurzame energie geactualiseerd wordt op de huidige technologie en ontwikkelingen. Indiener wijst erop dat dit plan vijf jaar geleden is gedacht en is gebaseerd uit cijfers uit 2011-2017. Toen was er nog geen idee van de netcongestie die nu speelt. Indiener vraagt zich daarom af waarom er meer zonneparken in de natuur gerealiseerd worden als deze niet aangesloten kunnen worden.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van duurzame energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener stelt dat het elektriciteitsnet overbelast is en dit voorlopig niet opgelost is. Indiener benoemd het volgende: "Tot grofweg 2030 zal de netcongestie alleen maar toenemen, tenzij je in een gebied zit waar de netbeheerder bezig is met het verzwaren van het net", aldus een expert. "De aanleidingen

voor het probleem gaan harder dan dat er oplossingen komen.” Volgens indiener houdt de OOB geen rekening met de onder andere door de RABO geschetste realiteit. Indiener vraagt zich af:

1. Hoe kijkt de gemeente naar deze realiteit?
2. Het lijkt indiener zinvol om de realiteit te verwerken in de OOB. Dit betekent bijvoorbeeld dat er iets opgenomen wordt als: ‘Realisatie op korte termijn heeft geen zin. Plannenmaken en vergunningverstrekking voeren we in hoog tempo uit. Dit om later een vliegende start te kunnen met de realisatie als de tijd rijp is.’ indiener vraagt wat de gemeente vindt van zo’n aanvulling.

Antwoord: Om de energietransitie mogelijk te maken zijn dus oplossingen noodzakelijk die een bijdrage leveren aan de vermindering van netcongestie, dus bijvoorbeeld batterijopslag of de omzetting in waterstof.

1. *De realiteit van netcongestie vraagt die oplossingen*
2. *Die oplossingen zijn randvoorwaardelijk voor de energietransitie, maar de energietransitie als ambitie is opgenomen. Het kan zijn dat die oplossingen tijd vragen, waardoor de realisatie van de opwekopgave vertraagd, maar de gevolgen voor de omgeving op lange termijn zijn gelijk. Een aanvulling is daarom niet noodzakelijk.*

Elektrisch rijden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener ziet niets uitgewerkt worden over het opladen van elektrische auto’s, tractoren, kranen en graafmachines, terwijl dit wel de verwachte richting is op de stikstof en fijn stof problemen aanpak. Indiener vraagt zich af of dit opgenomen kan worden in de in de scenario’s en visie.

Antwoord: Het opladen van elektrische voertuigen is een uitwerking van maatregelen die volgen uit de Omgevingsvisie. We danken u voor de suggesties en nemen deze mee in de uitwerking in het programma Duurzaamheid.

Dubbelgebruik zonnevelden met recreatie en biodiversiteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat de combinatie met recreatie in theorie misschien dubbelgebruik is, maar er niet concreet gemaakt wordt, welke vorm van recreatie kan worden gezien als een functie die te combineren is met zonnevelden. Indiener stelt; we moeten de eerste toerist nog maar zien die ervoor kiest om tussen de zonnepanelen in een groot zonneveld te flaneren. Bovendien worden zonnevelden volgens indiener afgeschermd van de omgeving met grote, hoge hekken. Die zijn dus helemaal niet voor mensen toegankelijk en daarmee valt de dubbelfunctie met recreatie af. Biodiversiteit is geen opzichzelfstaande functie en daarom kan om die reden geen sprake zijn van dubbelgebruik, aldus indiener. Datzelfde geldt voor waterberging. Meervoudig ruimtegebruik van zonnevelden is daarmee volgens indiener onvoldoende onderbouwd.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken, bestaand beleid hieromtrent en lopende initiatieven. Aanvullende merken we op dat in de omgevingsvisie is opgenomen voor meervoudig ruimtegebruik, en dat uit onderzoek (en uit de praktijk) blijkt dat goed ingepaste zonneparken wel degelijk een bijdrage kunnen leveren aan de biodiversiteit, en met juiste inrichting ook waterbergend vermogen kunnen hebben.

Gebiedseigen kenmerken bij klimaataanpak

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

De klimaataanpak behelst volgens indiener (Beraad de Verborgten Buitens) meer dan alleen de energietransitie. Indiener is van mening dat moet worden gekeken vanuit de gebiedseigen kenmerken welke inbreng kan worden geleverd. Zo biedt de gemeente Boxtel o.a. een hele belangrijke bijdrage in de water-buffering, biodiversiteit etc.

Antwoord: we delen de zienswijze van indiener, daarom gaar de omgevingsvisie onder het hoofdstuk 'Inclusieve Duurzaamheid' juist in op alle door indiener genoemde aspecten.

3.5.4 Duurzame landbouw

Toelichting landbouwtermen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die zich afvragen wat de betekenis is van verschillende landbouwtermen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346050, 1345902, 1345937, 1346043

Indiener geeft aan dat er binnen de omgevingsvisie verschillende termen gebruikt worden, waarbij geen duidelijke definitie is gegeven. Bijvoorbeeld "duurzame landbouw", "natuurinclusieve landbouw", "kringlooplandbouw" en "intensieve landbouw". Indiener zien een uitleg van deze termen graag terugkomen in de woordenlijst, uitgesplitst per sector om het tastbaar te maken.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050, 1345960

Indiener vragen wat er bedoeld wordt met 'de omslag naar duurzame landbouw'.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Volgens de indiener (ZLTO) worden een aantal termen door elkaar gehaald, namelijk circulaire-, natuurinclusieve- en kringloop landbouw. Volgens indiener zitten hier wezenlijke verschillen in, waardoor het stuk anders geïnterpreteerd kan worden. Indiener stelt voor om de term toekomstbestendige landbouw te gebruiken, zodat het recht doet aan de vijf verschillende vormen van landbouwtransitie welke ook door provincie Noord-Brabant zijn opgenomen in haar beleid.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de definities. De nadere uitwerking krijgt plaats in het programma Vitaal landelijk gebied. We passen de term duurzaam niet aan naar toekomstbestendig, omdat de term duurzaam passend is bij de reeds door de raad vastgestelde ambities onder het thema 'Inclusieve Duurzaamheid'.

Bodemuitputting en (kunst)mest

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over bodemuitputting door (kunst)mest. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1345902, 1346043, 1345995

Indiener geven aan dat extensieve land- en tuinbouw, waaronder boomteelt, minder gewas opbrengst en dus ook minder CO₂ vastlegging geeft. Indiener benoemen ook dat de huidige mestnormen en nitraat gebruiksnormen nog verder naar beneden gaan de komende jaren door Europese en landelijke beperkingen. Een achteruitgang van het organische stofgehalte van de bodem leidt vervolgens

indieners weer tot meer uitspoeling. In feite kan men de grond dan niet in balans houden en put men de grond ook bij extensief gebruik uit wat juist niet de bedoeling kan en mag zijn, aldus indieners. Volgens indieneer zorgen alle laanbomen voor CO₂ vastlegging en in stedelijke omgeving gaan de bomen 'verder met vastleggen'.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indieneer ziet door de beperkingen in gewaskeuze en verminderde (kunst)mestgift de opbrengsten dalen. Zo komt het verdienmodel van indieneer ernstig in het gedrang. Extensiveren klinkt leuk maar dan is er meer grond nodig terwijl er in de gemeente Boxtel de laatste jaren al heel veel landbouwgrond is verdwenen voor natuur, woningbouw en wegen, aldus indieneer. Indieneer is van mening dat als daar nog meer van gaat verdwijnen, weinig boeren hun inkomen nog op peil kunnen houden, wat gaat leiden tot grotere bedrijven.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indieneer wil graag onder de aandacht brengen dat de gevolgen van beperkingen op mestnormen en nitraatgebruik worden onderschat.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indieneer gaat er van uit, dat de gemeente Boxtel met het zoveel mogelijk uitbannen van kunstmest onder andere een bijdrage wil leveren aan het voldoen aan de stikstofnormen. Indieneer vraagt of dit klopt. Indieneer vraagt of er nog andere doelstellingen zijn, die de gemeente hiermee nastreeft. Zo ja, welke doelen zijn dit dan?

Het belangrijkste doel van het beperken van stikstofuitstoot is het bevorderen van biodiversiteit, aldus de indieneer. Indieneer vraagt of de gemeente Boxtel deze mening deelt. Zo nee, welke doelstelling heeft de gemeente er dan mee? Zo ja, heeft de gemeente er nog meer doelstellingen mee? Zo ja welke dan?

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indieneer geeft aan dat een heel goed punt in de omgevingsvisie is dat de beschikbare landbouwgronden niet te veel gebruikt worden voor gewassen die veel bestrijdingsmiddelen nodig hebben. Al noemt indieneer ook dat je daar niet altijd aan ontkomt. Indieneer is van mening dat de oude bemesting met de gierton veel beter voor de biodiversiteit is, vogels gingen daarna op t veld zitten.

Antwoord: In het algemeen wordt opgemerkt dat een te veel aan kunstmest een negatief effect op de bodemkwaliteit kan hebben, en dat de productie van kunstmest veel energie kost, daarom is in de omgevingsvisie het streven opgenomen om 'niet of nauwelijks' kunstmest te gebruiken. (Kunstmest zal niet per definitie onwenselijk zijn. Gelet op de zienswijzen passen we de woorden 'niet of nauwelijks' daarom aan in zo min mogelijk'.

De door indieners genoemde voorbeelden en voorgestelde maatregelen en normen gaan verder en zijn concreter dan wat er in de omgevingsvisie staat. Concrete richtlijnen voor (kunst)mest zijn geen onderdeel van de omgevingsvisie maar kunnen wel uitgewerkt worden in het programma Vitaal landelijk gebied en het Omgevingsplan. Hierbij wordt opgemerkt dat de Europese normen en richtlijnen leidend zijn. Aanvullende wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt."

Oorzaak laag grondwaterpeil

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de oorzaken van een laag grondwaterpeil. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902, 1345937

Indieners zijn van mening dat een mogelijk laag grondwaterpeil niet alleen te danken is aan de agrarische sector maar juist voor een groot deel aan de industrie en grondwateronttrekking bij infrawerken, zoals tunnelbakken. Indieners benoemen dat de agrarische sector het water terug in de bodem brengt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt voor dat als bepaalde gebieden vernat moeten worden, dat dit dan in het gebied zelf gebeurt en niet 1 kilometer verderop.

Antwoord: in de omgevingsvisie wordt niet gesteld dat een laag grondwaterpeil alleen aan de agrarische sector te danken zou zijn. De suggesties van indieners worden meegenomen in de uitwerking van het programma's Vitaal landelijk gebied en Duurzaamheid.

Drainage en druppelirrigatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat initiatieven zoals peil gestuurde drainage en druppelirrigatie al worden toegepast om watergebruik te verminderen.

Antwoord: het is goed om te lezen dat indieners al initiatieven nemen om watergebruik te verminderen. Het verminderen van watergebruik sluit aan bij de doelen en ambities van de omgevingsvisie. De uitwerking van maatregelen volgt in de programma's.

Agrarisch gebruik chemische gewasbeschermingsmiddelen en water

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het agrarische gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en water. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899 en 1345902

Indieners vinden dat zonder onderbouwing wordt gesuggereerd dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en water in Boxtel te hoog is met de opmerking dat er voor teelten waar veel gewasbeschermingsmiddelen en water wordt gebruikt er geen ruimte is.

Volgens indieners is anno 2024 het gewasbeschermingsmiddelen gebruik aanzienlijk lager dan 10 jaar geleden en daarnaast wordt er steeds meer gewerkt en ingezet op natuurlijke groene gewasbeschermingsmiddelen en natuurlijke producten ter stimulering de Plantveerbaarheid.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemt dat oppervlaktewater zoals De Dommel en Smalwater/ Kleine Aa in Boxtel vaak ook vervuild is door lozingen van niet agrarische bedrijven al dan niet uit België dat via de Kempen door Boxtel stroomt of door overstorten van riolen bij grote hoeveelheden regen.

Indiener benoemd dat de land en tuinbouw volop bezig is met projecten zoals peil gestuurde drainage, druppel irrigatie en dergelijke om watergebruik te verminderen.

Het kunnen en mogen gebruiken van grondwater is voor een deel van de agrarische bedrijven van levensbelang, volgens de indiener. Dit mede door de extremere weertypes met langere periode van droogte. Het aanbrengen van water in zijn teelt kost de agrariër fors geld en het gebruik is dan vaak ook een afgewogen beslissing, benoemd indiener. Het gebruik en oppompen van grondwater moet dus ook mogelijk blijven, vind de indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat voor het bovenwettelijke PlanetProof certificaat je maar maximaal 3 Kg per Ha aan werkzame stof mag hebben van gewasbeschermingsmiddelen. Boomkwekerij van indiener zit maar net boven de 1 Kg werkzame stof per Ha en gebruikt minimaal gewasbeschermingsmiddelen mede door mechanische onkruidbestrijding, aldus indiener.

Antwoord: de omgevingsvisie gaat niet in op specifieke bedrijven, maar we waarderen het zeer dat indianers al zeer bewust omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. In de omgevingsvisie kijken we naar de bijdrage die de gemeente Boxtel kan leveren aan de gezamenlijke opgave om vervuiling tegen te gaan. Het is in het algemeen belang om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen te verlagen. Het is de ambitie om dit verlagen en dit is nodig gelet op afname van de biodiversiteit en de veranderingen in het klimaat.

Gelet op de reactie van indianers nuanceren we de tekst. We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt."

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener geeft aan dat er wordt gesuggereerd dat teelten die veel water vragen en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben, niet samen kunnen gaan met een duurzame landbouw. Indiener vraagt welke teelten hieronder worden verstaan, en hoe de gemeente dit ziet in combinatie met de opgave voor met landbouwperspectief.

Indiener geeft aan dat in het document wordt gesuggereerd dat bepaalde sectoren veel water en gewasbescherming behoeven en dan er erg negatieve effecten zijn op bijvoorbeeld de waterkwaliteit. De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet om het gebruik van gewasbescherming en water terug te brengen, aldus indiener. Volgens de indiener is het van belang dat de juiste context geschept wordt en dat er op basis van meten en feiten wordt beredeneerd. Negatieve waterkwaliteit kan volgens indiener ook door andere factoren, als bijvoorbeeld rioolwaterzuiveringen of emissies uit het buitenland, worden bepaald.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk verminderd is, en er wordt ingezet op duurzame alternatieven.

Antwoord: we waarderen dat er door indianers al veel stappen zijn gezet en verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat er zonder verdere onderbouwing wordt gesuggereerd dat er geen ruimte is voor het teelten waar veel gewasbeschermingsmiddelen en water voor wordt gebruikt. Indiener denkt dat er eerst mensen moeten komen kijken vanuit de gemeentes bij de des betreffende bedrijven. Indiener stelt dat áls er gespoten wordt, dit meer biologisch dan chemisch is. Veel mensen zijn totaal niet op de hoogte van wat er daadwerkelijk wordt gebruikt. Het is alleen mogelijk de biologie die de planten versterkt, bij de planten te krijgen middels spuittechnieken. Vaak hebben deze middelen een grotere geur afscheiding dan chemische middelen waardoor de agrarische sector vaak als vervuilers worden aangekeken.

Indiener geeft aan dat de laatste 15 jaar het gebruik van chemische middelen al ver afgenomen is en dat dit zeker nog verder af gaat nemen. Echter, er moet dan wel bij iedereen een knop om bij. Dus, ook voor de mensen die plannen maken voor de gemeenten.

Indiener is van mening dat het totaal absurd is hoe er over watergebruik wordt gesproken. De agrarische sector brengt bijna alles terug in de grond. In de agrarische sector wordt al het water opgevangen en hergebruikt. Vollegrond bedrijven zijn druk bezig met druppel irrigatie. Ga naar de industrie die alles op slokken en als afvalwater weer lozen.

Indiener stelt dat water van levensbelang is voor de agrarische sector en het oppompen van water dus ook moet blijven.

Indiener stelt voor de boom-en planten teelt niet weg te schuiven, maar te stimuleren. Deze ondernemingen zijn een aanwinst voor natuur en mens, aldus indiener.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Belang van grondwater voor boomkwekerij

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat het kunnen en mogen gebruiken van grondwater voor een groot deel van de percelen van Boomkwekerij De Spankert van levensbelang is, dit mede door de extremere weertypes met langere periode van droogte. Indiener heeft momenteel ruim 15 ha voorzien van druppel bevoeiing/irrigatie en heeft hiermee ten opzichte van voorheen een flinke water en energie/brandstof besparing gerealiseerd. Het gebruik van (grond) water in de teelt kost geld en tijd en het gebruik is dan vaak ook een afgewogen beslissing, aldus indiener. Het gebruik en oppompen van grondwater moet volgens indiener dus ook mogelijk blijven. Via irrigatie geeft indiener een gebalanceerde mix van vloeibare meststoffen mee afhankelijk van wat de grond en de teelt nodig heeft. Dit wordt ook wel fertigatie genoemd. Van uitspoeling van meststoffen is hierbij geen sprake, aldus indiener.

Antwoord: we waarderen dat er door indieners al veel stappen zijn gezet. De omgevingsvisie doet geen uitspraken op bedrijfsniveau. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Overdadige neerslag

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 37 staat: 'Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuur inclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben.'

Indiener benoemd dat het OOB primair geschreven lijkt vanuit de grote droogte in de afgelopen jaren. Nu blijkt overdadige neerslag ook een probleem. Hierdoor ontstaat volgens indiener verzadigde sponswerking en wordt naast wateropslag ook waterafvoer weer een issue.

Indiener vraagt zich af of de OOB hier ook aandacht aan kan besteden. Misschien is er op termijn toch behoefte aan water slurpende planten, aldus de indiener. Indiener is van mening dat het zinvol is om wat flexibiliteit te hebben in de OOB.

Antwoord: de omgevingsvisie is niet geschreven vanuit gebeurtenissen van de afgelopen jaren, maar vanuit lange termijn trends en ontwikkeling die zich voordoen. Er is geen reden tot aanpassing.

Natuurinclusieve landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over natuurinclusieve landbouw. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat alle landbouw natuurinclusief moet worden. Volgens de indiener zijn op locaties verder van de natuur, soepelere richtlijnen voor beregening en bemesting mogelijk.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) vindt ook dat alle landbouw natuurinclusief dient te worden. Dat wil zeggen circulaire landbouw met respect voor de ecologie en milieu, aldus de indiener.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

De gemeente zet in op natuur inclusieve landbouw. Indiener is van mening dat hierin de volgorde en een goede samenwerking met gebiedspartners belangrijk zijn. Grond strategie blijft volgens indiener een van de belangrijkste punten hierin en vergt echt nog een verdiepingsslag.

Antwoord: De gemeente is er zich van bewust dat grondstrategie een belangrijk instrument is, en verdiept moet worden. Dit kan de gemeente alleen met partners zoals grondeigenaren en de Provincie. De uitwerking heeft plaats in een programma en de Provincie en het Waterschap hebben in hun zienswijzen al aangeboden hierin samen op te trekken.

Financiële garantie duurzame landbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er wordt bedoeld met 'er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw'. Indiener vraagt hoe de gemeente omgaat met de gevolgen van deze ontwikkeling. Indiener vraagt zich af hoe de gemeente hierbij garantie geeft voor een financieel duurzame bestendigheid.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw. Aanvullende merken wij op dat de gemeente onmogelijk financiële garanties af kan geven voor de bestendigheid van welke sector dan ook.

Strengere afspraken landbouwactiviteiten rond natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat het wenselijk lijkt om strenge afspraken te maken over landbouwactiviteiten rond natuurgebieden; geen intensieve landbouw, boomteelt, zonnevelden of intensieve recreatiebedrijven. Geen ontwatering, beregening, gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest. En strenge afspraken over bemesting

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Negatieve beeldvorming van de landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat de Omgevingsvisie een negatieve beeldvorming van de landbouw weergeeft. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346043, 1345902, 1345937, 1345922, 1345960, 1346039, 1345902

Indieners zijn van mening dat het Ontwerp Omgevingsvisie gedeeltelijk een negatieve beeldvorming van de huidige land- en tuinbouw weergeeft. De visie presenteert een idealistisch maar onhaalbaar beeld van de agrarische sector en het buitengebied. Volgens indieners lijkt de gemeente de omvang van de blijvende agrarische bedrijven die interesse hebben in het onderhoud van het buitengebied, te onderschatten.

Antwoord: De gemeente Boxtel en daarmee de omgevingsvisie onderkent dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit wordt bij de deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' nadrukkelijk gezegd. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Duurzame bedrijfsvoering (jonge) agrariërs

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de (al) duurzame bedrijfsvoering van agrariërs. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346043, 1345902, 1345937, 1345922, 1345960, 1346039

Indieners geven aan dat de agrarische sector al duurzamer bezig is dan vaak wordt aangenomen, en dat de jonge generatie agrariërs duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan en aan innovatieve

oplossingen werkt. Volgens indieners komt er door Europese en landelijke beperkingen/eisen en mede door deze omgevingsvisie een gebrek aan perspectief en dreigt de jonge ondernemer af te haken. Juist deze jonge generatie moet volgens de indiener ook in 2040 nog kunnen blijven ondernemen in het buitengebied van Boxtel. Daarom moeten volgens indieners de extensieve, de gangbare en de toekomstbestendige agrarische bedrijven mogelijkheden blijven behoud.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat zowel de veehouderij als akkerbouw al sinds jaar en dag bezig is om op een zo'n duurzame manier zijn producten te produceren. Indiener benoemd dat er zijn vele milieu en natuureisen zijn waaraan de landbouw moet voldoen, zowel op Europees als nationaal niveau. Uit de visie lijkt het er volgens indiener op alsof de gemeente nog verder gaat in deze eisen. Door het opleggen van deze eisen kan het economisch niet meer interessant zijn deze producten te produceren en verdwijnt de landbouw uit de gemeente, aldus de indiener. Indiener is van mening dat de gemeente agrarische ondernemers juist zou moeten willen stimuleren en helpen zodat de gemeente zijn bedrijvigheid in het buitengebied houdt en zodat het buitengebied ook onderhouden wordt.

Antwoord: De gemeente Boxtel is blij te horen dat de indieners deze ontwikkeling (bij de jongere generatie) ziet. Dat past binnen de ambitie 'krachtige economie' die ruimte biedt voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie. De gemeente Boxtel onderkent dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit is bij het deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' in de omgevingsvisie reeds opgenomen. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Boomkwekerij

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener (laanboomkweker) is van mening dat bij verdere beperkingen en afname van het aantal land- en tuinbouwbedrijven de economische drager voor het buitengebied dreigt weg te vallen. De laanboomkwekerij zorgt, volgens indiener, voor een diversiteit in het landschap. Door de verschillende soorten bomen en struiken, het gebruik van grasbannen tussen de rijen bomen en rondom het perceel en her der bloemstroken zorgt dit voor een grotere biodiversiteit. Indiener stelt dat het merendeel van de burgers de grote biodiversiteit waardeert.

Antwoord: De gemeente Boxtel en daarmee de omgevingsvisie onderkent dat de landbouw (waaronder de gemeente ook de boomkwekerij toe rekent) een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit wordt bij de deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' nadrukkelijk gezegd. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Dicht bij consument telen en verkopen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het telen dicht bij de consument. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Rond kerk en Orion werkgroep) vraagt zich af hoe de gemeenten het zo dicht mogelijk bij de consument telen, verwerken en verkopen van de producten gaat realiseren.

Antwoord: dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet graag dat er in de ontwerp-Omgevingsvisie meer wordt uitgeweid over de plannen voor de duurzame landbouw en welke producten dicht bij de consument kunnen worden geteeld, verwerkt en verkocht.

Antwoord: we weiden hier in de omgevingsvisie bewust niet verder over uit, dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener heeft ernstige twijfels bij de haalbaarheid en betaalbaarheid van 'local voor local', qua voeding. Het aantal consumenten dat hier extra voor wil betalen, is volgens indiener, zeer beperkt. Als grootste voorbeeld blijkt dat zelfs de Hereboeren nog steeds niet aan hun gewenste aantal deelnemers zit (200). Ook blijkt uit landelijke gegevens dat het aandeel biologisch al vele jaren rond de 4% zit en dit ook niet gaat stijgen. Ik durf zelfs te stellen dat de gangbare landbouw een lagere footprint heeft dan de biologische en dus eigenlijk beter is voor de natuur. De meeste mensen gaan niet meer betalen voor hun eten en zo lang dit goedkoper uit het buitenland in de supermarkt ligt, zijn er geen mogelijkheden om deze trend te veranderen in "local voor local".

Antwoord: we nemen het standpunt van indiener ter kennisgeving aan en dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Waarde landbouwgrond

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet dat er agrarische gronden worden omgezet naar natuurgronden, waardoor er weinig ruimte is voor agrariërs om te extensiveren. Indiener is bang dat als in het plan agrarische gronden om worden gezet, grondeigenaren te maken krijgen met een lagere waardering van deze gronden. Indiener heeft het idee dat met dit plan planmakers de waarde van de gronden bepalen.

Antwoord: concrete maatregelen en grondwaarde vallen niet binnen het kader van de omgevingsvisie. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien landelijk gebied en duurzame landbouw.

Centraliseren groenteteelt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener is van mening dat het centraliseren van de groenteteelt in een volledig beheerste gesloten omgeving niet veel werkgelegenheid oplevert, we wonen toch al met te veel mensen op te weinig grond, aldus de indiener. Alles wat we kunnen weg-automatiseren of alles wat we - voor menselijke inspanning - overbodig maken is meegenomen, aldus indiener.

1. Beperkt of geen gebruik van kunstmest resulteert in beperkte opbrengst. Als er geen kunstmest gebruikt mag worden resteert stalmest in combinatie met groenbemesting (stikstof bindende planten) dus. Indiener vraagt zich af:
 - a. Hoe verhoudt dit zich tot de mogelijkheden voor veeteelt en bio-industrie?
 - b. Hierover geen woord in deze omgevingsvisie. Betekent dit dat dit een 'vrije kwestie' is?
2. Er wordt niet gesproken over veeteelt, veehouderij.
 - a. Waarom niet?
 - b. Zijn er gronden waar alleen maar gras kan groeien? (Wij kunnen geen gras eten. Wij hebben dus grasconverteerders nodig.)"

Antwoord: dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Natuur-centraal wereldbeeld

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener is van mening dat het type wereldbeeld, dat impliciet achter biodiversiteit schuilgaat, getypeerd kan worden als een 'natuur-centraal' wereldbeeld. Indiener vraagt of de gemeente deze mening deelt. Zo nee, welk type wereldbeeld ligt hier volgens de gemeente aan ten grondslag?

Indiener benoemt dat bij een 'natuur-centraal' wereldbeeld je maatregelen neemt die optimaal zijn voor de 'natuur als geheel'. Dit impliceert, dat de gevolgen van het realiseren van je visie nadelig kunnen uitpakken voor de mens'. Bijvoorbeeld hongersnood. Die hongersnood hoeft zich niet meteen te voltrekken in Boxtel of omgeving, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt. Zo nee, waarom niet?

Indiener vraagt of de gemeente Boxtel net als indiener zelf vindt dat de afbouw van kunstmestgebruik in balans moet zijn met een vreedzame en geleidelijke afbouw van de bevolkingsomvang. Zo nee, waarom niet?"

Antwoord: Nee, de gemeente deelt de mening niet. De omvang van de bevolking behoort niet tot de invloedssfeer van de gemeente Boxtel. De gemeente zet in op een gezonde bodem waardoor de voedselproductie minder afhankelijk is van kunstmest. Er ligt overigens niet een specifiek type wereldbeeld aan de omgevingsvisie ten grondslag. In de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie komen juiste alle aspecten van people, planet en profit aan bod.

Permanente bewoning Dennen Noord

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemt dat de permanente bewoning in Dennen Noord stikstof uitstoot geeft door verkeersbewegingen in het buitengebied van Boxtel West. Hiervoor zullen volgens indiener wellicht agrarische bedrijven worden uitgekocht en extra natuur worden aangelegd ter compensatie. Echter de overblijvende agrarische bedrijven in Boxtel West moeten mogelijkheden blijven houden, aldus indiener. Indiener geeft aan dat als dit op plaatsen niet mogelijk of gewenst is, dat er dan een compensatieregeling hiervoor zal moeten komen.

Antwoord: De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen en voorziet dan ook niet in een detailniveau zoals indiener hier bedoelt. Verdere uitwerking van de visie dient plaats te vinden in op

te stellen programma's, zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal Landelijk gebied. De Omgevingsvisie blijft ongewijzigd.

3.5.5 Grondstoffen

Hernieuwbare grondstoffen bouwprojecten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd de volgende passage: 'In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten.' Het gaat hier over 'inkoop en uitvoering van bouwprojecten'. Indiener vraagt zich af over welke bouwprojecten het hier gaat. Alle bouwprojecten, uitgevoerd op grondgebied van de gemeente Boxtel? Of alleen de door de gemeente Boxtel binnen haar eigen gemeentegrenzen uitgevoerde bouwprojecten?

Antwoord: Het is de ambitie om in 2040 bouwprojecten binnen de gemeente op deze wijze uit te voeren. Het betreft de bouwprojecten waar de gemeente vanuit haar bevoegdheid (in 2040) inspraak in heeft.

3.6 Deelgebieden

In dit hoofdstuk van de omgevingsvisie zijn de uitgangspunten beschreven die specifiek voor de deelgebieden gelden. Er wordt hier onderscheid gemaakt tussen stedelijke centrum, robuuste woonwijken, vitale kernen, bedrijfsfuncties, natuurgebieden, beekdalen en landelijk gebied. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het hoofdstuk 'deelgebieden' zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van bovengenoemde categorieën.

3.6.1 Stedelijk centrum

De Dommel door Boxtel

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het beleefbaar maken van de Dommel door Boxtel. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat het heel belangrijk is om de Dommel (door Boxtel) en historische sloten te bewaren, oevers niet te verlagen en beekdalen op te hogen.

Antwoord: Dank voor de suggestie. De gemeente onderstreept het belang van de Dommel door het stedelijk centrum van Boxtel. De uitwerking van het meer zichtbaar maken van de Dommel is geen onderdeel van de Omgevingsvisie maar een apart project. In de uitwerking zal met alle belangen (recreatief, natuurlijk (herstel) van de watergang, ecologie) rekening gehouden worden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

De ambitie om de Dommel meer zichtbaar en beter beleefbaar te maken vindt de indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) goed. Indiener vraagt zich af hoe dat concreet uitgevoerd gaat worden. Het blijft vaag en niet concreet, terwijl hier een grote kans ligt om Boxtel aantrekkelijker voor eigen bewoners en buitenstaanders te maken.

Antwoord: Deze ambitie zal in een uitwerking kunnen plaatsvinden waarbij er een continue afweging met andere ambities voor o.a. natuur(verbindingen) gemaakt zal worden.

Grenzen compact centrum

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) verzoekt in ruimtelijke zin een compact centrum te definiëren en aan te geven wat de grenzen van dat compacte centrum zijn

Antwoord: Dit valt niet in de Omgevingsvisie maar vindt nadere uitwerking in een programma en/of Omgevingsplan.

Dorp Boxtel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) stelt dat Boxtel geen stedelijk centrum heeft. Het is een dorp.

Antwoord: Het centrum van Boxtel onderscheidt zich door stedelijke kenmerken qua voorzieningenniveau, dichtheid, aanwezigheid station etc. ten opzichte van andere gedeelten van Boxtel en andere kernen binnen de gemeente. Er bestaan geen officiële regels over dorp versus stad.

3.6.2 Robuuste woonwijken

Betekenis robuust

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Deelgebieden, robuuste woonwijken'. Robuust is volgens de Van Dale 'sterk, stevig gebouwd', of 'flink, krachtadig' (bijv. robuuste maatregelen). In veel omgevingsvisies komt het woord robuust voor. Het wordt alleen niet duidelijk hoe wij robuust in de eerste betekenis van Van Dale moeten zien in relatie tot woonwijken, aldus de indiener. Dat vraagt volgens de indiener nadere uitwerking en toelichting.

Indiener is van mening, dat in plaats van robuust, veerkrachtig misschien beter op zijn plaats is.

Antwoord: We vinden dit een prima suggestie en vervangen de term door veerkrachtige woonwijken. Op deze worden zowel de fysieke als de sociale aspecten van deze wijken recht gedaan.

Totstandkoming mobiliteitstransitie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Deelgebieden, robuuste woonwijken'. Indiener benoemt dat bij het inrichten van bereikbaarheid wordt uitgegaan van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Indiener vindt het goed om het autogebruik terug te dringen, mits daar een goed alternatief tegenover staat. Indiener verzoekt concreet te maken hoe die mobiliteitstransitie tot stand gaat komen en welke maatregelen daarvoor in de omgevingsvisie worden genomen.

Antwoord: De concrete maatregelen zijn nog niet bekend en worden onderzocht in het kader van het programma Duurzame Mobiliteit.

Combinatie wonen, werken en voorzieningen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op 'zoekgebieden toekomstige woonwijken'. Hier wordt in één adem wonen, werken en voorzieningen genoemd. Dit vraagt om een nadere omschrijving, aldus de indiener. Indiener is van mening dat het niet aan te bevelen is om wonen en werken op deze locaties te combineren, tenzij het bijvoorbeeld voor beroep aan huis is. Voorzieningen zouden volgens indiener gelezen moeten worden als buurtvoorzieningen die het buurtleven bevorderen.

Antwoord: De Noordwesthoek kreeg op de kaart de aanduiding 'Duurzame en passende woonuitbreiding'. Het gebied 'Boxtel-Zuid' de aanduiding 'zoekgebied wonen- werken'. Bij de ontwikkeling van die locaties stellen we een gebiedsvisie op. We kijken dan ook welke voorzieningen noodzakelijk zijn voor de betreffende wijk, maar ook voor de gemeente als geheel. De gebiedsvisie geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats tussen die waarden en de beoogde functies. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een programma.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat 'Het gebied ten zuiden van Boxtel' niet naar een specifiek gebied of locatie verwijst en daarmee te ruim geformuleerd. Dat biedt geen duidelijk inzicht in wat daarmee bedoeld wordt, en dat geeft geen vertrouwen voor de gemeenschap van Lennisheuvel, aldus de indiener.

Antwoord: Het gebied is in de tekst van de omgevingsvisie nader gedefinieerd als het gebied tussen het Dommeldal en de A2 en ter ondersteuning is het gebied indicatief aangegeven op de kaart met de pijlen. De exacte begrenzing is bewust niet aangegeven en is onderwerp van vervolgonderzoek.

3.6.3 Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Dorpsvisie Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk "Vitale kernen, Lennisheuvel". Indiener verzoekt om in de omgevingsvisie op te nemen dat de gemeente in samenwerking met CROLL en de inwoners van het dorp Lennisheuvel een dorpsvisie gaat opstellen. De functie van de dorpsvisie is dat het, voor tien jaar, het afwegingskader wordt voor toekomstige ontwikkeling van Lennisheuvel. Indiener is van mening dat de Omgevingsvisie geen concrete ontwikkellocaties of zoekgebieden op zou moeten nemen.

Antwoord: Voor de beantwoording van deze zienswijze verwijzen wij naar paragraaf 3.3.2.

Compleet verhaal

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat er een compleet verhaal per dorpskern in de Omgevingsvisie hoort. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929, 1345974, 1345987

Indiener is van mening dat een compleet verhaal, per dorpskernen, beter aansluit bij de beleving van bewoners. Waar Boxtel een stadse inslag heeft zullen de kernen een meer dorpse inslag vragen. Dat heeft op vele aspecten invloed. Waar groen in de stad uit parken bestaat, zal dat in de dorpen meer in tuinen en vooral de vrije natuur er omheen zijn. Indiener is het daarom ook absoluut niet eens met de plannen rondom de geplande zonneparken en deze te plaatsen in de vrije natuur.

Antwoord: De gemeente Boxtel onderstreept juist het dorpse karakter van de kernen als kwaliteit die behouden en waar mogelijk versterkt wordt. Toevoegingen van woningen moeten bijvoorbeeld passen bij het eigen groene en dorpse karakter van de verschillende kernen. De (nieuwe) ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Voor wat betreft de zoekgebieden voor wind- en zon, verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1

Tekstvoorstel vitale kernen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp wordt beschouwd als waardevol. Het is de diversiteit van de kernen wat samen met het meer stedelijke karakter van voormalig gemeente Boxtel een aantrekkelijke palet voor de toekomst vormt. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werkkavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn voorzieningen en ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. In de openbare Ruimte zijn voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur belangrijk. Ze versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde en in meer bescheiden mate ook Esch, spelen hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. Voor Esch geldt eindbestemming voor auto verkeer vanuit alle richtingen. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel."

Antwoord: Van tekstvoorstel 1 nemen we de eerste zin aangepast over: Het eigen karakter van elk dorp is waardevol. Het tweede deel is al in aangepaste vorm opgenomen onder 7b Kernkwaliteiten en ziet toe op de gemeente als geheel en niet specifiek op het deelgebied 'Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde'.

Het toevoegen van voorzieningen is overbodig, omdat onder het algemene uitgangspunt 'Aangenaam leven' al is opgenomen dat bij een aantrekkelijke woonomgeving ook passende voorzieningen voor alle kernen horen. Het toevoegen van 'in de openbare ruimte' leidt mogelijk tot een ongewenste beperking. Zo kunnen bijvoorbeeld ook kunst en cultuur in bebouwde voorzieningen plaatsvinden. Het belang van ontmoeting is al genoemd in de eerste zin van de tweede alinea van dit deelgebied. Door de woorden 'met name' gaat het bij toerisme niet uitsluitend over Liempde, maar ook over de kernen Esch en Lennisheuvel en is een tekstaanpassing niet nodig.

De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Een concrete uitspraak dat Esch eindbestemming is voor autoverkeer uit alle richtingen past niet bij een visie op hoofdlijnen. Een dergelijke keuze vraagt om onderzoek naar de consequenties en vraagt om uitwerking in het programma Mobiliteit of concretere gebiedsvisie.

3.6.4 Bedrijfsfuncties

Wandel- en fietsverbinding moeten uitnodigen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk “Bedrijfsfuncties”. Indiener stelt voor toe te voegen dat de wandel- en fietsverbindingen ook uitnodigend en aantrekkelijk (in de zin van beleving) moeten zijn.

Antwoord: In relatie tot bedrijfsfuncties merken we op dat de nadruk ligt op goede en functionele verbindingen, richting en over Ladonk. Uiteraard proberen we waar mogelijk de beeldkwaliteit te verbeteren. Maar de nadruk/prioriteit ligt niet op aantrekkelijkheid in de zin van beleving. De beschrijving 'goede fietsverbindingen' vinden wij daarom beter passend en wijzigen we niet.

Opheffing geluidszonering

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vraagt zich af wat het voornemen voor de opheffing van geluidszonering voor gevolgen heeft voor zittende bedrijven die overmatig lawaai produceren. Het gevolg hiervan is namelijk dat grote lawaaimakers zich dan niet meer kunnen vestigen, aldus de indiener.

Antwoord: Op Ladonk is nu nog voor een zeer beperkt gedeelte sprake van een gezoneerd bedrijventerrein. Grote lawaaimakers zijn bedrijven die alleen mogelijk zijn op een gezoneerd bedrijventerrein. Er bevinden zich al meerdere jaren geen grote lawaaimakers meer op Ladonk. Voor de zittende bedrijven zijn er dan ook geen gevolgen. Er zijn bij de gemeente ook geen initiatieven bekend dat een grote lawaaimaker zich op Ladonk wil vestigen.

Geur- en luchtemissie op Ladonk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat op pagina 36 staat: ‘Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen’. Indiener is van mening dat dit gecompliceerd dient te worden met geur- en luchtemissie.

Antwoord: De zinsnede is bedoeld voor het in de toekomst verwijderen van de geluidzone op Ladonk om de grote lawaaimakers te weren. Ladonk blijft een groot industrieterrein waar bedrijven nu en in de toekomst gevestigd zijn. De bedrijven dienen zich aan de milieuwetgeving te houden en worden hierop gecontroleerd door de Omgevingsdienst.

Vorst C

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over Vorst C. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat Vorst C wordt gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn en dat begin 2018 het Brabants Dagblad een artikel publiceerde over Vorst C met daarin de verwijzing naar een besluit van het provinciebestuur. Dat komt er volgens indiener op neer dat deze locatie niet meer als bedrijvenlocatie ontwikkeld zou worden. Bovendien heeft de gemeente de grond naar aanleiding van dat besluit terug verkocht aan de voormalige eigenaar, aldus de indiener. Indiener vraagt zich af of het besluit van het provinciebestuur gepubliceerd kan worden.

Indiener vraagt zich af waarom de omgevingsvisie terugkomt op eerdere besluit, door gebied Vorst C nu toch als mogelijke werklocatie aan te wijzen. Vervolgens wordt er ook nog aan gekoppeld dat het gebied kan worden ingezet voor zonnevelden. Dat is geen bedrijfsinvulling, dus in dit onderdeel niet op zijn plaats.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan geen uitbreiding van industrie richting de Vorst te willen, maar eerst graag de beschikbare panden te willen benutten. Daarnaast is indiener ook van mening dat het tegenstrijdig zou zijn met zicht op het idee om de gemeente groen of nog groener te maken/ houden en meer recreatie te willen.

Indiener zou Vorst B en C liever niet terug zien in de omgevingsvisie. De reden hiervoor is ook het opofferen van landbouwgrond.

Antwoord: Vorst B (GreenTech Park Brabant) en C zijn al langere tijd in beeld om te ontwikkelen, daarom ook in deze hoedanigheid meegenomen in Omgevingsvisie. Om onder andere lokale bedrijven ruimte te bieden is er nieuw bedrijventerrein nodig, hier is Vorst B voor in beeld. De vrijkomende panden kunnen dan weer opnieuw ingevuld worden. Met de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant op Vorst B wil de gemeente beide; nieuw/groen bedrijventerrein en vrijkomende panden benutten. Voor wat betreft besluiten van de provincie (het is niet duidelijk op welke besluiten indiener precies doelt) verwijzen we indiener naar de provincie. Het gebied bekend als Vorst-C is in de omgevingsvisie gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

De hoogte in bouwen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan en helemaal niet te willen dat er de hoogte in wordt gebouwd, om te voorkomen dat de bewoners aan de Vorst en Brede Heide tegen deze industrie panden aan zitten te kijken.

Antwoord: Bij ontwikkeling (ontwerp bestemmingsplan en inrichtingsplan) op Vorst B wordt er rekening gehouden met de bouwhoogte en ook een groene bufferzone.

3.6.5 Natuurgebieden

Verbinden en verbeteren van natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt het goed dat de omgevingsvisie gericht is op: het verbinden en kwalitatief verbeteren van de natuurgebieden, het vergroten van biodiversiteit, het belang van de beken en beekdalen en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Antwoord: We hechten als gemeente inderdaad veel waarde aan ons groen-blauwe karakter en streven er in onze visie naar om groen en water robuust, verbonden en beleefbaar te houden en te maken in ons landschap.

Bescherming leembossen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat een van de belangrijkste verbindingen om de N2000 status van Kampina te behouden en te versterken de EVZ is (verbinding tussen Dommeldal en Kampina). Indiener vindt dat er extra aandacht en energie (via de visie en bijvoorbeeld via een uitvoeringsplan) voor moet komen. Indiener benoemd dat de bufferzones nog uitgewerk moet worden, maar juist die bufferzones zijn landschappelijk en ecologisch van belang om N2000-doelstellingen in de natuurgebieden te behouden. Daarom moet rond de natuurgebieden geen intensieve landbouw, boomteelt, zonnevelden en intensieve recreatiebedrijven toegestaan worden volgens de indiener. Verder geen onwatering, geen beregening, geen bestrijdingsmiddelen en geen kunstmestgebruik en strenge afspraken. Of dit te vatten is onder de term natuurinclusieve landbouw vraagt de indiener zich sterk af.

Indiener benoemd dat de recreatieve druk op de Boxtelse natuurgebieden al te hoog is. Het is van belang om samen met de terreinorganisaties en particuliere eigenaren te gaan zoneren, aldus indiener.

Indiener benoemd: De Boxtelse leembossen (o.a. De Geelders, De Scheeken en velder) waren en zijn nog steeds Natura 2000-waardig hetgeen helaas destijds niet door de landelijke overheid is onderkend. De Boxtelse leembossen zijn nationaal en internationaal van belang. Het gaat daarbij o.a. over de habitattypen Eikenhaagbeukenbossen en Vochtiggalluviale bossen, aldus de indiener. Voor het eerste (zeldzame) bostype geldt dat in Nederland slechts 20% van het geschatte landelijk oppervlak in Natura 2000-gebied ligt. Andere voor Natura 2000 kwalificerende waarden naast beide habitattypen zijn de soorten zoals wespandief, zwarte specht, middelste bonte specht maar met name de recent aangetroffen vermiljoenkever, wespandief en zwarte specht hebben in de leembossen veruit de hoogste dichtheid vergeleken met alle andere rijke bossen in Nederland. Het is volgens indiener van belang dat deze leembossen versterkt worden en met goede bufferzones beschermd worden.

Antwoord: We danken de indiener voor de verschillende suggesties voor specifieke aandacht voor het belang van verbinden –en versterken en verhogen van de kwaliteit van bestaande natuurgebieden. Dit is een gedetailleerde uitwerking van de Omgevingsvisie, die binnen het programma's Natuur, landschap en biodiversiteit, dan wel gebiedsprocessen (zoals GGA Kampina) opgepakt kunnen worden.

Liempde als cultuurhistorisch super-ensemble

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemt dat Liempde van belang is als cultuurhistorisch super-ensemble. De bijzondere meerwaarde van Liempde zit volgens de indiener niet in de ruime aanwezigheid van bijzondere leembossen, populierenrijen, bolakkers, beekdalen en langgevelboerderijen, maar juist in het feit dat deze waarden als geheel nog aanwezig en beleefbaar zijn en dat de relatie tussen de verschillende waarden ook nog aanwezig is. Indiener vindt dat er via de omgevingsvisie aandacht en stimulering moet zijn voor het versterken van de waarde van Liempde als cultuurhistorisch super-ensemble. De belangrijke Boxtelse en Liempdse kwaliteit zijn volgens indiener de open-akkercomplexen (bijv. Kasteren, Hezelaar, Vrilkhoven, Munsel, Luisseletc.). In 2005 heeft de gemeente een zeer uitgebreid onderzoek door Kortlang en Leenders laten uitvoeren, waarbij Liempde bepaald werd als cultuurhistorisch superensemble. Het is van belang om dit onderzoek als basis voor het behoud van deze waarden te gebruiken, aldus indiener.

Antwoord: De cultuurhistorische waardstelling van Bolle Akkers en Open Akkers in het buitengebied van Boxtel en Liempde, wordt meegenomen in de actualisatie van het erfgoedbeleid. Deze cultuurhistorische gegevens worden meegenomen in het verhaal van gemeente Boxtel.

Wettelijke natuurwaarden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat bij een nieuwe waardering van de ruimte dient te worden uitgegaan van de werkelijk natuurwaarden en niet zoals gebruikelijk als zodanig op de plankaart opgenomen percelen die een compromis zijn tussen natuur en economische belangen.

Het grote gebrek van de tot nu toe gevolgde waarderingmethodiek is volgens de indiener dat uitgegaan wordt van de huidige gebiedswaarde die bepaald wordt door de grillen van de toevallige beheerswijze. De echte gebiedswaarde wordt volgens de indiener mede bepaald door de potentiële natuur en landschaps ontwikkelingswaarde. Daar komt dan nog bij dat de vergaande verstening, versnippering en verrommeling van het buitengebied maken dat agrarische gronden zonder bebouwing een ruimtelijke/landschappelijke bijzonderheid zijn geworden, aldus de indiener. Volgens indiener zijn onbebouwde arealen van groot ecologisch belang voor de migratie van plant en dier. Dit alles maakt dat een gebiedswaardering zoals 'agrarisch zonder waarde' niet meer van deze tijd zijn, aldus de indiener. Bij aanslagen op het buitengebied voor stedelijke uitbreiding of infrastructuur dienen volgens indiener ook de 'gronden zonder meerwaarde' veel zwaarder te worden meegewogen in het kader van mitigatie en compensatie. Dit geldt ook voor hun cultuurhistorische betekenis, aldus indiener. Deze wordt niet alleen in materiele zin bepaald door persistente ruimtelijke elementen zoals kavelgrenzen oude wegen, akkers en of bebouwingen maar ook door het functionele aspect waar de gronden nog steeds agrarisch gebruikt worden zoals dat eeuwenlang het geval was. Er ligt een directe relatie tussen de cultuurhistorie en het Nationale Landschapspark Het Groene Woud. Het eigen gebiedskarakter behouden en herstellen vormt hierbij een hoofdpoging, aldus de indiener.

Antwoord: We danken de indiener voor de suggestie om een andere waarderingmethodiek te ontwikkelen om gebiedswaardes vast te leggen. Dit kan als input worden meegenomen bij nadere uitwerkingen van de Omgevingsvisie, zoals in programma's of het Omgevingsplan.

Financiering nieuwe natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt hoe het aanleggen van nieuwe natuur samengaat met het feit dat het geld voor nieuwe natuur vanuit het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) op is grotendeels op en de gelden uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) niet lijken te komen.

Antwoord: Vanuit het Rijk (en de Provincie) wordt geïnvesteerd in een duurzaam landelijk gebied en in robuuste natuur. Het doel is om de natuur te beschermen en het verlies van biodiversiteit te herstellen. De provincies moeten hier gebiedsplannen voor opstellen. Voor zover de gemeente Boxtel kan beoordelen wordt het proces rondom het BPLG programma van de provincie (en daarboven het NPLG) weer opgestart en zijn er nog steeds gelden beschikbaar en te verdelen.

Stimuleren groenblauwe dooradering

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Volgens indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) is het van belang dat de gemeente Boxtel actief een regeling promoot, al of niet regionaal, waarbij groenblauwe dooradering gestimuleerd wordt. Indiener wil deze actie ondersteunen en waar nodig helpen om dit voor elkaar te krijgen.

Antwoord: We danken de indiener voor het aanbod om te ondersteunen bij de opgave om groenblauwe dooradering in het buitengebied te verhogen. Stimulering van groenblauwe dooradering zal worden opgepakt binnen het Programma Natuur, landschap en biodiversiteit.

Ecologisch netwerk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat een ontwerp van een plaatselijk ecologisch netwerk tot op perceelniveau (met aanduiding van op te lossen ecologische knelpunten) noodzakelijk is om ontwikkelingen die daar van invloed zijn, goed te kunnen sturen. Nog niet bebouwde openingen in lintbebouwingen of bebouwingsconcentraties dienen volgens de indiener gehandhaafd te blijven t.b.v. een te behouden doorkijk naar het buitengebied en de functie als ecologische verbindingscorridor (moet dus deels uitmaken van het plaatselijk eco-netwerk), aldus de indiener.

Antwoord: het past niet binnen het detailniveau van de omgevingsvisie om tot op perceel niveau met aanduidingen van op te lossen knelpunten te komen. We nemen de genoemde suggesties mee voor de nadere uitwerking in programma's.

Percentage voor natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat het wenselijk lijkt om in het buitengebied een percentage vast te stellen voor houtwallen, hagen en rietkragen.

Antwoord: De voorgestelde maatregelen gaan verder en zijn concreter dan wat er nu in de omgevingsvisie staat (het abstractieniveau van de visie). Een percentage of norm voor bijvoorbeeld houtwallen, hagen en rietkragen zijn geen onderdeel van de omgevingsvisie maar kunnen wel uitgewerkt worden in een programma onder de omgevingsvisie. We houden hiervoor ook de

ontwikkelingen voor een mogelijke landelijke Groennorm in de gaten om bij te dragen aan o.a. klimaatadaptatie, biodiversiteit en/of gezondheid.

Gebruik begrip natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het belangrijk is om het begrip 'natuur' correct te gebruiken. Omschrijvingen als het doen van "natuurherstel" en maken van "natuurvriendelijke oevers" zijn volgens indiener niet correct. Het afgraven van oevers voor het maken van de zogenaamde "natuurvriendelijke oevers" is volgens indiener juist natuurvernieling. Indiener stelt dat er wel van 'ecologieherstel' gesproken kan worden, evenals 'bodemherstel' om daarmee de basis van een rivier en of een landschap te herstellen.

Antwoord: De keuze binnen deze omgevingsvisie is gevallen op de woorden 'natuurherstel' en 'natuurvriendelijke oevers'. Dit zijn beide gangbare en geaccepteerde termen en de gemeente wijzigt deze terminologie daarom niet.

Definitie natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) vraag hoe natuur gedefinieerd wordt. Wat onder 'natuur' verstaan dient te worden wisselt nog erg en voert tot onenigheid, aldus de indiener. Om dit op te lossen doet indiener het volgende voorstel: natuur is zo min mogelijk door de mens beïnvloede hoedanigheid. natuurwaarden bestaan uit: abiotische natuurwaarden (waterregiem, bodemstructuur en geomorfologie). Deze vormen het fundament van alle natuurwaarden zoals de biotische (flora en fauna). De derde betekenis is die van de potentiële natuur ontwikkelwaarde.

Antwoord: De term natuur zoals o.a. veelvuldig gebruikt in paragraaf 3.6.5. uit de Omgevingsvisie heeft veelal betrekking op alle gronden die in het omgevingsplan een bestemming natuur hebben. Over het algemeen zijn dit gronden die liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of Natuurnetwerk Brabant (NNB). Dit betreft de fysieke locatie en niet zozeer wat deze natuur inhoudt. We stellen voor om dit in de begrippenlijst te benoemen en de navolgende definitie van het begrip natuur op te nemen.

Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren.

Belasting natuur door recreatie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de belasting van natuur door recreatie. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt dat recreatie ook een belasting geeft voor de natuur. Hierbij kan gedacht worden aan stikstof uitstoot, verkeersbewegingen, afval wat mensen achterlaten en ook wat er door mensen vernield wordt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat de recreatieve druk in de gemeente Boxtel te hoog is. Volgens indiener is het van belang om te zoneren en bijvoorbeeld de schouwpaden niet meer te gebruiken voor recreatie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) benoemd dat er is opgenomen om de recreatiedruk op de Natura2000 gebieden af te nemen door de recreatie te verspreiden binnen de overige natuurgebieden en landelijk gebied. Indiener begrijpt deze aanpak, maar ziet dezelfde bedreigingen en effecten op natuurgebieden. Dit vraagt dus om een zorgvuldige aanpak, ook in samenwerking met de (landgoed)eigenaren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vindt het tegenstrijdig dat er volgens de visie meer recreatie en toerisme in het buitengebied komt, resulterend in een hogere stikstofuitstoot (door meer verkeersbewegingen en activiteiten), terwijl de agrariërs hun uitstoot juist moeten beperken.

Antwoord: De gemeente onderschrijft de zienswijze en streeft ook naar een zorgvuldige aanpak waarbij maatregelen nader worden uitgewerkt in een programma samen met partners in het gebied en andere overheden. Recreatie zou kunnen leiden tot een toename van vormen van belasting op de natuur. De gemeente Boxtel zet voornamelijk in op kleinschalige recreatie en noemt het belang van het station als overstaplocatie voor toerisme. Met het oog op bestaande toerisme wordt o.i. niet ingezet op grootschalige recreatie en bijbehorende effecten in het OER. Op deze manier wil Gemeente Boxtel juist meer ruimte bieden aan agrariërs en landgoederen door het bieden van uitbreidingsmogelijkheid van de functies voor het landelijk gebied. Hoe dit invulling zal krijgen, zal per gebied verschillen en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Vitaal landelijk gebied en programma Recreatie en Toerisme.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat er op pagina 37 staat 'We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan.' Volgens de indiener ontbreekt hier het woordje 'niet' en moet er staan: 'We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek niet toe te staan.'

Antwoord: Er is sprake van een verschrijving. Wij danken de indiener voor de alertheid en passen de zin aan.

Paardensport in natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan dat het mooi zou zijn om meer mogelijkheden te hebben om bv de paardensport/hobby te mogen beoefenen. Indiener ziet dit dan ook graag terug in de omgevingsvisie en zou meer ruimte willen voor recreatie in de natuurgebieden, specifiek de paardensport.

Antwoord: Dit zal veelal zijn uitwerking vinden in de gebiedsprocessen rondom de natuurgebieden, waarbij het "reguleren" van recreatie in de nog vast te stellen bufferzones rondom de natuur kern als doel hebben om de kwetsbare natuur te beschermen. We passen daarom de omgevingsvisie nu niet hierop aan. De gemeente kan bij de uitwerking van de Omgevingsplannen wel ruimte bieden aan paardensport, maar de grondeigenaren niet dwingen om dit toe te staan.

Natuurbeheer bij de kleine Aa

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat het rond het gebied aan de kleine Aa, al een groot gebied getoverd is tot natuur. Dit moest een open natuurgebied zijn. Indiener nodigt uit om eens te gaan kijken hoe het er nu uitziet. Nog 20 jaar verder en het is totaal dicht gegroeid omdat het beheer ervan aan zijn lot wordt overgelaten, aldus indiener.

Antwoord: De betreffende gebieden zijn in bezit en beheer van natuurbeherende organisatie. Het beheer van deze gebieden is geen onderdeel van de Omgevingsvisie.

3.6.6 Beekdalen

Agrarische mogelijkheden binnen beekdalen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over agrarische mogelijkheden binnen beekdalen. Enerzijds zijn indieners tegen intensieve teelt op beekdalen. Anderzijds vragen indieners zich af of er enkel natuurinclusieve landbouw mogelijk is. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel aankijkt tegen agrarische mogelijkheden binnen beekdalen.

Enerzijds tegen intensieve teelt;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

- Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) vindt dat de druk/opmars van de bomenteelt en andere intensieve teelten op de beekdalen teruggedrongen dient te worden. Het kleinschalige cultuurlandschap dient weer prioriteit te krijgen volgens de indiener. Dit om een beekdalindustrielandschap, net als het met stelling-teetten volgepakte Dommeldal (Kleine Dommel) in Nuenen, te voorkomen. Dit geeft volgens de indiener het voorbeeld hoe het juist niet moet.

Anderzijds voor intensieve teelt;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

- Indiener geeft aan dat beekdalen de beste gronden zijn voor de landbouw. Dus als hier het waterpeil wordt verhoogd, krijgt men een probleem. Zeer vruchtbare gronden gaan dan ten onder. Dit mag en kan niet wil je de vruchtbare grond in ere houden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899 en 1345902

- Indieners benoemen dat de vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor de landbouw. Volgens indieners vallen beekdalen onder de meest vruchtbare gronden en worden al decennia bewerkt. Deze gronden zijn minder gevoelig voor droogte en hebben vaak een hoog organisch gehalte door de eeuwenlange bewerking. Deze gronden zorgen voor goede productie en opbrengsten, aldus de indieners. Indieners zijn van mening dat de visie op de beekdalen een grote belemmering is voor bestaande en blijvende bedrijven welke deels hun grond in het beekdal hebben liggen. Indieners benoemen dat de mindere gronden door ruilverkavelingen in Boxtel door de laatste decennia al omgevormd naar natuur of extensieve landbouw. Er is de laatste 20 jaar in Boxtel al 400 Ha van landelijk gebied omgezet in Natuur, aldus de indieners.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345960

- Indiener vindt het belangrijk dat gangbare landbouw, die door de jaren heen al veel duurzamer is geworden en de kringloop al steeds verder heeft gesloten ook in de toekomst mogelijk blijft. Echter wordt hier in het ontwerp omgevingsvisie niet over gesproken, aldus de indiener. Om ook in de toekomst voor het bedrijf van de indiener bestaansrecht te houden, is het volgens indiener belangrijk dat ook in de beekdalen ontwikkeling van boerenbedrijven mogelijk blijft zonder extra beperkingen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

- De grond van indiener valt gedeeltelijk in het beekdal van de Essche stroom. In de ontwerp omgevingsvisie geeft dit veel beperkingen voor de bedrijfsvoering van indiener. Bijvoorbeeld door uitsluiting van gewassen, omdat gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest niet meer mogelijk is. Ook benoemd indiener dat er wordt gezegd dat de meest vruchtbare gronden voor de landbouw behouden worden. Deze gronden liggen volgens indiener zeker ook in de beekdalen waar minder last ondervonden wordt van droogte in de zomer, zodat deze gewassen vaak een hogere opbrengst hebben dan elders.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

- Indiener benoemd zijn percelen die in het beekdal liggen. Zoals nu omschreven in de visie zijn de beekdalen volgens indiener een grote belemmering voor bestaande en blijvende bedrijven. Citaat: "Met oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts". Indiener geeft aan erg geschrokken te zijn van dit citaat en indiener krijgt het gevoel dat de onderneming van indiener niet meer gewenst is in dit gebied. Daarbij lijkt het erop dat de gemeente iedere vorm van verandering binnen het bedrijf of de gebouwen van indiener tegen zal werken. Dit baart indiener grote zorgen.

Antwoord:

De gemeente begrijpt de zorg van de indieners en vindt het spijtig te lezen dat de indieners het gevoel hebben niet meer gewenst te zijn in dit gebied. Vooropgesteld: de omgevingsvisie en omgevingsvisiekaart gaat niet in op perceel niveau of specifieke bedrijven en doet daar geen uitspraken over. Zie ook de algemene beantwoording in hoofdstuk 2 van deze nota. En hoofdstuk 2.1 met de toelichting ten aanzien van duurzame landbouw. Aanvullende in antwoord op de zienswijzen van indieners over landbouw in de beekdalen:

Het klopt dat de gemeente de beekdalen en de meest natte gebieden niet inzet voor nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw en/of het toevoegen van verharding. We gaan uit van een omslag naar duurzame landbouw, waarin water en bodem leidend zijn voor het gebruik van de beschikbare gronden. Intensieve (bomen)teelten zijn naar verwachting derhalve niet passend in de natte beekdalen.

Voor zover gronden in beekdalen niet noodzakelijk zijn voor klimaat(veiligheid) zoals waterberging gaan we ervan uit, dat deze veelal beschikbaar blijven voor de landbouw, bijvoorbeeld in de vorm van grasland. De gemeente stelt ook in de omgevingsvisie dat de meest vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuur inclusieve landbouw. Hiertoe kunnen ook de beekdalen behoren. De nadere uitwerking hiervan volgt in de programma's en deels ook vanuit beleid en regels vanuit de provincie en het waterschap.

Het is dus niet gezegd dat 'er niets meer kan of dat het niet meer gewenst is in dit gebied' en dat de gemeente 'iedere vorm van verandering tegen zal werken' zoals enkele indieners stellen. Veranderingen binnen het bedrijf of de gebouwen van indieners zullen beoordeeld worden of deze klimaat adaptief zijn, passen bij bodem en watersysteem en/of een duurzame of natuur inclusieve landbouw wordt toegepast en op grond van de geldende wet- en regelgeving.

Houtteelt in natte gebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Het bedrijf van indiener heeft goede beekdal gronden in gebruik rondom het Smalwater en de Dommel. Ook liggen er volgens indiener percelen van andere Boxtelse boomkwekers rondom De Dommel in Liempde en de Koevoortseloop. Indiener benoemd dat het bestemmingsplan 'Buiten gebied Boxtel' aangeeft dat er in een zone rondom het Smalwater tussen de Kapelweg een verbod is op houtachtige teelten. De reden hiervoor is dat het een (half) open cultuurlandschap betreft, alsdus indiener. Dit strookt volgens de indiener niet met de Omgevingsvisie waarbij men in lagere en nattere gebieden vaak rondom waterstromen beekdalen nu graag een productie ziet van duurzaam geteeld hout en ander Biobased bouwmaterialen. Dit tast volgens de indiener ook de openheid van het gebied aan en ruikt naar willekeur.

Antwoord: De uitwerking van de Omgevingsvisie in regels vindt plaats in het Omgevingsplan. We gaan ervan uit, dat er een omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt gemaakt, waarbij water en bodem sturend zijn. Bij het opstellen van de Omgevingsplan regels wordt integraal naar een gebied gekeken, waarbij ook cultuurhistorische of landschappelijke waarden, zoals het open akkercomplex ten zuiden van de Kapelweg juist aanleiding kunnen geven om beperkingen aan agrarisch gebruik op te leggen en niet zozeer de ligging in het beekdal.

Ruimtelijke ontwikkelingen in Beekdalen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt het goed dat met het oog op klimaatverandering nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen tegen worden gegaan waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd. Indiener is van mening dat dit met terugwerkende kracht ook geldt bij het bouwen in de pastorietuin in Boxtel wat een belangrijke groene stapsteen is in de verbinding van natuur.

Antwoord: De visie gaat om toekomstige ontwikkelingen richting 2040 en doet geen uitspraken over de aanvaardbaarheid van concrete plannen die onder de Wet ruimtelijke ordening in procedure zijn gebracht.

Waterkwaliteit

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de waterkwaliteit in de Beekdalen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902 en 1346039

Indiener is van mening dat oppervlaktewater zoals De Dommel en Smalwater/ Kleine Aa in Boxtel vaak ook vervuild is door lozingen van niet agrarische bedrijven, al dan niet uit België, dat via de Kempen door Boxtel stroomt of door overstorten van riolen bij grote hoeveelheden regen.

Onderstaande heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt dat vervuiling van water vaak al elders vandaan komt, zoals niet agrarische bedrijven uit de Kempen en België. Dit alles stroomt wel door Boxtel den Dommel / Kleine Aa. Vaak zitten er ook nog overstorten op, aldus indiener.

Antwoord: De invloed van vervuiling door industrie wordt meegenomen in het beleid van de waterschappen, echter hebben we in Boxtel geen directe invloed op deze vervuiling. Overstorten vanuit de riolering zijn sterk verminderd vanwege de hogere eisen die we hebben om over te mogen storten. Er is veel regenwater afgekoppeld van het riool, waardoor er minder overstorten plaatsvinden. Hiermee wordt voldaan aan de eisen. Een enkele overstort heeft een tijdelijke lokale impact, maar is minder erg dan een constante vervuiling. De invloed van chemische gewasbeschermingsmiddelen is separaat te meten en is een constante aanvoer. Wat betreft de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater hanteren we de (Europese) normen (KRW). In het landelijk gebied zijn met name de provincie en Waterschappen hiervoor aan zet. Door in de omgevingsvisie de omslag naar natuur inclusieve landbouw en het nemen van inrichtingsmaatregelen op te nemen, zetten we in op de verbetering van de waterkwaliteit op ons eigen grondgebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener is bang de schuld te krijgen als de doelen van de waterkwaliteit niet gehaald gaan worden, terwijl het overgrote deel van het water door de Essche stroom en waterschapssloten in het gebied komt. Indiener vreest hierdoor extra maatregelen opgelegd te krijgen terwijl indiener er al veel aan doet om de waterkwaliteit goed houden en zo mogelijk te verbeteren. Ook waterpeil verhogingen in het gebied zullen een negatief effect hebben op de uitspoeling van nutriënten, om nog maar niet te spreken over wat er gebeurt als er water uit de stromen op ons land komt.

Antwoord: Niemand krijgt de schuld, tenzij er aantoonbaar bewuste lozingen op of in de bodem of op oppervlaktewater plaatsvinden. De bijdrage van de gemeente aan de KRW-richtlijnen is erop gericht om te zorgen dat het oppervlaktewater niet zwaarder vervuuld de gemeente verlaat dan dat het de gemeente is binnengekomen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat De Groote Waterloop in Liempde al jarenlang aandacht krijgt als EVZ-verbinding (tussen Velder De Scheeken en het Dommeldal) en deze toch niet optimaal functioneert. De kwaliteit van het water (door overstorten en A2-rijksweg-water) schiet volgens indiener te kort en de ecologische natuurzone is te smal, waardoor aanliggende landbouwpercelen te veel invloed hebben op de kwaliteit en het ecologisch belang van de Groote Waterloop. Indiener benoemd dat afkoppelen van het oppervlaktewater van de A2 opgenomen zou kunnen worden als uitvoeringsactie. Dit is volgens indiener noodzakelijk vanwege de vervuiling die nu direct in de Groote waterloop stroomt. Indiener benoemd dat er maar weinig waterlopen zijn die volledig in één gemeente liggen. Hier kan de gemeente Boxtel dus het verschil maken door via de omgevingsvisie actie te ondernemen (bijvoorbeeld via een uitvoeringsplan) om de Groote Waterloop tot een volwaardige ecologische verbinding te maken, aldus de indiener.

Antwoord: Gemeente en waterschap werken momenteel reeds aan (her)inrichting van EVZ Groote waterloop. De uitvoeringsactie(s) rondom afkoppeling, dan wel gebruik van het tunnelbakwater van de A2 bij Best in de Scheeken is een project waar meerdere partijen (en gemeente) bij betrokken zijn en is te gedetailleerd voor de omgevingsvisie.

Beekdal als leembosverbinding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat Leembossen voor Boxtel van belang zijn. Daarom is het volgens indiener van belang dat het functionele leembosareaal toeneemt. Enerzijds kan dit door hydrologisch herstel en areaaluitbreiding, anderzijds kan dat door de leembossen met elkaar te verbinden en ze te integreren in het bekensysteem. Een logische verbindingsroute is volgens de indiener via het Dommeldal. Dat kan goed functioneren wanneer de leembossen ecologisch met het Dommeldal verbonden zijn en wanneer het Dommeldal ook als goede leembosverbinding is ingericht. Het is van belang om de beekdalen in te richten als goede leembosverbinding, aldus de indiener.

Antwoord: De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Het uitbreiden van het leembosareaal en het verbinden van de leembossen vormt een nadere invulling van hiervoor benoemde uitgangspunten in de Omgevingsvisie. De suggesties worden meegenomen bij de uitwerking in de programma's Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal landelijk gebied.

Afmeting beekdalen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de afmeting van de beekdalen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemt het belang dat een beekdal ook kwantitatief weergegeven wordt. Indien een beekdal ecologisch optimaal moet functioneren dan is een breedte beekdal van belang, dat wil zeggen ten minste 750 meter, aldus de indiener. Dit is volgens indiener ook voor de beleving van een beekdal van belang. De beekdalen zijn een van de belangrijkste sterkten van het Boxtelse landschap. Door juist de sterkten te versterken krijgt Boxtel volgens indiener een betere identiteit en wordt het landschap en de ecologie versterkt. Door een breed én ecologisch beekdal is er minder uitspoel van meststoffen en bestrijdingsmiddelen en kunnen de laatste riooloverstorten gesaneerd worden, aldus de indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of de verschillende beken en lopen binnen de gemeente niet meer ruimte moeten krijgen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) benoemd dat in de omschrijving van deelgebied Beekdal is opgenomen dat nieuwe ontwikkelingen (bouwwerken of verhardingen) in de beekdalen worden tegengaan. Indiener vraagt zich af hoe dit vervolg krijgt en waar de begrenzing van de beekdalen ligt. Indiener is van mening dat dit om een nadere uitwerking en bovenal ook duidelijkheid vraagt. Indiener vraagt zich af wat hiervan de effecten voor de landgoederen zijn.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt dat in de Omgevingsvisie ontbreekt hoe groot een beekdal is en wat er gebeurt om de waterkwaliteit te verbeteren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345936

Het bedrijf van indiener ligt tegen het beekdal van de Dommel en de Grote Waterloop aan. Indiener stelt dat de ingetekende pijl, op de kaart, veel breder is dan in de huidige situatie. De ingetekende pijl geeft een groot gebied aan, in het net genoemde beekdal, als toekomstige verbindingzone.

Antwoord: Beekdalen zijn indicatief weergegeven in de Omgevingsvisie. De precieze (benodigde) omvang voor specifieke doelstellingen zoals klimaatadaptatie (berging) en/ of natuurdoelstellingen zijn onderdeel van een nadere uitwerking in programma's zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit, dan wel de regels in het omgevingsplan.

Achterliggend doel in Beekdalen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat het achterliggende doel is in de Beekdalen. Indiener benoemt het volgende; als het doel is dat de waterkwaliteit in de beek omhoog moet dan kunnen we dit onderschrijven en zullen we daaraan moeten werken. Hiervoor zal dan ook gemeten moeten worden wat de bijdrage is van bijvoorbeeld de agrarische sector om vervolgens ook de juiste stappen te kunnen zetten. Het wordt nu niet duidelijk wat het doel is. Nu kan het gelezen worden alsof er enkel natuurinclusieve landbouw mogelijk is.

Antwoord: Het achterliggende doel in de beekdalen is dat er een gezond en duurzaam water- en bodemsysteem bestaat en verdere achteruitgang wordt voorkomen door te werken aan systeemherstel. Hiermee sluiten we aan bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. De omgevingsvisie geeft aan dat de meest vruchtbare gronden zoveel als mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw. Dat kan natuurinclusieve landbouw zijn. In ieder geval een vorm van duurzame landbouw waar verstoring van de bodem en het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen.

3.6.7 Landelijk gebied

NNB-grens

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de grenzen van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Enerzijds zijn indieners voor uitbreiding van het NNB. Anderzijds vinden indiener dat de huidige NNB-grens gehandhaafd moet worden. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Enerzijds voor uitbreiding NNB;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

- Volgens indiener (Beraad de verborgen Buitens) liggen er veel kansen om het Natuur Netwerk verder uit te breiden, robuuster te maken en nieuwe natuur (NNB en ONNB) te realiseren, aansluitend op bestaande oude natuurstructuren in lijn met de gemeentelijke ambities. Indiener stelt voor om in aanvulling op de tekst dit explicieter te maken o.a. bij de uitgangspunten onder het kopje Aangenaam Leven, als ook in de nadere omschrijving van de deelgebieden en dan specifiek Landelijk gebied.

Anderzijds tegen uitbreiding NNB;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345936

- Indiener vindt dat de huidige NNB-grens duidelijk gehandhaafd moet blijven en niet uitgebreid mag worden ten koste van de schaarse landbouwgrond. Die grond is namelijk mede ook een huiskavel waar de koeien op weiden, als dus indiener.

Antwoord: De grote groene pijlen met de aanduiding 'natuur verbinden en landschap versterken' zijn indicatief en niet bedoelt als harde grens tussen natuur en landbouw en relateren dus ook niet aan het NNB-gebied. De gemeente kan in de toekomst wel meewerken aan uitbreiding van NNB –en ONNB -gebieden, maar de provincie is hierin bevoegd gezag.

Recreatie in het landelijk gebied

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over recreatie in het landelijk gebied. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat recreatie goed is, maar dat vaste woonverblijven (zoals het er nu aan toe gaat) daar niet onder valt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346050

Indieners vinden dat (de ontwikkeling van) recreatieve functies geen belemmering mogen vormen voor groei en ontwikkeling van de gangbare agrarische bedrijven.

Antwoord: Het landschap van onze gemeente is afwisselend: verschillende functies krijgen een plek in het landschap. Ook agrarische functies en recreatieve functies. De gemeente Boxtel neemt een positieve houding aan tegenover initiatieven/initiatiefnemers die passen binnen de omgevingsvisie en een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten en ambities van de gemeente. Bij een concreet initiatief wordt ook altijd naar de geldende wet- en regelgeving gekeken en bij de belangenafweging worden ook de belangen van naburige (agrarische)bedrijven meegewogen. Vaste woonverblijven (gemeente veronderstelt dat indiener hier 'permanente bewoning van recreatiewoningen' mee bedoelt) zijn in beginsel niet wenselijk.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1345902

Indiener is van mening dat toerisme en recreatie afhankelijk is van de behoefte uit de markt en ook een verdienmodel dient te hebben Dat de voormalige camping Dennenoord een recreatiepark is geworden waar heden ten dage nagenoeg alleen maar permanente bewoning is geeft aan dat er bedrijfsmatig moeilijk een verdienmodel is, aldus indiener. Indiener geeft aan dat kleinschalige recreatie als nevenactiviteit prima is, zolang dit geen belemmering geeft voor de gangbare agrarische bedrijven.

Antwoord: Zo staat het ook verwoord in de omgevingsvisie: Recreatie en toerisme worden een belangrijke economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Uiteraard worden plannen en initiatieven op economische haalbaarheid geschat maar dat is niet het detailniveau van de omgevingsvisie om daar een uitspraak over te doen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener geeft aan dat als er meer recreatie, natuur, wandel- en fietspaden in het buitengebied komen, dit ook veel meer mensen met zich mee brengt. Dat geeft ook een extra drukte in het buiten gebied, met extra auto's en fietsers. Op parkeerplaats De Roond staat op een mooie dag de straat al helemaal vol geparkeerd. Zo vol dat doorgang voor hulpdiensten bijna niet mogelijk is. Als er nog meer verkeer en mensen komen recreëren, geeft dat ook enorme belasting voor die mensen die hun werk in het buitengebied hebben. Indiener vraagt zich af hoe dat wordt opgelost.

Antwoord: Wij herkennen het als aandachtspunt en dit zal meegenomen worden in de verdere uitwerking in programma's Recreatie en Toerisme en Vitaal landelijk gebied. De genoemde locatie heeft nadrukkelijk aandacht in het lopende gebiedsproces rondom de Kampina.

Lage ruimtelijke kwaliteit buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd een probleemanalyse in relatie tot de lage ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. Met name de versteningsstroom die plaatsgevonden heeft, is de veroorzaker hiervan, volgens indiener. Deze heeft tot een vergaande versnippering van ruimte en functies gevoerd met een sterke verrommeling als bijkomend gevolg. Veel van de verstening heeft volgens indiener ook plaats gevonden op verkeerde landschaps-ecologische plaatsen met fatale barrieregevolgen.

Antwoord: Bedankt voor uw probleemanalyse. In de omgevingsvisie streven wij ernaar om deze verharding (door indiener 'verstening' genoemd) tegen te gaan door nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegen te gaan.

Verstening van het buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat in algemene zin het buitengebied dermate intensief versteend is dat in ieder geval een verdere belasting met nieuwvestigingen of grootschalige uitbreidingen ongewenst is. Hiervoor moet volgens indiener een stringent handhavingsbeleid gevoerd worden. Dit op basis van een integraal afgewogen kaart van de gehele bebouwingsstructuur met de aanduiding van toegestane en ongewenste bouwkavels met prioritering t.b.v. een beleid van actieve sanering/amovering, aldus de indiener. Ook de functieverandering bij stoppende agrarische bedrijven verdient volgens indiener bijsturing om de bedrijfsgebouwen voor opslagdoeleinden toe te staan. In plaats van een begin te maken met de zo noodzakelijke ontstening blijven de stallen en schuren dan ten eeuwigde dagen gehandhaafd, aldus de indiener.

Antwoord: In de omgevingsvisie streven wij ernaar om deze verharding (door indiener 'verstening' genoemd) tegen te gaan door nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegen te gaan. Voor vrijkomen agrarische bebouwing wordt specifiek beleid opgesteld, zie ook paragraaf 2.1 van deze nota.

Coöperatief verband

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het goed om te lezen dat de landbouw belangrijk blijft als landschappelijke drager en als voedselproducent. Indiener vraagt wat er wordt bedoeld met dat een coöperatief verband

mogelijkheden biedt. Veel boeren, tuinders en kwekers werken reeds in coöperatief verband m.b.t. bijvoorbeeld inkoop, grond, afzet en machines.

Antwoord:

Met coöperatief bedoelen we initiatieven zoals Herenboeren. Daarnaast zijn er initiatieven mogelijk vanuit het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. Op dit moment loopt een subsidietraject (LEADER) voor het gebied het Groene Woud waaronder het grondgebied van Boxtel. Tot 7 januari 2025 kunnen subsidieaanvragen worden ingediend gestoeld op:

- betekenisvol bijdragen aan een gezonde leef- en werkomgeving;*
- karakteristieke waarden van natuur, landschap, erfgoed en betrokkenheid van bewoners en bedrijven;*
- balans met een duurzame economie.*

Programma landelijk gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) geeft aan dat het de gemeente siert dat er de komende jaren wordt gewerkt aan een programma Landelijk gebied. Om dit succesvol te laten verlopen en ook daadwerkelijk doelen te kunnen behalen, is volgens de indiener van belang dat er niet aan de voorkant al allemaal randvoorwaarden opgelegd worden waardoor het speelveld te klein wordt. De sector heeft volgens de indiener veel ambities maar het moet wel realistisch zijn om stappen te kunnen zetten, waarbij de knelpunten helder gemeten en geformuleerd zijn.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied.

Ruimtelijke dilemma's landelijk gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat een groot gedeelte van hetgeen wat in de omgevingsvisie beschreven staat, hele goede en mooie vergezichten zijn. Het is echter redelijk gemakkelijk om deze op te schrijven en hiervan een plaatje te maken, aldus de indiener. Tevens zijn de verschillende plaatjes volgens indiener ook best uit leggen. Op de erven van de leden van ZLTO komen de verschillende plaatjes en vraagstukken samen wat zorgt voor grote dilemma's, aldus de indiener. Indiener is van mening dat in de omgevingsvisie hier ook wat over gezegd moeten worden.

Antwoord: Hetgeen nu is opgeschreven in de omgevingsvisie is passend bij het abstractieniveau van een omgevingsvisie. We onderschrijven dat als het concreter wordt/ ontwikkeling op bedrijfsniveau de keuzes en dilemma's ook tastbaarder en lastiger worden. Dit zal nader uitgewerkt moeten worden in programma's en plannen, zie paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied.

Geen belemmering agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die uiten dat agrarische bedrijven geen belemmeringen mogen ondervinden door nieuwe ontwikkelingen. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346043

Indieners zijn van mening dat overige agrarische bedrijven geen belemmeringen mogen ondervinden door de nieuwe ontwikkelingen zodat agrarische bedrijven tot en na 2040 ook met een groot diversiteit aan bedrijven in Boxtel nog een bestaansrecht hebben.

Antwoord: Zoals opgenomen in de omgevingsvisie blijft de landbouw wat de gemeente betreft een landschappelijke drager als voedselproducent en zijn er daarnaast ook mogelijkheden voor verbreding met andere functies zoals agrarisch natuurbeheer en recreatie. Kortom, een diversiteit aan bedrijven in de woorden van de indiener. Het kan bij nieuwe ontwikkelingen nooit worden uitgesloten dat deze invloed hebben op agrarische bedrijven en vice versa. Ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 2.1 van deze nota.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener vraagt zich af hoelang indiener nog melkveehouder kan zijn. Er moet in het buitengebied het één en ander komen zoals natuur inclusieve landbouw, beekdalén, de zonneweide, nattere bodems voor populier bossen en extra natuur. Dit zijn allemaal projecten waar grond voor nodig is. Maar voor de melkveehouder heeft indiener ook gronden nodig. Volgens indiener blijft daar weinig ruimte voor over, zeker als we naar een natuur inclusieve melkveehouderij willen gaan.

Antwoord: een melkveehouderij en agrarische natuurbeheer en/of recreatief medegebruik staan volgens de gemeente zeker niet per definitie op gespannen voet met elkaar. In tegendeel. Ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 2.1 van deze nota.

Agrarische sector ondergesneeuwd

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Volgens de indiener lijkt de agrarische sector wat ondergesneeuwd te worden onder natuur, toerisme, wandelgebied voor andere inwoners, belang van landgoederen, zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap, coöperatie van amateurboeren en burgers.

1. Deelt de gemeente deze constatering?
2. Zo niet, waarom niet?
3. Waar is de agrarische sector in de OOB?
4. Het lijkt alleen te gaan om akkerbouw op volle grond en dan alleen in circulaire, kunstmest- en water-zuinige vorm.
 - a. Is de gemeente het hier mee eens?
 - b. Zo nee, waarom niet?
5. Waarom geen aandacht voor kassen en andere industriële groente- en fruit verbouw?
6. Waar is onze voedselvoorziening en die van onze burenen?
7. Hoe zit het met bio-industrie?
8. Waar moet de wat belastender industrie/bedrijvigheid naar toe?
9. Moet Boxtel ook niet een deel hiervan op zijn schouders nemen? Je kunt immers niet alle vervelende zaken op een ander afschuiven
10. Waarom geen aandacht voor industriële landbouw:
 - a. slafabriek;
 - b. boontjesfabriek;

Antwoord: de gemeente deelt de constatering niet dat de agrarische sector is 'ondergesneeuwd'. Op verschillende plekken in de omgevingsvisie komt deze terug, en specifiek in het deelgebied landelijk gebied.

We verwijzen verder naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw.

Agrarisch natuurbeheer

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over agrarisch natuurbeheer. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat agrarisch natuurbeheer een interessante aanvulling kan zijn, maar geen vervanging kan zijn van het hoofdinkomen. Op die manier kan het volgens indiener ook niet geschetst worden in het stuk. Indiener vindt dat hier een financiële doorrekening gemaakt moet worden, om een juiste afweging te maken van de opbrengsten t.o.v. de investering.

Antwoord: in de omgevingsvisie wordt niet aangegeven dat agrarisch natuurbeheer het hoofdinkomen zou zijn, maar wordt het juist als voorbeeld genoemd van een alternatieve inkomstenbron. We verwijzen verder naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage: 'Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.' Indiener vraagt zich af:

1. Wat wordt verstaan onder 'agrarisch natuurbeheer'?
2. Wat levert het op voor wie?
3. Wie betaalt het?"

Antwoord: Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap. We voegen deze definitie toe. Agrarisch natuurbeheer levert voordelen op voor natuur en landschap en een aanvullende (alternatieve) inkomstenbron voor agrariërs. Hiervoor bestaan reeds verschillende subsidiemogelijkheden. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet graag meer focus op het betrekken van agrarische bedrijven bij het eventuele natuurbeheer van nieuwe natuurgronden. Indiener merkt op dat in de praktijk natuurgronden vaak slecht beheerd worden, waardoor de onkruiddruk bij aangrenzende agrarische bedrijven omhooggaat.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vraagt zich af hoe, in de toekomst, de kosten voor natuurbehoud betaald zullen worden. Indiener verwacht in de gemeente Boxtel een groot aantal stoppers onder de agrariërs, meestal omdat een opvolger ontbreekt. Indiener schat dat dit zeker 40% gaat zijn in de komende 10 jaar. Indiener is van mening dat als we over 10 jaar nog een vitaal en leefbaar buitengebied willen hebben, er zuinig omgegaan moet worden met de agrariërs die er nog zijn.

Antwoord: De gewenste omslag naar meer natuurinclusieve landbouw en hiermee samenhangende verdienmodellen, dan wel agrarisch natuurbeheer kunnen hieraan bijdragen. Naar verwachting zal natuurinclusieve landbouw ook meer ruimte per agrariër vragen. Dit zal een nadere uitwerking vinden in het Programma Vitaal landelijk gebied. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota.

Bufferzone Kampina

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt waar de bufferzone rond de Kampina vandaan komt. Indiener benoemd dat er op dit moment een GGA proces loopt voor de Kampina en Oisterwijkse Bossen en Vennen, waar de gemeente Boxtel ook bij aangehaakt is. Indiener vraagt welk pad de gemeente voor ogen heeft om de bufferzone te realiseren en hoe dit samenhangt met de GGA. Volgens de indiener heeft de bufferzone een nadelig effect op het bereiken van de doelen omdat dit niet de focus heeft op doelbereik maar uitgaat van middelvoorschriften. Indiener benoemd daarbij dat het niet duidelijk is wat er wordt bedoeld met bijvoorbeeld 'transformatie landelijk gebied', wat het erg ingewikkeld maakt om hier conclusies uit te trekken waardoor interpretatieverschillen op de loer liggen en ontwikkeling stagneert.

Antwoord: De bufferzone is indicatief op de kaart van de Omgevingsvisie opgenomen en is gebaseerd op de deelgebieden kaart, die gebruikt wordt binnen het reeds lopende GGA-proces. Het gaat hier derhalve niet over het realiseren van een bufferzone maar om het benoemen van het gebied, dat onlosmakelijk onderdeel is van het GGA-gebiedsproces. De doelstellingen van het GGA-proces zullen sturend zijn op de ontwikkelingen in dit gebied. We verwachten, dat de transformatie naar natuurinclusieve landbouw en de principes van bodem en watersturend een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen voor de Kampina.

Zonnepark in de bufferzone Kampina

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Landelijk gebied'; Hier staat de zin 'Wordt verder uitgewerkt in Programma Landelijk Gebied'. Indiener benoemd dat bufferzones rondom Kampina ook onderdeel zijn van het landelijk gebied en omdat er zonneparken in de bufferzone van De Kampina gepland zijn, kan een zonnepark niet ontwikkeld en/of vergund worden voordat hierover nader onderzoek is gedaan in het kader van Programma Landelijk Gebied.

Antwoord: Indiener geeft aan dat 'zonneparken in de bufferzone van De Kampina gepland zijn' echter dit is ten onrechte want deze zijn hier niet gepland. Het kan zijn dat de indiener de scenariokaart (waar wel nog een zoekgebied voor zonne-energie op staat) verward met de definitieve omgevingsvisiekaart.

Noordelijke landgoederencluster

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat het gehele noordelijke landgoederencluster een essentiële rol vervult in de verbinding met de bekendere grotere natuurgebieden, mede door de aanwezige verbindende waterstructuur (Essche Stroom en Dommel). Dus ook de gronden van de aanpalende landgoederen van leden van het Beraad die net buiten de gemeentegrenzen van Boxtel liggen. Bovendien is indiener van mening dat dit op een nog hoger abstractie niveau moet worden

bekeken in verband met de winst die ligt in de verbinding van het landgoederencluster met de natuur en duurzame landbouw van de aanpalende gemeenten. Dit betekent volgens indiener dat ook de grotere natuurgebieden buiten de gemeente Boxtel moeten worden betrokken.

Antwoord: wij zien deze rol ook en derhalve zijn deze gebieden veelal onderdeel van de "natuurgebieden" en zones "natuur verbinden en landschap versterken" in de omgevingsvisie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Het noordelijke landgoederencluster bevindt zich in het beekdal van de Essche Stroom en Dommel welke aan de noordzijde (net buiten gemeente Boxtel) uiteindelijk samen komen. Indiener (Beraad de verborgen Buitens) erkent het belang en de rol van dit gebied in waterbuffering als een belangrijk kwaliteit. Tegelijkertijd vraagt indiener aandacht voor een aantal zaken:

- Zowel binnen het Waterschap, provincie als gemeente worden deze gronden gezien als de oplossing voor het drooghouden van steden en dorpen, maar men gaat voorbij aan de bewoners en gebruikers binnen deze beekdalen.
- Indiener vraagt zich af hoe omgegaan wordt met wateroverlast, afwaardering van gronden, mogelijk verhuizen van bedrijven en compensatie voor het gebruiken van deze beekdalen als opvangbak.
- Indiener vraagt zich af hoe omgegaan wordt met de rotzooi en het vervuilde slib wat achterblijft.

Antwoord: In de Omgevingsvisie wordt niet ingegaan op concrete maatregelen die nodig zijn om aan de visie en ambitie te voldoen. Deze zullen deels worden uitgewerkt in gemeentelijke programma's, maar vallen met name onder de bevoegdheid van het waterschap. Afwaardering van gronden kan vallen onder nadeelcompensatie (voorheen: planschade) hiervoor vormt de Omgevingswet het wettelijke kader. Wel moet er in ogenschouw worden genomen dat een beekdal naar haar aard een gebied is waar water zich verzameld en waar in het gebruik dus rekening mee kan worden gehouden. Ook dient in ogenschouw te worden genomen dat er een gemiddelde overstromingskans is van 1 x in de 100 jaar. Dat is geen jaarlijks terugkerende overlast en/of vervuiling van het gebied. Wel kunnen de risico's toenemen als gevolg van klimaatverandering.

Gebiedsaanpak landgoederencluster

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Het landgoederencluster is verdeeld over drie gemeenten en dit vraagt volgens indiener om een gebiedsaanpak, in samenwerking met naburige gemeenten. Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat hierin aandacht moet zijn voor een goede balans tussen de rol van de bekendere natuurbeherende organisaties, én de rol van de particuliere (landgoed)eigenaren.

Antwoord: Een gebiedsproces waar het landgoederencluster onderdeel van uit maakt en diverse ambitie en doelstellingen van de Omgevingsvisie opgepakt worden zou onderdeel zijn van een nadere uitwerking in een gebiedsprogramma.

Cultuurhistorische waarden landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat de cultuurhistorische waarden van de verschillende landgoederen binnen het landgoederen cluster onvoldoende worden benoemd, erkend en daarmee onvoldoende worden gebruikt. Om dit beter te borgen stelt indiener voor dit explicieter

te benoemen in de Omgevingsvisie, onder andere in de omschrijving van de deelgebieden, specifiek bij Landelijk gebied.

Antwoord: in de omgevingsvisie staat onder landelijk gebied al het volgende opgenomen: "Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving." Hiermee komen deze aspecten al expliciet aan bod. De landgoederen en cultuurhistorie zijn daarnaast ook specifiek benoemd onder het kopje 'Kwaliteiten' in de omgevingsvisie.

Benoemen Boxtelse landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat de tekst moet worden aangevuld met alle Boxtelse landgoederen, dus ook Wilheminapark, én Halse Barrier. En waardevol te vermelden de aangrenzende landgoederen in dit gebied - net buiten de gemeentegrenzen van Boxtel - zoals Zegenrode, Zegenwerp, Bleijendijk en Beukenhorst.

Antwoord: We danken u voor deze goede suggestie. We passen de tekst aan en voegen Wilhelminapark en Halse Barrier toe aan de tekst met de mededeling, dat het cluster noord-westelijk overloopt in aangrenzende landgoederen.

Ontwikkelen landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener is voornemens een ruimtelijke, landschappelijke en natuurlijke kwaliteitsimpuls te geven aan zijn landgoed. Deze kwaliteitsimpuls bestaat onder andere uit het versterken van de bestaande natuur- en landschapskwaliteiten. Maar ook uit het realiseren van waterdoelen en het herstellen van de aanwezige cultuurhistorie, aldus de indiener. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het herstellen van de oude cultuurhistorische bebouwing; een beperkte rode ontwikkeling ter ondersteuning van de blauwe en groene functies op het landgoed.

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie veel mooie aanknopingspunten bevat voor de gewenste ontwikkelingen op landgoed het Wilhelminapark. Door het realiseren van nieuwe natuur, revitaliseren van bos- en watersysteem, introduceren van natuurinclusieve landbouw wil indiener op het landgoed een aantal gemeenschappelijke elementen daadwerkelijk realiseren.

Indiener benoemd dat landgoed Wilhelminapark vroeger bestond uit een agrarisch landgoed met vier bouwconcentraties. Deze zijn in de loop der jaren verloren gegaan. Het landgoed (de indiener) zou op basis van voorgaande graag aan de slag willen, binnen de voorwaarden die passen bij de huidige tijd, omgeving en met de kennis van nu, met als doel de omgevingskwaliteit te versterken.

Antwoord: Wij nodigen indiener uit plannen te ontwikkelen die bijdragen aan de ambities van de omgevingsvisie en de kernkwaliteiten van de gemeente Boxtel.

Landelijk gebied omgezet in natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener geeft aan dat er de laatste 20 jaar in Boxtel al 400 ha. van landelijk gebied naar natuur om is gezet. Indiener benoemd enkele percelen die omgezet zijn naar natuur, maar vroeger nog voor landbouw in gebruik zijn geweest.

Antwoord: Gemeente dankt indiener voor deze getallen en informatie.

3.7 Het OER

OER staat voor omgevingseffectrapport, een milieueffectrapport die bij een omgevingsvisie wordt opgesteld en waarin naast de milieuaspecten ook sociale en economisch aspecten worden meegenomen. Nieuw beleid uit de omgevingsvisie kan namelijk leiden tot belangrijke veranderingen. Dit is in beeld gebracht in het OER.

Stikstofuitstoot door recreatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener geeft aan dat flinke uitbreiding van recreatie ook grote belasting geeft in de natuur en leidt tot een hogere stikstof uitstoot door verkeersbewegingen in het buitengebied.

Antwoord: Recreatie zou kunnen leiden tot een toename van de door de indiener benoemde vormen van belasting op de natuur. De gemeente Boxtel zet voornamelijk in op kleinschalige recreatie en noemt het belang van het station als overstaplocatie voor toerisme. Met het oog op bestaande toerisme wordt o.i. niet ingezet op grootschalige recreatie en bijbehorende effecten in de Omgevingseffectrapportage.

Externe veiligheid spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) verzoekt voor het aspect Externe Veiligheid, in relatie tot Railverkeer, gebruik te maken van de meest recente gegevens (Basisnet).

Antwoord: In het OER is externe veiligheid opgenomen als 'omgevingsveiligheid'. Bij de invulling van dit aspect is aangesloten op de eisen zoals gesteld in de Omgevingswet waarbij de focus ligt op het aantal kwetsbare objecten binnen plaatsgebonden risicocontour en de hoeveelheid bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebieden. De informatie die gebruikt is om de huidige situatie te beschrijven komt uit de Signaleringskaart EV (2022). Dit is samengevat in de 'foto van de leefomgeving' en vormt de referentiesituatie van het OER. De 'foto van de leefomgeving' is definitief opgeleverd in maart 2023 en wordt niet meer aangepast op basis van nieuwe input. Het beoordelingskader zoals uitgewerkt in het OER is benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) welke in 2022 zes weken ter inzage heeft gelegen. Er is destijds geen zienswijze ingediend die gevraagd heeft om gebruik te maken van de meest recente gegevens uit het Basisnet.

Geluidhinder spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) wijst erop dat voor het aspect Geluid, in relatie tot railverkeer, in een akoestisch onderzoek de wettelijk verplichte brongegevens uit het geluidregister spoor gebruikt dienen te worden. Het gebruik van deze brongegevens borgt dat de toekomstige bewoners geen hogere geluidbelasting gaan ondervinden dan op basis van de wettelijke geluidproductieplafonds verwacht mag worden.

Antwoord: Het OER is een effectrapportage op een hoog abstractieniveau. Voor een OER is geen akoestisch onderzoek opgesteld. De Omgevingsvisie Boxtel wordt verder uitgewerkt in vervolg plannen en programma's. De door de indiener genoemde uitgangspunten zullen bij concrete ontwikkelingen worden meegenomen bij de op te stellen onderzoeken.

Trillinghinder bij toekomstige ontwikkelingen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) beoogt niet alleen voor gemeenten en provincies (die plannen maken in de spooromgeving), maar ook voor toekomstige bewoners rond het spoor een “goede buur” te zijn. Indien de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen, bebouwing dichtbij het spoor mogelijk maken, kan trillinghinder voor de toekomstige bewoners/gebruikers ontstaan als gevolg van treinverkeer. Hoewel er geen wettelijke normen bestaan voor trillinghinder in dit soort situaties acht indiener het gewenst dat er in de planvorming wel aandacht voor is. In het kader van de goede ruimtelijke ordening en de zorgvuldige voorbereiding van besluiten raadt indiener aan om het aspect trillinghinder af te wegen, zoals [door Informatiepunt Leefomgeving wordt aanbevolen](#). Indiener raadt dan ook aan om het aspect trillingen te betrekken bij de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen. In dit kader verwijst indiener naar de [Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen](#).

Antwoord: Het aspect 'trillingen' is niet als afzonderlijk aspect meegenomen in het OER. Alle in het OER onderzochte aspecten zijn opgenomen in het beoordelingskader van het OER en benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD heeft in 2022 zes weken ter inzage gelegen. Hierop is geen zienswijze ingediend met de vraag om trillingen op te nemen. In de Omgevingsvisie zijn zoekgebieden aangewezen voor woningbouw. Eén van deze zoekgebieden ligt naast de spoorlijn waarmee het door de indiener aangedragen onderwerp trillingen relevant wordt. Het hoge abstractieniveau van de Omgevingsvisie leent zich echter niet om al veel over trillingen te kunnen zeggen. De zoekgebieden zijn namelijk niet verder geconcretiseerd, het is dus onduidelijk wat voor soort woningen er komen en waar deze komen te staan. Op het moment dat dat duidelijk is, kan er pas een onderzoek naar trillingen uitgevoerd worden en kan ook berekend worden of en waar er sprake is van trillingshinder.

Financiële impact

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt of de gemeente in de omgevingseffectrapportage de ontwikkelingen en keuzes gaat afwegen ten opzichte van de financiële impact. Dit om de best passende keuze te maken.

Antwoord: Het OER is een vorm van een milieueffectrapport (MER) waarin de effecten van het voorgenomen beleid op het milieu en daarnaast ook de economische en sociale aspecten inzichtelijk wordt. Het gaat hier om aspecten die ruimtelijk specifiek te maken zijn. Het doel van een MER of OER is om de gemeente beslisinformatie voor besluitvorming te bieden op het milieuvlak. Het is aan de gemeente Boxtel om vervolgens al dan niet een financiële afweging te maken van keuzes waarbij ook de milieu informatie uit het OER meegenomen wordt. Deze financiële afweging hangt ook samen met verdere uitwerking van keuzes uit de Omgevingsvisie, dit zal de gemeente doen in omgevingsprogramma's en het omgevingsplan zoals genoemd in de Omgevingsvisie.

Effect erfgoed en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Heemkunde Boxtel) is van mening dat op vitale onderdelen van de omgevingseffectrapportage de disciplines erfgoed en archeologie onvoldoende zijn onderzocht. Het gebrek aan data voor erfgoed en archeologie in het Omgevingseffectrapport maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om conclusies te trekken over de impact van de nieuwe omgevingsvisie op beide

beleidsterreinen en het effect van erfgoed en archeologie op de fysieke leefomgeving. Indiener meent dat het rapport vóór de definitieve vaststelling, op basis van een actuele beleidsnota erfgoed en een aangepaste erfgoedkaart, een nadere aanvulling verdient te krijgen op de (sub)thema's erfgoed en archeologie. Indiener wil graag meewerken aan de totstandkoming van een nieuwe erfgoedkaart.

Antwoord: De in het OER opgenomen informatie over archeologie en erfgoed is informatie die door de gemeente ter beschikking is gesteld voor het OER. Het gaat hierbij om de meest recente cultuurhistorische beleidsadvieskaart uit 2011. Op dit moment wordt de nota (onderdeel programma recreatie en toerisme) geactualiseerd. De geactualiseerde versie is nog niet formeel vastgesteld.

Beoordeling landschap, cultuurhistorie en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Heemkunde Boxtel) benoemd een vijftal bevindingen die hieronder uiteengezet zijn:

1. In de effectrapportage is geen sprake van een logische doorloop van thema's en subthema's in de onderdelen ambities, rad van de leefomgeving, foto van de leefomgeving, effecten van het voorkeursalternatief en de botsproeven, aldus de indiener.
2. De cluster landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie is volgens figuur 0.2. op bladzijde 6 als subthema van het thema Aangenaam leven opgenomen. Hoewel indiener de samenhang zien, in de statuten van Heemkunde Boxtel is eenzelfde cluster opgenomen, voor een effectenrapportage is de cluster te breed en te uiteenlopend.
3. Het beoordelingsinstrument voor de kwaliteitsniveaus van de Foto van de leefomgeving is niet goed toepasbaar op erfgoed en archeologie. Hierdoor onderbouwt de effectrapportage onvoldoende wat de gevolgen zijn van de omgevingsvisie voor deze twee disciplines. Het gebrek aan data voor erfgoed en archeologie in het omgevingseffectenrapport maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om conclusies te trekken over de impact van de nieuwe omgevingsvisie op beide beleidsterreinen, aldus de indiener.
4. Ook andersom is de invloed van erfgoed en archeologie op de fysieke leefomgeving niet beschreven of benoemd, aldus de indiener.
5. Op vitale onderdelen van de omgevingseffectrapportage zijn de disciplines erfgoed en archeologie weinig of niet onderzocht omdat het afwegingsmodel voor de navolbaarheid van de foto van de leefomgeving (blz. 42) criteria hanteert die niet of nauwelijks van toepassing zijn op erfgoed en archeologie, aldus de indiener.

Antwoord: Voor het OER is een beoordelingskader opgesteld die is afgestemd met de gemeente. Hierbij is aangesloten op de thema's die de gemeente gekozen heeft voor de omgevingsvisie Boxtel, zoals bijvoorbeeld aangenaam leven. Het beoordelingskader is in verkorte vorm opgenomen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die eind 2022 ter inzage heeft gelegen voor een periode van zes weken. Iedereen was in die periode in de gelegenheid om input te geven op de gepresenteerde aspecten, waaronder landschap, cultuurhistorie en archeologie. U heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om aan de voorkant uw punten in te brengen. Voor de foto van de leefomgeving is de keuze gemaakt om het aspect landschap, cultuurhistorie en archeologie kwalitatief in de vullen en niet kwantitatief. Dit omdat aanwezigheid van bepaalde waarden een gegeven is waarmee je rekening moet houden, maar wat je niet meer zal uitbreiden. In het OER is vervolgens een doorkijk gegeven op de gevolgen van het voorgenomen beleid op dit aspect. Daarmee is het aspect integraal beschouwd in het OER.

Indeling thema's erfgoed en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

In het effectmetingsrapport zijn op diverse plekken niet gelijke indelingen in thema's en subthema's gemaakt, aldus indiener (Heemkunde Boxtel). Indiener is van mening dat dit verwarrend is en leidt tot het weglaten van relevante informatie over erfgoed en archeologie.

Antwoord: In het OER is aan de voorkant een indeling gemaakt van thema's en subthema's waarbij aangesloten is op de gehanteerde thema's in de Omgevingsvisie. Het aspect landschap, cultuurhistorie en archeologie heeft een plek gekregen onder het thema 'aangenaam leven' en is alleen daaronder beoordeeld. Het is onduidelijk welke relevante informatie over erfgoed en archeologie zou zijn weggelaten door de gekozen structuur.

Provinciale gebiedsaanduiding cultuurhistorie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Groene Hart) benoemd dat het een veel gemaakte fout is om de provinciale gebiedsaanduidingen zoals cultuurhistorisch betekenisvol over te nemen en het daarbij te laten. Het provinciale beleid heeft echter alleen betrekking op waarden en belangen van provinciaal en nationaal belang. Dat is echter onvoldoende voor de cultuurhistorische waarden op gemeentelijke schaal bezien. Dit speelt ook bij de aardkundige waarden die alleen op provinciale schaal zijn geselecteerd en dan ook nog onvolledig. Het micro reliëf op gemeentelijk speelt daarbij geen enkele rol. Met de komst van het AHN is het vrij eenvoudig een volledig en complete inventarisatie te verkrijgen, volgens de indiener.

Antwoord: De in het OER opgenomen informatie over cultuurhistorie en erfgoed is informatie die door de gemeente ter beschikking is gesteld voor het OER. Voor het abstractieniveau van de omgevingsvisie is een complete en volledige inventarisatie van het Algemeen Hoogtebestand Nederland (AHN) voor de visie en het bijbehorende OER niet nodig.

3.8 Overige zienswijzen; algemene opmerkingen, participatie, doorwerking

In dit hoofdstuk worden de zienswijzen over het proces achter de omgevingsvisie behandeld. Daarnaast komen hier de zienswijzen aan bod die niet direct over de onderwerpen uit de Omgevingsvisie of het OER gaan.

3.8.1 Participatie en samenwerking

Participatie bij een gedragen visie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener geeft aan de behoefte te voelen met alle betrokken partijen in gesprek te gaan over de ontwikkeling van een visie die voor iedereen wenselijk is. Indiener is van mening dat een open dialoog en samenwerking tussen alle belanghebbenden kan leiden tot een omgevingsvisie die recht doet aan de diverse belangen en behoeften binnen onze gemeenschap. Indiener staat open voor constructieve gesprekken en is bereid bij te dragen aan een visie die op brede steun kan rekenen.

Antwoord: De gemeente bedankt de indiener voor deze proactieve houding. In het kader van de omgevingsvisie is al een uitgebreid participatie traject doorlopen (zie ook hoofdstuk 2 van deze nota). Ook bij de verdere uitvoering, zoals bij de ontwikkeling van de programma's geven we hier verder gevolg aan.

Participatie met boeren en ZLTO

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het jammer dat er geen directe inhoudelijke afstemming is geweest met de indiener als grootste stakeholder van grondgebied van de gemeente. Het gevoel heerst dat er niet veel is gedaan met de input die door verschillende (bestuurs)leden bij de verschillende bijeenkomsten is gedeeld. Indiener vraagt hoe de input van de boeren en de ZLTO richting de toekomst beter meegenomen gaat worden in de visie en de daaropvolgende omgevingsplannen.

Antwoord: ZLTO is als stakeholder uitgenodigd voor diverse bijeenkomsten om input te leveren voor de ontwerp omgevingsvisie. Bij verschillende bijeenkomsten was een afvaardiging van ZLTO aanwezig. Er spelen zoveel ontwikkelingen in het landelijk gebied, dat ervoor gekozen is om een Programma Vitaal landelijk gebied op te gaan stellen. In dit programma werken we samen met stakeholders en direct betrokkenen. Hiervoor wordt een apart participatietraject opgesteld.

Participatie bij verdere uitwerking

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vragen om betrokken te worden bij verdere uitwerking. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1343822

Indiener (Cumela Nederland) geeft aan zichzelf, als organisatie, te herkennen in de visie en graag samen te willen werken en te participeren bij de verdere uitwerking van de ambities.

Antwoord: Prettig te horen dat u zich herkent in de visie. Wij zetten uw organisatie op de stakeholderlijst. Bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en plannen, zullen wij u ook uitnodigen voor het participatietraject.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1344229

Indiener (Rijkswaterstaat) verzoekt om betrokken te worden bij een verdere uitwerking van thema's/ambities met raakvlak voor Rijkswaterstaat, zoals de verbinding van bedrijventerreinen met de A2.

Antwoord: Wij onderschrijven het feit dat Rijkswaterstaat een belangrijke partij hierin is. Bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en plannen, zullen wij u ook uitnodigen voor het participatietraject.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) ziet in de visie een stevige basis voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Boxtel. Indiener blijft graag met de gemeente in overleg over de uitwerking van de visie in samenhang met zowel de provinciale ambities als de ambities van de gemeente Boxtel en de ambities van het waterschap. Indiener trekt in de verdere uitwerking van deze visie in programma's graag proactief met de gemeente en het Waterschap De Dommel op.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van proactief en integrale samenwerking tussen de betrokken overheden, zoals de Provincie Noord Brabant en Waterschap De Dommel. Gemeente maakt graag gebruik van het aanbod tot intensievere samenwerking tijdens de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.

Participatie voor duurzaamheid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over participatie m.b.t. duurzame energie. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345900, 1345932, 1345939, 1345956, 1345944, 1345965, 1345961, 1345985, 1345990

Indieners vinden het belangrijk dat de gemeente minimaal één keer per jaar met inwoners (waaronder kinderen) van elke dorpskern overlegt over duurzaamheid en hoe dit ingevuld kan worden. In lijn hiermee geven indieners aan, dat ideeën van de gemeente die niet op draagvlak kunnen rekenen, bijgesteld moeten worden. Indieners benoemen dat veel kennis en passie is bij inwoners.

Antwoord: We verwijzen u naar het eerste hoofdstuk. Hoe we jong en oud betrekken bij de opgaven op het gebied van duurzaamheid valt buiten het kader van deze Omgevingsvisie. In onze duurzaamheidsagenda ligt de nadruk op communicatie en participatie met het oog op het krijgen van draagvlak. Naast informeren is het doel ook het inspireren, in beweging brengen en daadwerkelijk betrekken van mensen. Het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen is een zorg van ons allemaal. Een greep uit de vele acties: we ontwikkelen een participatiepanel, er is een driemaandelijke nieuwsbrief, we hebben 3 klimaatburgemeesters, we organiseren klimaatlunches en er is het project buurkracht. Voor meer info verwijzen wij u naar onze website.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345990

Indiener vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar de kinderen die in Boxtel en alle dorpen erom heen wonen, want zij zijn de toekomst! Als het zo doorgaat dan blijft er niks meer over van dit mooie groene dorp Lennisheuvel, volgens indiener.

Antwoord: De jeugd heeft de toekomst en zijn het met indiener eens dat ze gehoord dienen te worden. We hebben het voortgezet onderwijs bezocht in het proces tot de totstandkoming van de omgevingsvisie. Uw tip nemen we mee in de uitwerking van de omgevingsprogramma's.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345985

Indiener benoemd dat het proces m.b.t. de zoek locaties van zonnevelden niet transparant is verlopen en criteria zijn volgens indiener onbegrijpelijk. Hoe is het mogelijk dat je komt tot de locatie langs de Beerze. Dat klopt gewoon niet, aldus de indiener. Stop en zwem uit de fuik met het contract dat de gemeente is aangegaan met de derde partij, aldus de indiener.

Antwoord: Inwoners en belangengroepen worden betrokken bij de beleidsontwikkeling en bij omgevingsdialogen voor gebiedsontwikkeling. Ten aanzien van het reeds doorlopen beleidsproces over de zonnevelden verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Gezamenlijke ambities realiseren

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener staat niet negatief tegenover de omgevingsvisie en ziet zelfs veel aanknopingspunten om gezamenlijke ambities te realiseren.

Antwoord: Bedankt voor uw positieve reactie en proactieve houding.

Samenwerking aan grensoverschrijdende thema's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345455

Indiener (Gemeente Vught) heeft de omgevingsvisie met belangstelling gelezen en heeft geen opmerkingen.

Indiener geeft aan overeenkomsten te zien met de recent vastgestelde Omgevingsvisie voor de gemeente Vught en stelt voor om samen te werken met andere gemeenten op grensoverschrijdende thema's, zoals bijvoorbeeld mobiliteit, natuurontwikkeling en water.

Antwoord: Gemeente bedankt voor de reactie en de interesse. De Gemeente maakt graag gebruik van het aanbod.

Samenwerken naar programma's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) stelt voor om samen met de gemeente en het Waterschap De Dommel in werkateliers te bekijken hoe de ambities uit de gemeentelijke Omgevingsvisie verantwoord vertaald kunnen worden naar uitvoerbare programma's met inachtneming van de diverse opgaven waar de waterschappen en de provincie voor aan de lat staan. Indiener ziet meerwaarde in proactief en integraal met elkaar samenwerken. Hierdoor wordt door de diverse schaalniveaus heen de praktische

haalbaarheid van de ambities helder en inzichtelijk en zullen doelen makkelijker en sneller op de juiste plekken en in de juiste vorm behaald worden.

Indiener (Provincie Noord Brabant) geeft aan dat de primaire verantwoordelijkheid voor het maken van keuzes over de inrichting van hun fysieke leefomgeving ligt bij de gemeente, waardoor er ruimte is om hun verantwoordelijkheid te nemen. Indiener denkt graag mee en ziet meerwaarde in het integraal optrekken in het vertalen van de Omgevingsvisie in actuele, realiseerbare programma's.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van proactief en integrale samenwerking tussen de betrokken overheden, zoals Provincie en Waterschap De Dommel en maakt graag gebruik van dit aanbod.

Medewerking programma's en cultuurhistorische waardenkaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener benoemd dat in de Omgevingswet is geregeld dat erfgoed en archeologie, een plaats krijgen in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten. Tevens is vastgelegd dat gemeenten belanghebbenden en geïnteresseerden betrekken bij de voorbereiding van beleid en uitvoering van beheer en onderhoud van de gebouwde ruimte.

Voor de opstelling van de omgevingsvisie heeft de gemeente Boxtel een uitgebreid participatieproces doorlopen. De gemeente verwacht dit jaar haar omgevingsvisie vast te stellen. Daarna volgt het opstellen van een omgevingsplan en daarin wordt opgenomen hoe met het erfgoed wordt omgegaan, aldus de indiener.

Indiener (Heemkunde Boxtel) biedt hun medewerking aan in de vorm van menskracht voor de adviescommissie, daarnaast wil indiener meewerken aan de actualisatie van de cultuurhistorische waarde kaart en monumentenregister.

Antwoord: Bedankt voor uw aanbod. Momenteel zijn we bezig met de actualisatie van de erfgoednota, daar valt niet de cultuurhistorische waarde kaart binnen evenals het monumentenregister. Beiden zijn wel twee aandachtspunten waar we te zijner tijd mee aan de gang gaan. Zicht op welke periode dit plaats gaat vinden is er nog niet.

Overeenkomsten Omgevingsvisie Boxtel en Sint-Michielsgestel

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die ingaan op de overeenkomsten tussen de Omgevingsvisie van Boxtel en die van Sint-Michielsgestel. Enerzijds zijn indiener hier over te spreken en anderzijds vinden indieners dat dit geen recht doet aan het participatieproces. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Enerzijds positief;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345053

- Indiener geeft complimenten voor het feit, dat het ambtelijk apparaat van MijnGemeenteDichtbij ervoor gezorgd heeft dat de OOB en de OostM (Sint-Michielsgestel) qua opzet en daar waar mogelijk ook inhoudelijk (vrijwel) gelijk zijn.

Antwoord: Wij danken u voor het compliment

Anderzijds negatief;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

- Indiener noemt dat, gezien de gemeente verschillende bewonersavonden en stakeholder-bijeenkomsten heeft gehouden, je zou verwachten dat de input door de bewoners en stakeholders meegenomen zou worden in de omgevingsvisie. Wat volgens indiener dan erg opvallend is, is dat de ontwerp omgevingsvisie van de gemeente Boxtel en de ontwerp omgevingsvisie van de gemeente Sint-Michielsgestel nagenoeg identiek zijn. Indiener vindt dat binnen het onderdeel van de dromen er nog enigszins wordt gepoogd om een verschil van karakter te krijgen, echter de ambities welke vervolgens gedestilleerd worden uit de stukken zijn bijna identiek. Indiener vraagt zich af wat de waarde is geweest van de dromenbijeenkomsten maar vooral ook wat de waarde is van het hebben van twee verschillende gemeenteraden als de schrijver van de stukken uiteindelijk bepaald wat het beeld van 2040 gaat worden. Indiener vindt dit een ondermijning van het democratisch systeem, wat geen recht doet aan een mooi, verankerd en toekomstbestendig beeld van de gemeente die van buiten naar binnen werkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

- Indiener (ZLTO) benoemd dat Gemeente Boxtel en gemeente Sint-Michielsgestel sinds 2016 een ambtelijke samenwerking aangegaan via. Indiener vindt het opvallend dat de ontwerp omgevingsvisie van beide gemeenten nagenoeg identiek zijn. Met name de ambities zijn volgens indiener bijna identiek. Indiener vraagt zich af wat de waarde is geweest van de dromenbijeenkomsten en van het hebben van twee verschillende gemeenteraden als de schrijver van de stukken uiteindelijk bepaald wat het beeld van 2040 gaat worden. Indiener noemt dit een ondermijning van het democratisch systeem en doet volgens hen geen recht aan een mooi, verankerd en toekomstbestendig beeld van de gemeente.

Antwoord: De vorm van de omgevingsvisie is vormvrij. We hebben gekozen voor dezelfde hoofdthema's en hoofdopzet. Op inhoud zijn er zeker verschillen. Zowel de uitwerking van de kernkwaliteiten als de ruimtelijke keuzes en kaarten zijn echt gemeente specifiek.

Omgevingsvisie en publiekelijke partijen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener vraagt zich af of de OOB moet voldoen aan de richtlijnen, beleidsplannen, visies van Provincie en Waterschap. Indiener vraagt zich af wie moet nagaan of dit inderdaad het geval is. Indiener vraagt zich af of Provincie en Waterschap ook een zienswijze moeten/kunnen indienen als zij het niet eens zijn met bepaalde zaken in de OOB? Indiener vraagt; als de definitief vastgestelde Omgevingsvisie Boxtel niet voldoet aan de richtlijnen, beleidsplannen, visies van Provincie en/of Waterschap, wiens beleid is dan maatgevend of kan dit een zaak van de rechter worden. Indiener vraagt zich af of er nog meer partijen zijn die van overheidswege vanuit een specifiek perspectief betrokken zijn. Zoals Rijkswaterstaat i.v.m. A2, Ministerie van Defensie i.v.m. NAVO-pijpleiding, Prorail i.v.m. spoorwegen en gevaarlijk transport over spoor, Gasunie i.v.m. gasleiding, Enexis i.v.m. elektriciteitsnetwerk, Tennet i.v.m. hoofdnet elektriciteit.

Antwoord: De omgevingsvisie is een visie van de gemeente waarin beschreven wordt hoe de gemeente er in 2040 uitziet. Om deze visie te realiseren zijn meerdere partijen nodig. Zo ook de provincie en het waterschap. Beide hebben ook een zienwijzen ingediend. Beide hebben gevraagd om bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in omgevingsprogramma's en het

omgevingsplan betrokken te worden. Zij zullen zeker bij een aantal omgevingsprogramma's betrokken worden.

3.8.2 Doorwerking en totstandkoming

Uitwerking van de Omgevingsvisie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op pagina 44. Indiener interpreteert dit als volgt: het is mooi om allerlei idealen te hebben. Zodra die idealen in een concrete situatie/omgeving waargemaakt worden, word je geconfronteerd met de weerbarstigheid en complexiteit van de realiteit ter plekke. Je ontkomt niet aan het maken van vuile handen en in een aantal gevallen loop je gewoon vast, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt.

Het tot het uiterste benutten van de mogelijkheden, die de rechtstaat biedt, spelen hierbij volgens indiener een zeer vervelende en verstorende rol. Hetzelfde geldt volgens indiener voor de machtsongelijkheid tussen de gemeente en haar burgers. Gebruik maken van de mogelijkheden van de rechtstaat en gebruik maken van een machtspositie zorgen samen voor een vervelende spiraal. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt. Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke middelen ziet de gemeente om zo'n spiraal zoveel mogelijk te voorkomen?

Antwoord: De omgevingsvisie geeft een richting en kaders, maar de gemeente erkent dat er inderdaad bij de uitwerking veel keuzes nog nodig zijn. Bij ontwikkelingen is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal mogelijk geheel, dat uitvoerbaar is en draagvlak heeft. Daarbij zijn verschillende en soms ook tegenstrijdig belangen gemoeid. Wanneer een initiatief niet past binnen het omgevingsplan dan zal een omgevingsdialoog worden gevoerd, de gemeente heeft hiervoor een handreiking/beleid opgesteld. Het voeren van een goede omgevingsdialoog is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Deze dialoog kan bijdragen aan het voorkomen van gerechtelijke procedures, maar sluit dit niet uit. Het staat uiteindelijk eenieder vrij om de mogelijkheden die de rechtstaat biedt te benutten. Die kaders zijn vastgelegd in de Omgevingswet door de Rijksoverheid. Onder 'Doorwerking' wordt verder ingegaan op de rolverdeling tussen de gemeente en de samenleving.

Bewonersinitiatieven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat in de rolverdeling en bewonersinitiatieven ook CROLL moet worden genoemd.

Antwoord: in de omgevingsvisie zijn stakeholders en maatschappelijke organisaties niet met naam genoemd. CROLL kan betrokken worden bij de uitwerking van de omgevingsprogramma's.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat tijdens individueel mondeling overleg met de Integraal Projectleider op het inloopmoment van 27 februari, deze projectleider aangaf dat de basishouding van de gemeente t.o.v. initiatieven aangedragen door burgers, rechtspersonen en andere overheden 'ja, tenzij' is. Indiener vraagt of de gemeente, deze insteek schriftelijk kan bevestigen in haar reactie op deze zienswijze. Het

is indiener achteraf gezien niet duidelijk of deze basishouding voortkomt uit (de invoering van) de Omgevingswet of dat het een kentering is in de houding van de gemeente Boxtel ten opzichte van haar burgers en andere belanghebbenden. Indiener ziet graag een antwoord op deze vraag. Indiener vraagt zich af waar zo'n tenzij uit voort kan komen.

Antwoord: De Omgevingswet beoogt niet alleen het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het wil ook ruimte maken voor ontwikkelingen. Dit betekent voor overheden een andere houding naar burgers en bedrijven met initiatieven. Het 'ja, mits' of 'ja-, tenzij' principe, in plaats van het 'nee, tenzij'-principe. De tenzij bestaat uit de randvoorwaarden uit de omgevingsvisie, en mogelijk uit de geldende wet- en regelgeving waar de gemeente ook altijd aan toetst. In de omgevingsvisie is hierover mee opgenomen in het hoofdstuk 'Doorwerking' onder het kopje 'Heb je een initiatief'. Het 'ja- tenzij' principe sluit bovendien aan bij het huidige motto van de gemeente 'Meewerkend Boxtel' hierin onderstrepen we onze rol, die we als gemeente willen pakken. Ondersteunend, faciliterend, dicht bij de inwoners en ondernemers.

Afweging van ontwikkelingen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt hoe de afweging van ontwikkelingen gedaan gaat worden en hoe de gemeente een transparant proces gaat vormgeven hierbij?

Antwoord: De hoofdlijnen hiervoor staan onder 'Doorwerking'. Daarin gaan we in op de rolverdeling (sturingsfilosofie) tussen de gemeente en de samenleving. Als gemeente zoeken we de balans tussen hoe we initiatieven kunnen steunen en hoe we waarborgen, dat de kwaliteit van onze leefomgeving zo hoog mogelijk blijft. De afweging van ontwikkelingen kan op verschillende schaalniveaus plaatsvinden. Bijvoorbeeld in deze visie, maar ook in programma's, bij het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld.

Koesteren en versterken kernkwaliteiten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk "Doorwerking". Hier wordt gezegd dat de omgevingsvisie "het kader voor het koesteren en versterken van de kernwaarden en ambities" biedt. Maar die kernwaarden worden volgens indiener nergens expliciet genoemd. Indiener vraagt zich af wat er met deze omgevingsvisie gekoesterd en versterkt wordt? Het is volgens indiener een kans die is blijven liggen om hier aandacht aan te besteden en daarmee wordt ook een kans gemist om duidelijkere keuzes te maken.

Antwoord: Hiermee bedoelen we de (kern)kwaliteiten die in de Omgevingsvisie expliciet zijn toegelicht in het hoofdstuk 'Dromen'. Voor de helderheid vervangen we het woord kernwaarden in het hoofdstuk "Doorwerking" door het woord kernkwaliteiten, zodat het in lijn is met het hoofdstuk 'Dromen' waarin de (kern)kwaliteiten zijn beschreven.

Faciliterende rol van de gemeente

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345050

Indiener (ZLTO) vindt het goed om te lezen dat de gemeente graag van 'buiten naar binnen' werkt en faciliteren en ondersteunend wil zijn. Indiener vraagt hoe dit loopt in de praktijk.

Antwoord: Wat we 'buiten' horen en zien, nemen we mee terug naar 'binnen'. Door dit te doen weten we wat burgers, bedrijven en andere belanghebbenden belangrijk vinden.

Houding gemeente bij initiatief

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener stelt twee vragen met betrekking tot mensen met een initiatief. Waar worden de kernkwaliteiten benoemd? Wat mag je als initiatiefnemer concreet verwachten van de gemeente qua ondersteuning, houding, etc?

Antwoord: De kernkwaliteiten vindt u onder 'Dromen'. We voeren daar een tekstuele wijziging door en veranderen kwaliteiten in kernkwaliteiten. Wat we 'buiten' horen en zien, nemen we mee terug naar 'binnen'. Door dit te doen weten we wat burgers, bedrijven en andere belanghebbenden belangrijk vinden.

Verwijzing extern document

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat door het verwijzen naar een extern document, zoals in het stuk over participatiebeleid, het document minder leesbaar en dus onduidelijker wordt.

Antwoord: We vinden het belangrijk dat onze documenten leesbaar en duidelijk zijn voor iedereen. We nemen uw input mee.

Programma Landelijk Gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt zich af waarom het programma voor het Landelijk gebied, waar eerder naar wordt verwezen, niet bij de omgevingsprogramma's benoemd is.

Antwoord: Het staat genoemd onder de paragraaf gebiedsgerichte programma's die onder de tabel staat met omgevingsprogramma's.

Financiële afwegingskader

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt zich af of het kostenverhaal de plek is waar het financiële afwegingskader van de verschillende keuzes moeten landen. Indiener vraagt hoe dit vorm zou krijgen als het antwoord hierop ja is. Indiener vraagt waar dit anders wordt gedaan als het antwoord nee is.

Antwoord: De onderbouwing van de financiële bijdragen werkt de gemeente uit in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen. Het programma geeft inzicht in de investeringsopgave en de

functionele samenhang met de ontwikkelopgave. In het programma onderbouwt de gemeente het tarief voor de financiële bijdragen en geeft zij aan hoe ze dit tarief actualiseert en verantwoording aflegt over de uitvoering van de investeringen. Het programma gaat ook in op het volkshuisvestingsfonds. Initiatiefnemers kunnen als hun initiatief niet voldoet aan het woningbouwprogramma van het 'programma wonen en zorg' het college verzoeken om af te wijken.

Overgangsfase omgevingswet

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat de Omgevingswet een overgangsfase en een bijbehorende regeling kent. Dit alles is beschreven op pagina 48 van de OOB onder de kop 'Overgangsfase'. Deze fase loopt vanaf 1 januari 2024 tot eind 2031. Indiener stelt aan de hand van enkele citaten een aantal vragen:

1. 'Zolang de concrete invulling van de omgevingsvisie nog niet is vastgelegd in programma's, blijft het bestaande beleid voor de van kracht voor zover dit niet strijdig is met de omgevingsvisie.' Indiener vraagt of dit betekent dat bijvoorbeeld, als een bedrijf, dat gevestigd is op bedrijventerrein Ladonk en dat zijn nuttige oppervlakte wil verdrievoudigen, door de hoogte in te gaan, dit mag doen ook al overschrijdt het betreffende bedrijf hiermee de hoogtegrenzen, zoals aangegeven in het vigerende bestemmingsplan. Op pagina 36 staat volgens indiener namelijk: 'Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan.'
2. 'Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden tijdens de overgangsfase o.a. getoetst aan het oorspronkelijke bestemmingsplan en/of aan de lijst met vergunningsvrije activiteiten. Als het initiatief binnen die regels past, wordt er niet aan de omgevingsvisie getoetst.' Indiener vraagt of dit betekent dat bijvoorbeeld, de eigenaar van woning in een beekdal toestemming krijgt om een garage te bouwen, als het vigerende bestemmingsplan dit toestaat. Op pagina 43 staat volgens indiener namelijk: 'Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan.'
3. 'De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten veel omgevingsprogramma's nog worden opgestart. Toch is er al veel over de fysieke leefomgeving vastgelegd in ander bestaand beleid, bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme.' Er staat 'bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme'.
 - a. Indiener vraagt welke beleidsdocumenten er nog meer zijn.
 - b. Indiener vraagt welke rechtskracht deze visiedocumenten hebben.
 - c. Indiener vraagt of WBL ook deel uitmaakt van de documenten waarin bestaand beleid is vastgelegd.
4. 'Ruimtelijke initiatieven die niet aan de geldende regelgeving voldoen worden wél beleidsmatig aan de omgevingsvisie getoetst en de programma's die daaruit voortvloeien'.
 - a. Indiener vraagt wat 'beleidsmatig toetsen' anders is dan gewoon 'toetsen'.
 - b. Indiener vraagt wat bedoeld wordt met 'regelgeving'. In de GBR staat het volgende zinsdeel 'bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden'. Mag indiener hieruit concluderen, dat visiedocumenten geen onderdeel uitmaken van 'regelgeving'?
 - c. Indiener vraagt wat in deze context onder 'geldende regelgeving' wordt verstaan. Is dit alleen de pré 1 januari 2024 regelgeving of ook de nieuwe regelgeving van na 1 januari 2024?

Al met al krijgt indiener de indruk, dat de 'aanvragende persoon/instantie' gebruik kan maken van een soort voordeelregel. Hij kan zich beroepen op die delen van de beleidsdocumenten, regelgeving die hem het beste uitkomen in het kader van het initiatief, waarvoor hij vergunning/toestemming vraagt,

aldus de indiener. Dit sluit bij het 'ja, tenzij', zoals uitgesproken door de Integraal projectleider. Indiener stelt hierover de volgende vragen:

1. Klopt deze constatering? Zo niet, hoe moet ik het dan zien?
2. Wil de gemeente dit ook? Of heeft de gemeente niets te willen en is dit een voortvloeisel uit de Omgevingswet?
3. Wat zijn de gevolgen voor vergunning- /toestemmingsaanvragen over zaken, die niet in de OOB of geldende regelgeving vermeld staan? De gemeente heeft dan geen handvatten om zich op te beroepen ter onderbouwing van het 'tenzij'. Klopt dit?

1. Zolang de gemeente nog niet beschikt over een actueel, nieuw vastgesteld omgevingsplan hebben de voorheen geldende bestemmingsplannen gezamenlijk te gelden als tijdelijk omgevingsplan waaraan concrete ontwikkelingen getoetst moeten worden. In dit geval zal er sprake zijn van strijdigheid met het (tijdelijke) omgevingsplan en is een omgevingsvergunning afwijken nodig. De omgevingsvisie vormt hierbij een toetsingskader in combinatie met overige geldende wet- en regelgeving. Afwijken met een omgevingsvergunning betreft een bevoegdheid (geen verplichting) van het bestuursorgaan, waarbij zal worden getoetst aan het meest actuele beleid.

2. De omgevingsvisie is zelfbindend (voor de gemeente) en is niet gericht op rechtsgevolg. Als een activiteit op basis van het vigerende bestemmingsplan/omgevingsplan is toegestaan, dan blijft dat ook zo na vaststelling van de omgevingsvisie. Bij de ontwikkeling en vaststelling van het (nieuwe) omgevingsplan zal de gemeente wel rekening moeten houden met ambities en uitgangspunten van de omgevingsvisie. Maar ook met bestaande rechten. Dit vraagt dus om een afweging die op een later moment gemaakt zal worden. Met nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen is bedoeld grootschalige ontwikkelingen die niet (nu al) direct juridisch-planologisch zijn toegestaan. Dit betreft dus niet het bouwen van een garage die nu reeds wel direct is toegestaan als bijgebouw bij een bestaande woning.

3. Staand beleid blijft gelden totdat het wordt ingetrokken omdat bijv. een nieuw programma wordt vastgesteld. Deze documenten worden gebruikt bij de beoordeling van een aanvraag die niet past in het geldende bestemmingsplan.

4 Beleidsmatig toetsen en toetsen is inderdaad hetzelfde. Regelgeving is een breed begrip waarbij sommige regelgeving direct bindend is voor de gemeente zelf zoals de omgevingsvisie en andere regelgeving zoals bestemmingsplan/omgevingsplan voor iedereen direct bindend is. Als ontwikkelingen direct juridisch-planologisch zijn toegestaan, hebben wij als gemeente geen weigeringsgrond en vindt naast de juridische toetsing geen beleidsmatige toetsing ihkv de wenselijkheid plaats.

1.2.3 Deze veronderstelling is niet juist. Als indiener van een plan kun je niet zomaar shoppen in van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Gemeente/bevoegd gezag bepaalt welk toetsingskader van toepassing is en in hoeverre een initiatief daar al dan niet binnen past. Geldende regelgeving beslaat in principe alle onderwerpen/zaken die voorkomen in de fysieke leefomgeving. Deze regelgeving is (vooralsnog) vrijwel hetzelfde gebleven, maar staat nu in andere wetten/regelingen/artikelen. Zo zijn alle geldende bestemmingsplannen vanaf 1 januari 2024 het omgevingsplan van rechtswege, aangevuld met alle juridisch bindende wetten/regels die over de fysieke leefomgeving gaan.

Omgevingsdialoog

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener vindt het belangrijk dat als er over 'omgevingsdialoog' gesproken wordt, er ook een dialoog is, en niet een mededeling en een plan dat doorgedrukt wordt "omdat het nu eenmaal al bedacht is", aldus de indiener.

Antwoord: Doorwerking van onze Omgevingsvisie in plannen: naast de omgevingsvisie heb je als initiatiefnemer ook te maken met de regels van het omgevingsplan. Als er voor je initiatief een omgevingsvergunning nodig omdat het initiatief niet in het omgevingsplan past, dan is het voeren van een omgevingsdialoog verplicht. Een omgevingsdialoog is een overleg tussen de initiatiefnemer, omwonenden en andere stakeholders. De gemeente heeft hier apart beleid voor opgesteld.

Waterbergingsgebieden in de beleidsanalyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap De Dommel) vindt dat in de beleidsanalyse een concrete verwijzing naar waterbergingsgebieden mist. Indiener verzoekt dit nog op te nemen.

Antwoord: We nemen de waterbergingsgebieden conform staand beleid (Omgevingsverordening van de provincie) over op de kaart van de omgevingsvisie.

3.8.3 Algemene opmerkingen over de Omgevingsvisie

Taalniveau omgevingsvisie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het taalniveau van de Omgevingsvisie. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 134519, 1345956, 1345944, 1345993, 1345900, 1345932, 1345939

Indiener vindt het belangrijk dat documenten van de gemeente gemakkelijker te lezen zijn in de toekomst.

Antwoord: We vinden het belangrijk dat onze documenten toegankelijk en begrijpelijk zijn voor iedereen, en houden hier zoveel mogelijk rekening mee. We maken gebruik van een digitale vorm (website) en de omgevingsvisie is te lezen als 'boekje' in PDF.

Omgevingsvisie weinig concreet

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de concreetheid van de Omgevingsvisie. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929, 1345974

Indiener geeft aan het een groot maar weinig concreet document te vinden

Antwoord: Een omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Wel bevat de visie duidelijke ambities op hoofdlijnen en ook concrete uitgangspunten algemeen en per deelgebied). De programma's en plannen die volgen onder de omgevingsvisie zullen de concreetheid bevatten waar de indiener mogelijk naar op zoek is.

Omgevingsvisie voor kinderen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345990

Indiener vindt het belangrijk dat zo'n stuk zoals dit van de gemeente gemakkelijker te lezen is voor kinderen bijvoorbeeld in een stripverhaal of iets anders leuks, maar niet iets van 100 pagina's.

Antwoord: Daar de interactieve vorm (website) hebben we de omgevingsvisie zo aantrekkelijk mogelijk gemaakt. In pdf-vorm is de totale ontwerp omgevingsvisie 60 pagina's wat relatief compact is voor een omgevingsvisie. De suggestie voor een infographic of vergelijkbare vorm vinden wij een goede aanvullende suggestie en nemen we over.

Heldere visie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Allereerst willen wij (Provincie Noord Brabant) u complementeren met de voorliggende 'Omgevingsvisie Boxtel in ontwikkeling!' en het proces dat is doorlopen. Het is een helder en duidelijk geschreven visie die getuigt van een intensief en interactief proces met de diverse stakeholders en de inwoners. Het kaartmateriaal is aantrekkelijk vormgegeven en ook interactief te raadplegen. Het document heeft een uitnodigend karakter.

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie aansluit bij de belangrijkste basis voor de provincie Noord-Brabant, zoals beschreven in de omgevingsvisie van indiener. Namelijk: 'een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit, die kan fungeren als uitgangspunt om te werken aan een welvarend, verbonden, klimaat-proof en vernieuwend Brabant'

Antwoord: Wij danken u voor het compliment. Wij delen uw mening.

Lagenbenadering bij verdere uitwerking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) geeft aan dat de Omgevingsvisie op hoofdlijnen geformuleerd is, maar dat dit een goede basis vormt voor de nadere invulling via programma's. Indiener geeft aan dat het belangrijk is om uit te gaan van de lagenbenadering ('diep, rond en breed kijken'), wat zal helpen bij het maken van keuzes en prioriteiten stellen. De richting die vanuit de ambities wordt meegegeven, speelt hierbij een belangrijke rol. Alsmede het uitgangspunt dat bodem en water leidend zijn en de diverse onderwerpen die zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordening zoals het natuurnetwerk, werelderfgoed en stiltegebieden.

Antwoord: De gemeente erkent dat veel uitwerking nog nodig is in programma's, waarvoor in de omgevingsvisie een eerste aanzet is gegeven. En waarbij de ambities en uitgangspunten van de omgevingsvisie inderdaad richtinggevend zijn. De suggestie van het gebruik van de lagenbenadering nemen wij ter harte en is (zonder de letterlijke bewoording te gebruiken) ook al onderdeel van deze omgevingsvisie. Het uitgangspunt bodem en water sturend is een algemeen uitgangspunt dat in de verder uitwerking in projecten en programma's en het Omgevingsplan wordt meegenomen. Het natuurnetwerk Brabant en de stiltegebieden zijn benoemd in de Omgevingsvisie en worden concreter uitgewerkt in het programma Natuur, Landschap en biodiversiteit.

Positionering van Boxtel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat het een gemis is, dat de omgevingsvisie niet begint met een positionering, identiteit en kernwaarden van Boxtel. Een duidelijke positionering zou namelijk helpen bij het maken van juiste keuzes en is een begin van een afwegingskader. Indiener roept de gemeente op daarvoor een extra hoofdstuk in een nieuw concept

van de Omgevingsvisie op te nemen en dat nieuwe concept daarna opnieuw voor te leggen aan de bevolking en andere belanghebbenden.

Antwoord: Onder het tabblad/ hoofdstuk 'Visie' is de positionering van Boxtel beschreven en het tabblad/ hoofdstuk 'Dromen' gaat in op de kernkwaliteiten van Boxtel. Onder het tabblad/ hoofdstuk 'Doorwerking' is genoemd dat initiatieven o.a. worden getoetst aan de kernkwaliteiten. Kortom, de genoemde punten uit de zienwijze komen allemaal aan de orde in de omgevingsvisie. De vormgeving van de omgevingsvisie is vormvrij. Er is gekozen voor een digitale versie met een interactieve kaart. We zien geen reden voor een nieuw hoofdstuk en het opnieuw ter inzage leggen van de omgevingsvisie.

Uitgangspunten omgevingsvisie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat de uitgangspunten op veel plekken enorm globaal en breed beschreven zijn waardoor het eigenlijk nog niet zoveel zegt. Volgens de indiener maakt dit het ingewikkeld om conclusies te trekken.

Antwoord: Het is inherent aan een omgevingsvisie dat een hogere mate van abstractie aanwezig is. De programma's en plannen die volgen onder de omgevingsvisie zullen de concreetheid bevatten waar de indiener mogelijk naar op zoek is.

Cultuurhistorische bebouwing

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie geen of weinig aanknopingspunten bevat om herstel van de cultuurhistorische bebouwing mogelijk te maken.

Antwoord: Dit wordt meegenomen in de actualisatie van het erfgoedbeleid (onderdeel Programma Recreatie en Toerisme). De geactualiseerde versie is nog niet formeel vastgelegd.

Andere duurzaamheidsaspecten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener vindt het belangrijk dat andere aspecten van duurzaamheid, zoals meewegen van belangen van belanghebbenden, duurzame ontwikkeling van natuur en welzijn en gezondheid ook aan bod komen.

Antwoord: Niet alleen het meewegen, maar ook het betrekken van belanghebbenden is belangrijk niet alleen voor de gemeente, maar ook bij inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. Onder doorwerking gaan we daar verder op in. We willen een faciliterende gemeente zijn, waarbij alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld. De duurzame ontwikkeling van natuur vindt u terug onder het thema 'Aangenaam leven' en het deelgebied 'Natuurgebieden'. Welzijn en gezondheid komen terug onder 'Aangenaam Leven' en 'Verbindend netwerk'. Ook werken we momenteel aan een visie op het sociaal domein, waar deze thema's vanzelfsprekend in terug komen.

Ontmoedigingsbeleid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener vindt dat ontmoedigingsbeleid ook een onderdeel van het ontwerp omgevingsvisie hoort te zijn. Op pagina 44 van het gedeelte "Doorwerking van de omgevingsvisie" wordt de rolverdeling/sturingsfilosofie toegelicht. Indiener zou het passend vinden als in het ontwerp 'omgevingsvisie' wordt, benoemd dat de gemeente ook kan sturen op ontmoediging door middel van het niet-verlenen van omgevingsvergunningen en idem dito activiteiten-vergunningen. Laat de mate van uitstoot maar bepalend zijn voor het verlenen van vergunningen, evenals het aantal verkeersbewegingen dat een industriële activiteit teweegbrengt, aldus indiener.

Antwoord: In de omgevingsvisie is het volgende uitgangspunt opgenomen: "We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren". Indien een activiteit niet minimaal aan de wettelijke eisen voldoet dan betekent dit ook dat er geen omgevingsvergunning kan worden verleend. In die zin is er dus al sprake van 'ontmoedigingsbeleid'. Op het gebied van geur-lucht en geluidskwaliteit worden in de toekomst mogelijk ook strengere normen gehanteerd, voor zover dit binnen de kaders van de Omgevingswet mogelijk is. Dit moet nog worden onderzocht en nader uitgewerkt worden in het Programma Gezondheid.

Sociale impact analyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) mist een sociaaleconomische impact analyse.

Antwoord: Voor de omgevingsvisie is een Omgevingseffectrapportage (OER) uitgevoerd, zoals de Omgevingswet voorschrijft. Onderdeel van de Omgevingseffectrapportage zijn ook sociaaleconomische aspecten, zoals maatschappelijk deelname, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod.

Landbouwvisie ZLTO

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt welke passages uit de landbouwvisie van ZLTO-afdeling Dommel en Aa in de omgevingsvisie zijn verwerkt. Indiener geeft aan dat het gevoel heerst dat hier niet veel mee is gedaan.

Antwoord: Er zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd bij de totstandkoming van de omgevingsvisie waar ook de ZLTO vertegenwoordigd was, en haar visie en standpunten heeft toegelicht. Er zijn verschillende onderwerpen en elementen terug te zien in de omgevingsvisie die door de ZLTO zijn ingebracht. Bijvoorbeeld het behouden van de meest vruchtbare gronden voor (duurzame) landbouw. Maar ook de combinatie van landbouw met ander opgaven en functies., zoals Agri-PV (combinatie van zonne-energie en teelt van gewassen). Ook geeft de ZLTO in haar visie aan dat agrariërs in staat zijn om natuur te ontwikkelen en beheren wanneer zij hier de ruimte en een passende vergoeding voor krijgen. Dit sluit naadloos aan bij het agrarisch natuurbeheer zoals genoemd in de omgevingsvisie. Niet elk punt wat de ZLTO inbrengt komt uiteraard letterlijk terug, om meerdere redenen. Ook de belangen en input van anderen partijen en opgaven zijn meegewogen. Daarnaast zijn veel punten die ZLTO noemt gedetailleerder dan het abstractieniveau van een omgevingsvisie. Deze onderwerpen worden of zijn al opgepakt in andere beleidsontwikkeling, zoals het VAB-beleid (in ontwikkeling), beleid huisvesting arbeidsmigranten (staand beleid) het

toekomstige programma Vitaal landelijk gebied en het Omgevingsplan. Hierbij nemen wij uw input (visie ZLTO) ook weer mee.

Omgevingswet juridisch

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener heeft een aantal juridische vragen en opmerkingen over de Omgevingswet:

1. Indiener benoemd dat de Omgevingswet eist dat iedere gemeente op 1 Januari 2024 een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie moet hebben. Indiener vraagt of dit klopt.
2. De gemeente Boxtel is hier niet in geslaagd, aldus de indiener. Indiener vraagt wat hiervan de juridische consequenties zijn voor de periode van 1 januari 2024 tot de definitieve vaststelling door gemeenteraad.
3. Indiener vraagt of er nog beroep mogelijk is tegen een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie bij de Raad van State of een andere gerechtelijke instantie.
4. Indiener vraagt welke wettelijke mogelijkheden er zijn voor een 'aanvragende persoon/instantie' om zich te beroepen op het feit, dat er geen door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie is.
5. Indiener vraagt of de gemeente, middelen heeft om haar onwelgevallige ontwikkelingen tegen te houden in de periode van 1 januari 2024 tot het moment, dat de Omgevingsvisie definitief is vastgesteld door de Gemeenteraad. Zo ja, welke middelen zijn dit?
6. Indiener vraagt welke datum maatgevend is voor de op een door 'aanvragende persoon/instantie' ingediend verzoek toe te passen wet- en regelgeving.

Antwoord:

1. Gemeenten moeten uiterlijk op 1 januari 2027 hun omgevingsvisie hebben vastgesteld.
2. Wij gaan de deadline van 1 januari 2027 halen.
3. Tegen een door de gemeenteraad vastgestelde omgevingsvisie is geen beroep mogelijk bij de Raad van State of een andere gerechtelijke instantie.
4. Geen, gemeenten hebben tot 1 januari 2027 om hun omgevingsvisie vast te laten stellen.
5. Vigerend beleid geldt totdat nieuw beleid is vastgesteld. Met een voorbereidingsbesluit kunnen activiteiten voorkomen worden die in strijd zijn met in voorbereiding zijnde nieuwe regels.
6. De datum waarop een besluit genomen wordt over een aangevraagde omgevingsvergunning is maatgevend. Het recht dat op dat moment geldt is in beginsel van toepassing. Het overgangsrecht bij de Omgevingswet bepaalt dat een aanvraag die is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) moet worden beoordeeld en afgehandeld op basis van het oude recht zoals dat gold tot 31 december 2023.

'Bindend' en 'inspannend'

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat in de GBR1 staat - 'De omgevingsvisie is bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden. De gemeente gaat zich inspannen om de in omgevingsvisie genoemde ambities te realiseren.' - 'Dat betekent ook dat bij het inzetten van de andere gemeentelijke instrumenten van de Omgevingswet (omgevingsprogramma's, het omgevingsplan of omgevingsvergunningen), we rekening houden met de omgevingsvisie.' Dit roept bij indiener een aantal vragen op:

1. Indiener vraagt wat het begrip 'bindend' inhoud.

2. Met betrekking tot het woord 'inspannen'; indiener vraagt of hieruit geconcludeerd kan worden dat het om een inspanningsverplichting van de gemeente gaat. Betreft het hier geen resultaatverplichting?
3. In diezelfde zin gaat het over 'zich inspannen om de in de omgevingsvisie genoemde ambities te realiseren'. Indiener vraagt zich af of hieruit geconcludeerd mag worden dat die inspanningsverplichting beperkt blijft tot de ambities. In de OOB staan meer zaken dan alleen ambities of is gemeente hierover een andere mening toegedaan?
4. Indiener vraagt zich af hoe de begrippen 'bindend voor ons als gemeente' en 'inspannen' zich verhouden tot al die andere in de OOB vermelde zaken. Of moet de OB alleen als een ambitiedocument gezien worden? Hoe kijkt de gemeente hiernaar?
5. Indiener is van mening dat het zinsdeel 'bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden' suggereert, dat de OOB voor alle andere betrokkenen een redelijk vrijblijvend document is. Indiener vraagt zich af of dat ook zo is. Of stelt het OOB ook grenzen aan de rechten en verplichtingen van de andere betrokkenen? Zo ja, welke?
6. Indiener is van mening dat de zinsnede 'rekening houden met de omgevingsvisie' redelijk vrijblijvend klinkt, dat het in ieder niet klinkt als In hoeverre deelt de gemeente dit?

Indiener benoemt het volgende: in de OOB staat op pagina 41 onder 'Effectbeoordeling van definitief voorkeursalternatief' een soort definitie van omgevingsvisie. '(...)de omgevingsvisie (...) is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende uitgangspunten voor nieuw omgevingsbeleid'.

7. Indiener stelt, dat als dit inderdaad de definitie van omgevingsvisie is, dat het begrip 'bindend' uit de GBR niet verder kan gaan dan dat de gemeente gebonden is in haar afwegingen voor nieuw omgevingsbeleid te refereren aan de OOB. Klopt dit?
8. Indiener vraagt zich af hoe de term 'omgevingsbeleid' geïnterpreteerd moet worden. Zijn dit de in de GBR genoemde 'omgevingsprogramma's, het omgevingsplan en omgevingsvergunningen'?
9. Indiener neemt aan dat de OOB geen deel uitmaakt van het 'omgevingsbeleid, klopt dit?
10. Als er vooraf geen duidelijkheid kan worden geschapen in de rechten en plichten, die gemeente en andere betrokkenen aan de OOB kunnen ontlenen, dan rest betrokkenen niets anders dan de weg naar de rechter of naar de Raad van State. Dit kan betrekking hebben op de OOB zelf, maar ook op het gebruik van elementen uit de OOB, die al of niet worden aangehaald ter onderbouwing van het verder uit te werken beleid, aldus de indiener. In deze geldt volgens indiener dat voorkomen beter is dan genezen. Met andere woorden een juridisch heldere positionering en een inhoudelijk helder en consistent OOB zijn uitermate belangrijk om juridische procedures zoveel mogelijk te voorkomen. Indiener vraagt zich af of de gemeente deze mening deelt.
11. Indiener is van mening dat een juridisch heldere positionering en een inhoudelijk heldere en consistente OOB ellentlange verdragende procedures, hoge kosten en (zinloze) overbelasting van het juridisch apparaat voorkomt. Het feit dat er een Omgevingsvisie moet zijn komt voort uit de Omgevingswet. Hoe positioneert de Omgevingswet de Omgevingsvisie in de zin van rechten en plichten van betrokkenen t.o.v. :
 - a. Het tot stand komen van een Omgevingsvisie
 - b. Een vigerende Omgevingsvisie
 - c. Aanpassen van een Omgevingsvisie:
 - i. Incidenteel
 - ii. Periodiek

Antwoord:

1. Dat de gemeente gehouden is aan haar eigen omgevingsvisie en hier alleen in uitzonderlijke gevallen en goed gemotiveerd van af kan wijken.
2. Dat is correct. Hierbij wordt opgemerkt dat de gemeente voor de realisatie van de ambities ook afhankelijk is van derden zoals ondernemers, het waterschap en de Provincie.
3. Het is correct dat de gemeente stuurt op het behalen van de in de omgevingsvisie gestelde ambities. Doelen of aandachtspunten die daarmee samenhangen of uit voortvloeien worden daarin meegenomen.
4. De omgevingsvisie is een ambitiedocument, maar tegelijkertijd ook richtinggevend voor de uitwerking in programma's en een afwegingskader voor initiatieven en projecten die niet passen binnen het omgevingsplan.
5. Het is vrijblijvend in die zin dat er geen sprake kan zijn van een resultaatsverplichting voor derde partijen. Juridische binding (voor derden) ontstaat pas bij het vaststellen van algemene regels (zoals het omgevingsplan) of beschikkingen (zoals omgevingsvergunningen).
6. De omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeente, dus de gemeente is verplicht rekening te houden met de visie bij het opstellen van programma's en het omgevingsplan. Dit is niet vrijblijvend.
7. Niet helemaal. De omgevingsvisie is ook een afwegingskader voor initiatieven en projecten die niet passen binnen het omgevingsplan.
8. Dat is correct.
9. De omgevingsvisie op zichzelf is ook beleid, maar dan op het hoogste abstractieniveau. De concrete beleidsuitwerking volgt inderdaad in programma's en het omgevingsplan.
10. De positionering van de omgevingsvisie en het andere omgevingsbeleid volgt uit de Omgevingswet. Tegen de omgevingsvisie staat geen bezwaar en beroep open, dit volgt uit de wet. De gemeente deelt de mening dat consistentie tussen de omgevingsvisie en het daaropvolgende beleid van groot belang is. Dit is ook beschreven in de omgevingsvisie.
11. Antwoord:
 - a. Voor de totstandkoming van de Omgevingsvisie is de wettelijke procedure gevolgd
 - b. Er is een vigerende structuurvisie, deze wordt ingetrokken bij vaststelling van de omgevingsvisie,
 - c. Uitgangspunt is actualisatie van de omgevingsvisie 4 jaar na vaststelling of zoveel eerder als de omstandigheden daarom vragen, zoals een nieuwe ambitie. Dit is beschreven in de omgevingsvisie onder het hoofdstuk/tabblad 'Doorwerking'

3.8.4 Algemene opmerkingen over de openbare ruimte

Zwerfafval op straat

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zwerfafval op straat. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener pleit voor educatieve programma's op scholen om herhaaldelijk voorlichting te geven over het vermijden van afval op straat en in het water. Zwerfafval langs fietspaden en in het centrum van Boxtel bij winkelgebieden vraagt om aandacht van zowel winkeliers als de gemeente, aldus indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener ziet langs fietspaden veel vuil liggen en is van mening dat er op scholen herhalend voorlichting gegeven dient te worden over het niet dumpen van afval op straat en in het water. Dit geldt natuurlijk

ook voor volwassenen, die moeten er ook herhaaldelijk op gewezen worden dat afval niet op straat hoort! Ook in het centrum van Boxtel, in de winkelstraten, ligt veel rommel wat overal heen waait. De winkeliers zouden hier volgens indiener mee tegen kunnen doen door dit op te ruimen. Een voorbeeld, voor de winkel van Kruidvat is het altijd een troep.

Antwoord: We volgen met afval landelijke en regionale campagnes om inwoners te wijzen op hun verantwoordelijkheid tav (zwerf)afval.

Planschade door landschappelijke-inpassingsplannen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905

Indiener vindt het belangrijk dat de woonomgeving zo natuurlijk mogelijk blijft en er geen planschade wordt geleden op woningen en aangelegde natuurlijke omgeving, ingegeven door ingediende landschap-inpassingsplannen. Hiervoor zijn volgens de indiener vele kosten gemaakt voor natuurlijke aanleg op zijn percelen.

Antwoord: In de Omgevingsvisie is opgenomen is dat initiatieven en projecten binnen de randvoorwaarden van de omgevingsvisie dienen te passen. De omgevingsvisie bevat verschillende uitgangspunten bijvoorbeeld ten aanzien van het waarborgen van natuur en groene kwaliteit. Dit laat onverlet dat er ook nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw mogelijk zijn op grond van de omgevingsvisie. Nadeelcompensatie (voorheen planschade) is geregeld in de Omgevingswet.

Uitstraling leefomgeving

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener is van mening dat er gelet moet worden op dat de leefomgeving er zo mooi mogelijk uitziet. Het stoort indiener vreselijk dat, bij het binnen rijden van Esch, er een lelijke, met groene alg begroeide zeecontainer, opdoemt. Dit is volgens indiener geen gezicht en doet afbreuk aan het liefelijke dorp, waar mensen hun best doen hun huizen en tuinen netjes onderhouden.

Antwoord: : Wij waarderen het dat u oog heeft voor de kwaliteit van uw leefomgeving en uw bijdrage daaraan levert. Het is niet uit te voorkomen, dat er situaties ontstaan, waar de één zich aan stoort en die voor een ander geen probleem zijn.

Reduceren luchtverontreiniging met groen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Indiener benoemt dat Europese wet- en regelgeving steeds strikter wordt om de gezondheid van inwoners te beschermen. Groene muren, begroeide aarde wallen, struiken en bomen spelen volgens indiener een belangrijke rol bij het reduceren van fijnstof. Naast wegen in de gemeente Boxtel ligt nu nog veel gras wat eenvoudig in onderhoud is, maar weinig bijdraagt aan biodiversiteit en fijnstof reductie, geeft indiener aan. Vaste planten en of struiken vergen ook niet veel onderhoud maar hebben waarschijnlijk wel een groter impact op het vangen van fijnstof. Indiener vindt het laten begroeien van betonnen muren met klimmers of mos een goede manier om fijnstof te reduceren. Voor de biodiversiteit zou de gemeente ook beter moeten samenwerken met organisaties als Brabants landschap, ark etc. om de diverse natuurgebieden versneld aan elkaar te knopen, aldus indiener.

De gemeente dankt de indiener voor het geven van de visie en de vele voorbeelden over hoe we de gezondheid van inwoners beter kunnen beschermen door het toevoegen van groen. De

omgevingsvisie onderstreept het toevoegen van groen en het verbeteren van de kwaliteit van bestaand groen. Door het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes, poelen en/of de suggesties die de indiener geeft, verbetert de biodiversiteit en de beleving. De gemeente werkt graag samen met bedrijven en inwoners om samen het groen te onderhouden.

3.8.5 Spoorzone

Beperkingengebieden en vergunningaanvragen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) wijst op de in de Omgevingswet c.a. vastgelegde beperkingengebieden voor hoofdspoorwegen. De beperkingengebieden staan vermeld in [artikel 3.5 van het Omgevingsbesluit](#). Binnen deze Beperkingengebieden is voor te verrichten activiteiten op grond van artikel 5.1 lid 2 van de Omgevingswet een vergunning van- of melding aan ProRail vereist. De regels hieromtrent staan in hoofdstuk 9 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Bij meervoudige aanvragen is de gemeente Boxtel het bevoegde gezag, waarbij de vergunning alleen verleend kan worden nadat indiener haar gemandateerde advies met instemming heeft gegeven. Bij enkelvoudige aanvragen blijft de minister bevoegd gezag en zal ProRail namens de minister vergunning verlenen. Indien de gemeente Boxtel een melding moet doen, houd er dan rekening mee dat de melding ten minste 4 weken voor aanvang van de werkzaamheden moet zijn ingediend. Indien er een vergunning moet worden aangevraagd, houd er dan rekening mee dat de vergunning voor de aanvang van de werkzaamheden verleend dient te zijn. De behandeltermijn van een volledige, ontvankelijke aanvraag is acht weken (met de mogelijkheid de termijn met maximaal 6 weken te verlengen). De melding en vergunningaanvraag kunnen worden gedaan/ingediend via [het Omgevingsloket](#). Meer informatie over het indienen van aanvragen of het doen van meldingen onder de Omgevingswet vindt u op [onze website](#).

Antwoord: Deze opmerking wordt meegenomen bij eventuele toekomstige vergunningaanvragen.

Onderstations

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

De binnen het plangebied aanwezige onderstations mogen volgens de indiener (ProRail) niet komen te vervallen. Deze onderstations zijn cruciaal voor de elektriciteitsvoorziening van de hoofdspoorweginfrastructuur en daarmee voor de berijdbaarheid van het spoor, aldus de indiener. Tevens verzoekt indiener (ProRail) zorg te dragen voor dat de onderstations - net als in de huidige situatie - te allen tijde bereikbaar zullen zijn voor onderhouds- en hulpdiensten. Met het oog op potentiële risico's voor het bouwen nabij of boven een onderstation dient rekening te worden gehouden met een afstand van 10 meter gemeten vanaf de gevels van het onderstation.

Antwoord: Deze opmerking wordt, voor zover relevant, meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Rail-gebonden gebouwen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan dat de binnen het plangebied aanwezige rail-gebonden gebouwen en ondergrondse infra, deel uitmakende van de hoofdspoorweginfrastructuur, al dan niet gelegen op percelen van indiener (ProRail), te allen tijde bereikbaar dienen te zijn en te blijven ten behoeve van

het spoorwegbeheer en/of voor hulpdiensten. Het functioneren van deze voorzieningen mag niet worden beïnvloed door ontwikkelingen in de omgeving, aldus indiener.

Antwoord: Deze opmerking wordt voor zover relevant meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Stabiliteit spoorbaan

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

In verband met het borgen van de stabiliteit van de spoorbaan, met bijbehorende voorzieningen, mag het waterpeil niet wijzigen. Tevens dient de gemeente Boxtel te borgen dat werkzaamheden geen invloed hebben op de stabiliteit van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen, alsmede op het ongehinderd gebruik van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen. In het bijzonder merkt indiener (ProRail) op dat de initiatiefnemer schriftelijk dient aan te tonen dat in het geval van het infiltreren van hemelwater in de nabijheid van de spoorlijn er geen nadelige effecten optreden op de stabiliteit van de hoofdspoorweginfrastructuur met bijbehorende voorzieningen.

Antwoord: Het Waterschap is bevoegd gezag voor het peilbeheer en bij aanpassingen met mogelijk effect op het watersysteem zal het waterschap altijd om advies worden gevraagd. De opmerkingen van ProRail nemen we mee voor eventuele toekomstige projecten waarbij in de besluitvorming ook het belang van het natuurgebied wordt meegewogen.

Bestemming spoorzone

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) verzoekt zorg te dragen dat gronden, welke momenteel voorzien zijn van de bestemming Spoorwegdoeleinden of Railverkeer, deze bestemming ook in de toekomst zullen behouden. Ook verzoekt indiener de gemeente Boxtel om geen dubbelbestemmingen mogelijk te maken. Indien desondanks een dubbelbestemming archeologie wordt opgenomen over de bestemming Spoorwegdoeleinden, dan zou indiener graag zien dat deze dubbelbestemming aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten betreft.

Antwoord: Deze opmerking wordt ter harte genomen bij de uitwerking in het Omgevingsplan.

Percelen ProRail

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

In de Omgevingsvisie zijn percelen opgenomen die in eigendom zijn van Railinfratrust B.V./ProRail B.V. (verder te noemen "ProRail"). Indiener (ProRail) merkt in dit kader op dat deze percelen - zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming van ProRail - niet mogen worden gebruikt. Deze percelen zijn door ProRail benodigd ten behoeve van de uitvoering van haar wettelijke taken en voor eventuele toekomstige (uitbreiding)plannen. De percelen van indiener, alsmede de spoorbaan, dienen door ProRail, haar aannemers of hulpdiensten te allen tijde onbelemmerd toegankelijk te zijn en te blijven met het materieel dat ook momenteel wordt gebruikt voor het uitvoeren van werkzaamheden en in het geval van calamiteiten. Dit geldt ook voor over-/onderbouwingen en/of overkragingen van deze gronden. ProRail verzoekt u tevens alle percelen van ProRail te voorzien van de bestemming Verkeer-Railverkeer. Bestaande rechten op percelen van derden ten behoeve van bereikbaarheid van ProRail assets dienen behouden te blijven.

Antwoord: Ambities in de omgevingsvisie staan los van de eigendomssituatie van de gronden. Deze zal de gemeente uiteraard respecteren. Het spreekt voor zich dat de gemeente gronden van derden niet zonder toestemming gebruikt.

3.8.6 Overige onderwerpen

Beleid actualisatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener geeft aan dat met alle recente ontwikkelingen het goed zou zijn als B&W en de gemeenteraad het beleid actualiseren.

Antwoord: Er is niet duidelijk welke recente ontwikkelingen worden bedoeld en daarom kan dit ook geen aanleiding zijn voor actualisatie van beleid of deze visie.

Bestuurlijke organisatie Het Groene Hart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Volgens indiener (Groene Hart) ontbreekt het bij het Groene Woud aan een goede bestuurlijke organisatie die voor een integratie ontwikkelingsvisie staat, waardoor de plannen van de betrokken gemeenten niet goed onderling kunnen worden afgestemd.

Antwoord: deze opmerking valt buiten het kader van een omgevingsvisie en nemen we ter kennisgeving aan.

4. Wat is er gedaan met de binnengekomen zienswijzen? Welke wijzigingen zijn er gemaakt?

4.1 Omgevingsvisie

Alle binnengekomen zienswijzen zijn in bovenstaande hoofdstukken beantwoord. Het kan zijn dat een zienswijze leidt tot aanpassing van de Omgevingsvisie, in dat geval wordt dat doorgevoerd. In deze paragraaf staat benoemd om welke aanpassingen het gaat, waarbij onderscheid gemaakt is in wijzigingen aan de hand van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen.

4.1.1 Wijzigingen aan de hand van zienswijzen

Aan de hand van de binnengekomen zienswijzen zijn er tekstaanpassingen, aanpassingen op de kaart en overige toevoegingen aan de omgevingsvisie.

Tekstaanpassingen

In onderstaande tabel zijn de tekstaanpassingen beschreven, met een verwijzing naar het paginanummer van het pdf-bestand van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Kwaliteiten	6	We voeren daar een tekstuele wijziging door en veranderen kwaliteiten in kernkwaliteiten.
Kwaliteiten	8	We hebben een aantal teksten toegevoegd over de kernkwaliteiten: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel.
Ontwerp Omgevingsvisie	27	De onderstreepte tekst is toegevoegd: De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. <u>Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen.</u>
Verbindend netwerk	30	De onderstreepte tekst is toegevoegd: Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. <u>Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elke kern.</u>
Inclusieve duurzaamheid	32	We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: "Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt".
Robuuste woonwijken	Diverse	Robuuste woonwijken wordt vervangen door veerkrachtige woonwijken.
Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde	35	De onderstreepte tekst is toegevoegd: Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. <u>Het eigen karakter van elk dorp is waardevol.</u>

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Natuurgebieden	37	De onderstreepte tekst is toegevoegd: We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door <u>niet</u> te veel recreatie op één plek toe te staan.
Natuurgebieden	37	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op van het begrip natuur: "Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren."
Landelijk gebied	39	We voegen Wilhelminapark en Halse Barrier toe aan de tekst met de mededeling, dat het cluster noord-westelijk overloopt in aangrenzende landgoederen.
Landelijk gebied	39	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op voor duurzame landbouw: Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Onder duurzame landbouw verstaan we: "geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."
Landelijk gebied	39	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op voor agrarisch natuurbeheer: "Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap."

Kaart

In onderstaande punten zijn de aanpassingen aan de kaart beschreven:

- We nemen zoekgebieden waterberging op in de kaart. Dit betreffen gebieden conform de provinciale verordening.
- Tekstueel: deelgebied robuuste woonwijken gewijzigd in veerkrachtige woonwijken.

Overig

We maken een infographic over de Omgevingsvisie.

4.1.2 Ambtshalve wijzigingen

Bij de ambtshalve wijzigingen is ook onderscheid gemaakt tussen tekstaanpassingen en aanpassingen op de kaart.

Tekstaanpassingen

In onderstaande tabel zijn de tekstaanpassingen beschreven:

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Ontwerp Omgevingsvisie	27	Lintdorpen is vervangen door dorpen, omdat niet elk dorp ook een lintdorp is. Het woord dorp is ook toegankelijker taal.
Uitgangspunten	31	We passen de zin "De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw" als volgt aan: "De agrarische gronden dienen indien mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw".
Doorwerking van de Omgevingsvisie	45	We halen de doorgestreepte tekst weg: 'We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld. Hierin staat omschreven wat onze visie op participatie is en hoe we participatieresultaten meewegen als we beslissingen moeten maken.'
Omgevingsprogramma's	47	We voeren daar een tekstuele wijziging door: Programma Natuur en Landschap wordt Programma Natuur, landschap en biodiversiteit.

In de definitieve versie zijn daarnaast enkele ondergeschikte tekstuele wijzigingen doorgevoerd, zoals het toevoegen van de actuele datums en grammaticale verbetering. Dit zijn aanpassingen die aansluiten bij de status van ontwerp Omgevingsvisie naar de definitieve Omgevingsvisie.

Kaart

In onderstaande punten zijn de aanpassingen aan de kaart beschreven:

- In de legenda: duurzame en passende woonuitbreiding gewijzigd in Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding.
- In de legenda: onderzoek naar randwegfunctie gewijzigd in te onderzoeken randwegfunctie.

4.2 OER

Het OER is een losstaand onderzoek dat geholpen heeft om het beleid uit de omgevingsvisie verder aan te scherpen, dit onderzoek is in principe afgerond en heeft zijn nut gehad. Op basis van de binnengekomen zienswijzen wordt het OER daarom niet aangepast. In de zienswijzen zijn punten benoemd die relevant zijn voor vervolgbesluiten, deze worden meegenomen bij de uitwerking van omgevingsplannen en programma's.

De Commissie voor de milieueffectrapportage is gevraagd om toetsingsadvies uit te brengen op het OER. Op 22 mei 2024 is het definitieve toetsingsadvies aangeleverd door de Commissie.

Het toetsingsadvies

Het advies van de Commissie stelt dat *'het OER methodisch goed is opgebouwd en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien*

dat het OER (en daarmee de effecten op de leefomgeving) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving', opgenomen in een uitgebreide bijlage, is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten'.

Volgens de Commissie ontbreekt op één punt nog informatie die belangrijk is voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De beoordeling van het definitief VKA wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen, zijn effecten in veel gevallen onzeker. De Commissie vindt het essentieel dat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, dat op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. De Commissie adviseert deze 'agenda' voor het vervolg op te nemen in een aanvulling op het OER. . In een memo, als aanvulling op het OER beschrijven we hoe we invulling geven aan het advies van de Commissie. Deze memo zal samen met de omgevingsvisie en het OER met de raad worden gedeeld.

Inhoudelijk heeft de commissie enkele opmerkingen gemaakt over de 'foto van de leefomgeving'. De eerste opmerking gaat over de kwalitatieve invulling van aspecten en in hoeverre deze naar de achtergrond verdwijnen doordat ze niet in het rad van de leefomgeving zijn opgenomen. De kwalitatieve aspecten zijn tekstueel uitgeschreven in het OER en daarom bewust niet meegenomen in het rad van de Leefomgeving. De tweede opmerking gaat over de beoordeling van verkeersveiligheid en de vergelijking ten opzichte van de provincie Noord-Brabant. De Commissie geeft aan het oordeel te rooskleurig te vinden en daarmee een verkeerd beeld te geven aangezien de verkeersveiligheid in de provincie Noord-Brabant in algemene zin er slecht voor staat. Er is bewust voor gekozen om een vergelijking met de provincie te maken en niet met het heel Nederland, vanwege het gelijkwaardige karakter. Ten opzichte van het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant scoort de gemeente Boxtel beter.

Aanvullend geeft de commissie aan om verdere maatregelen voor geluidhinder uit te werken in het vervolg van de Omgevingsvisie. Dit omdat dit, ondanks het nieuwe beleid, toch een knelpunt blijft. Tenslotte voorziet de omgevingsvisie in nieuwe woonwijken waardoor het autoverkeer toeneemt, welke effecten dit gaat hebben op de doorstroming, capaciteit van het wegennet en de verkeersveiligheid moet verder onderzocht worden bij de uitwerking van plannen en programma's. Als gemeente nemen wij dit mee naar de toekomst.

De gemeente werkt aan een oplegnotitie voor de Raad die beschrijft hoe het proces verder ingericht moet worden richting de toekomst (bij uitwerking van omgevingsplannen en programma's) met aandacht voor de dilemma's die uit het OER blijken.

4.3 Uitwerkingen omgevingsplannen en programma's

De aankomende jaren gaat de gemeente Boxtel werken aan de uitwerking van de omgevingsvisie. Dit gebeurt in programma's en het omgevingsplan. Een deel van de uitwerking is ook afhankelijk van wat er op andere bestuurlijke niveaus wordt besloten, bijvoorbeeld het Provinciaal Programma Landelijk Gebied Noord-Brabant. Vanuit de zienwijzen is input gegeven die relevant is voor de uitwerking van de Omgevingsvisie, dit nemen we mee in de programma's en het omgevingsplan. De volgende plannen en programma's worden in ieder geval opgesteld:

Programma	Aanleiding
Programma Wonen	<p><i>Ambitie Aangenaam Leven 1:</i> Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.</p> <p><i>Ambitie Algemeen Leven 6:</i> De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.</p> <p><i>Ambitie Verbindend Netwerk 3:</i> De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatieven.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:</i> Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.</p>
Gezondheid	<p><i>Ambitie Aangenaam Leven 3:</i> De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten</p> <p><i>Ambitie Aangenaam Leven 4:</i> De leefomgeving is veilig en gezond.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:</i> Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.</p>
Recreatie en toerisme	<p><i>Ambitie Krachtige Economie 2:</i> De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.</p>
Economie	<p><i>Ambitie Krachtige Economie 1:</i> Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).</p> <p><i>Ambitie Krachtige Economie 3:</i> De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.</p>
Duurzame mobiliteit	<p><i>Ambitie Verbindend Netwerk 1:</i> Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.</p> <p><i>Ambitie Verbindend Netwerk 2:</i> De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.</p>
Klimaatadaptatie en water	<p><i>Ambitie Aangenaam Leven 5:</i> Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen</p> <p><i>Ambitie Krachtige Economie 3:</i> De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:</i> Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:</i> Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:</i> Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:</i> De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk</p>

	energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Duurzaamheid	<p><i>Ambitie Aangenaam Leven 5:</i> Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen</p> <p><i>Ambitie Krachtige Economie 3:</i> De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:</i> Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:</i> Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:</i> Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:</i> De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.</p>
Natuur, landschap en biodiversiteit	<p><i>Ambitie Aangenaam Leven 5:</i> Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.</p> <p><i>Ambitie Krachtige Economie 1:</i> Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).</p> <p><i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:</i> Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.</p>
Accommodatie & voorzieningen	<p><i>Ambitie Aangenaam Leven 2:</i> De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.</p> <p><i>Ambitie Verbindend Netwerk 3:</i> De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatieven.</p>
Warmte	<i>Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:</i> De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Kostenverhaal en Financiële bijdragen	Specifiek programma ter onderbouwing van de financiële bijdragen bij private ontwikkelingen.

Gebiedsgerichte programma's

We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. Dit doen we in ieder geval voor de kern van Boxtel en voor het Vitaal landelijk gebied, maar er kunnen de komende jaren meer gebiedsgerichte programma's bijkomen. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities van de omgevingsvisie.